1–72.
jan. 1– márc. 30.
+ 13 drb kapar holl
+ 13 drb kocsi holl
30 nyh. cm h.
Zelsi fényszed meté 4 tz Belzer lem ang
szemszi hilo_anaté 30 tz kincson ang
[4.×2]
1–72. 11226

Ára 24 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, ÉJJEL 10-TŐL 23-48.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
EGÉSZ ÉVRE 36 PENGŐ, FÉLÉVRE 18 PENGŐ, HAVONTÁ 3 P.

1938 JANUÁR 1, SZOMBAT | KER. POLITIKAI Nnapilap | XLII. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM

Ujév küszöbén...

Irta: Fáy István főispán

A.M.N. MÚZEUM

Még néhány pillanat... Az agg esztendő fáradt már ilyenkor, roskad a végúton és perc-léptei szinte megülletődve lassúdnak az óra kevegésében. — Mindjárt új ajtó nyílik elénk az Idő palotájának teremsorában és volt-e valaha kor ezen a magyar földön, — mely nálunknál aggódóbban leste volna a nyíló résen át az új év hétpecsétes nagy titkait? Mi lesz? — Mi öreg Ujfalvy debreceni prédikátor szavaival most csak annyit érzünk, hogy: „rezzen világ minden részben, mert az nagy év percen éppen..."

Percen a nagy év... átléptük a küszöböt és Janus kettős arcával nézünk egyszerre vissza a letűnt multba és előre az eljövendő valóság felé...

Nem is olyan régen egészséges volt az ország teste: ideálisan egységes, a természet által rajzolt és megvédett, minden gazdasági segédforrással rendelkező, részeiben önmagát kiegészítő, a völgyek és vizek iránya által megjelölt természetes közlekedési feltételekkel biró területet nevezhettük évezredes hazánknak.

A gazdasági erők fejlődőképesek voltak, csak utánok kellett nyulni. — Az ország pénzügyi ereje, hitele kiegyensúlyozott.

A nemzet lelke pedig erőteljes, hitre, bizalomra kész, nagyjából egészséges. A szerényebb igényekhez képest az életviszonyok rendezettek, a jómód nem ritka. — Szociális kérdéseink megoldhatók. — A haladásra, fejlődésre ösztönző ébresztő munka hatalmas segítséget nyert a komoly, nagy szellemi és irodalmi fellendülésben.

Most pedig csonka, a közgazdasági önkiegészítés feltételeit nélkülöző, tehát a külfölddel szemben nagyobb gazdasági függésben álló területen kell dolgoznunk az elzárkózásra irányuló világgazdasági áramlatok közepette.

Pénzügyi segédforrásainkat a végsőkig kell megfeszítenünk csupán az összeomlásból való menekülés elérésére. — A gazdasági tevékenységnek legtöbb ága beteg; a szociális kérdéseknek pedig egész özöne zúdult reánk és döngeti társadalmi és állami épületünk szilárdságát.

Ami új eszme előtérbe nyomul, az nem bizalommal tölti el társadalmunknak a hagyomány alapján álló elemeit, hanem inkább rémülettel és idegenkedéssel. — Ez a hangulat pedig, amelyet eléggé megmagyaráznak a hazánkon belül és kívül felmerült gyászos forradalmi tények, — éppen a vezető magyar középosztályt szorítja defenzívába.

De puszta defenzivával még soha hadjáratot nem nyertek, — mert a defenzíva lemondás a vezetésről. *A vezetés pedig nem érzelmi reakciók követésében áll, hanem a problémáknak hideg észszel és meleg szeretettel való megértésében és megoldásuk céltudatos eszközlésében.*

Az ország súlyos helyzetéből, — az új és növekvő nehéz feladatokból, — *a mélységekből felénk kiáltó kérdésekből minden következtetést levonhatunk, csak azt nem, hogy létségbeessünk, hogy passzív lemondással vagy keleti fatalizmussal nézzünk a helyzet további fejlődésének elébe.* — Ellenkezőleg.

Mindig optimizmussal, hittel, erővel, bizalommal és reménységgel kell élnünk. *Az optimizmus mindig konstruktiv — a pesszimizmus mindig destruál.* A nagyobb nehézséget nagyobb erőfeszítéssel kell kiegyenlítenünk. Az erőfeszítés kétféle: politikai és társadalmi. A magyar nemzet ma nélkülözi egészséges nemzeti fejlődésének sok belső és külső feltételét.

Ezeket újból megteremteni a magyar politika feladata, de e feladat sikeres megoldásának első feltétele egy oly nemzedéknek kialakulása, amely ki tud emelkedni a háború és forradalom okozta anyagi és erkölcsi züllés veszélyéből és valóban alkalmas az önzetlen, nagy erőfeszítésre.

Önmegbecsülés, törvénytisztelet és szenvedélyeinket fékezni tudó kötelességteljesítés terén igyekezzünk egyénileg is jó példával elöljárni. — Ne legyünk hűtelenek a hagyományos debreceni szellemhez: az igazsághoz és szeretethez!

Az idők súlya által parancsolt komolysággal és következetességgel igyekezzen ki-ki a maga módja és lehetőségei szerint magatartását és működését ehhez a nagy, szükséges erőfeszítéshez alkalmazni — akkor hatalmasan járulhatunk a magyar társadalomra nehezedő veszélyek eltávolításához, a társadalom gyógyulásához, egy valósággá váló nemzeti egység megalapításához és ezzel hatályosan alátámaszthatjuk annak a politikának sikerét, amely visszanyerni iparkodik régi nemzeti nagyságunk előfeltételeit.

Mert oda kell néznünk: felfelé, a legmagasabb célok felé; fennmaradni is csak úgy tudunk, ha emelkedni birunk.

A tél fehér hótakarója alatt már ott szunnyad a tavasz, a megújhodás, — higyjünk és bízzunk a nemzet megújhodásában is törhetetlen hittel, erővel és reménységgel — amellyel azonban nem a természet fog minket megajándékozni, hanem melyet Isten kegyelmével, saját erőnk megfeszítésével kell létrehozni.

Ezek a gondolatok élednek fel bennem újév napján — ezen a mélyreszántott határmesgyén, amely koporsójául szolgál az ó-esztendőnek és bölcsőjéül az eljövendőnek. Ezen a határmesgyén kérem az Isteni Gondviselést, *növelje meg Debrecen erőit, óvja meg Debrecen minden jogos érdekét és hozza meg Debrecen minden jogos törekvését.* Magam részére pedig azt kérem, hogy segítse és növelje meg az én gyenge erőimet is, hogy ezen érdekeket és törekvéseket eredményesen szolgálhassam.

Darányi Kálmán rádiószózata

„Szilárdan ragaszkodunk a nemzeti alaphoz és a keresztény erkölcsökhöz" „Mi választójogi rendszerünkben alkotmányos bástyát épitünk a magyar nemzet javára"

Budapest, december 31. *Darányi* Kálmán miniszterelnök Szilveszter napján délután rádiószózatot intézett a magyar nemzethez. Rádiószózatának időpontját 4.30 órára tűzték ki, a miniszterelnök azonban már egy negyedórával hamarabb a Stúdióba érkezett feleségével együtt dr. Rákóczy Imre miniszteri tanácsos, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője és titkárai, Incze Péter és Szentiványi Domokos kíséretében. A miniszterelnököt és feleségét a rádió székházának bejáratánál Havel Béla, a rádió vezérigazgatója fogadta és üdvözölte, majd a Stúdió épületébe kísérte őket. Az előcsarnokban Kozma Miklós titkostanácsos, a MTI elnöke, Terstyánszky Ákos államtitkár, postavezérigazgató, Hlatky Endre, Nelky Jenő igazgatók és Taubinger Zoltán, az MFI igazgatója fogadta s üdvözölte Darányi Kálmán miniszterelnököt és feleségét.

A miniszterelnök rádiószózatát a 3. sz. Stúdióban mondta el, ugyanott, ahol legutóbb felesége is rádióbeszédet mondott. A Stúdióban hatalmas reflektorokat állítottak fel, mert a miniszterelnök rádiószózatáról a Film Iroda számára is felvétel készült. Félót előtt néhány perccel Darányi miniszterelnök helyet foglalt a felolvasó asztalnál. Filótás Lili pontosan 4.30 órakor bejelentette a rádió hallgatóinak Darányi miniszterelnök szózatát és a miniszterelnök megkezdte beszédét:

A rádiószózat

— Magyar Testvéreim! Mielőtt átlépünk az Újév küszöbén, szólani akarok a magyar társadalomhoz, hogy tájékoztassam néhány időszerű politikai és gazdasági kérdésről.

— Az 1938. esztendő Szent István éve, az ő emlékének szenteli a magyar állam és a magyar nemzet, benne ünnepli azt az apostoli lelkű uralkodót, aki

a pogány magyarokat a keresztény hitre térítette.

Szent István úgy áll előttünk, mint egy jóságos szent király, amilyennek őt az egyház tanításából ismerjük. De ha életét vizsgáljuk, a magyar állam alapítása és a nemzet szempontjából, akkor végig kell mennünk azon az úton is, amit ő mint kemény és acélos férfi járt be. Az az út pedig sok akadályon vezetett keresztül. Sok nehézséget hárított el és győzött le. Nagy energiával és keménységgel vívta meg harcait és messzibe látó szemmel rakta le birodalmának és a modern magyar államnak alapjait.

Kitűnő hadvezér, kemény katona volt. ...

A belső ellentállásokat, a felforgató törekvéseket ma sokszor kegyetlennek látszó eszközökkel is elfojtotta,

ORSZ. SZÉCHÉNYI-KÖNYVTÁR
Budapest
1938. év 1338. sz.

mert szemei előtt csak a nemzet jövője lebegett.

— **Ha nemzetszervezési, kormányzási eredményeit összegezzük, kétségkívül meg kell állapítanunk, hogy a legnagyobb magyar politikai zsenik egyike volt ő, de népének igazi atyja is.**

Ma is élő célkitűzései közül felemlítem honvédelmünk megszervezését és aktiv külpolitikáját.

Már akkor belátta, hogy a honvédelemre a nemzetnek minden áldozatot meg kell hoznia, ha fenn akar maradni.

Tevékeny aktiv külpolitikát!

— A magyar probléma lényegeként nézve az, hogy történelmi hivatásunknak megfelelően a Dunamedencében a magyarság faji és nemzeti egyéniségének megóvásával a keresztény kultúra és az emberi civilizáció nagy értékeit megőrizzük és továbbfejlesszük, első királyunk szigondolása alapján.

Ez tevékeny aktiv külpolitikát kíván.

Fennálló baráti viszonyainkat békés céljaink érdekében szorgosan ápoljuk. Emellett iparkodjunk tovább fejleszteni kapcsolatainkat más népekkel s nemzetekkel is, hogy minél sikeresebben fordítsuk magunk felé az emberiség figyelmét.

— A középeurópai kérdés kielégítő megoldása felé az első lépés a teljes egyenjogúság és elszakított magyar testvéreink nemzetközi szerződésekben biztosított jogainak elismerése, helyesebben ezek gyakorlati érvényesülése.

Rádió és alkatrészei, olcsó és jó csak szaküzletből **KATZ** rádió-műszerész PIAC-UTCA 60.

Csillár KRYPTON lámpák szerelési anyagok csak szaküzletből **KATZ** villanyszerelő PIAC-UTCA 60.

Kerékpár bel- és külföldi megbizható csak szaküzletből **KATZ** kerékpárműszerész PIAC-UTCA 60.

A magyarság a dunai központ

— Mi vagyunk a dunai központ. Középeurópa rendezésénél nélkülünk semmiféle hatalmi csoportosulás nem hozhatja meg az általunk is annyira áhított végső megbékülést. Ez a felismerés lassan tért kezd hódítani olyan államokban is, amelyek ez elől azelőtt teljesen elzárkóztak. Külpolitikánk egyik legfontosabb feladata, hogy a külföldi hivatalos köröket békés szándékaink őszinteségéről meggyőzve,

őket a magyar igazságnak megnyerjük

s a középeurópai kérdés rendezése alkalmával a józan észszerűséghez ragaszkodó érdekek révén magunk mellett találhassuk. Éppen ezért külpolitikánk természetesen felöleli külföldi gazdasági kapcsolataink kibővülését és kimélyítését is.

— Tisztában vagyunk azzal, hogy gazdasági felemelkedésünk egyik legfőbb feltétele nemzeti termelésünk számára minél több és biztosabb külföldi fogyasztópiac szerzése. Ebben az irányban a legsúlyosabb időkben is sikerült eredményeket elérni.

A magyar politikusnak egy pillanatra sem szabad szem elől téveszteni a nemzet távolabbi céljait.

De fontosak a ma problémái is. Az önmagára utalt nemzetnek akkor lesz nyugodt az életfolyama, ha a belső rendet, belső egyensúlyt a hasznos erők együttműködése által biztosítani tudja. Szükség van erős pártra alapított kormányzásra, de ez önmagában nem elég, nemzetünk jövőjének biztos és nyugodt kiépítésére. Amikor a nemzeti közösség nagy kérdésével állunk szemben, szükséges, hogy felemelkedjünk a pártok feletti szempontokig. Szükség van egységre, annak felismerésében is, hogy

ebben az országban csak alkotmányos törekvések érvényesülését lehet megengedni.

A keresztény világnézet diadala

Ennek biztosítéka a törvényhozás, igazságszolgáltatás és közigazgatás egymástól való függetlensége, az államfői tekintély, a parlamentárizmus, másfelől pedig maga a nemzeti öntudat. A diktatúra kérdésében félreérthetetlen nyilatkozatot tett szolnoki beszédében az ország Kormányzója. Az egész világon dúl a világnézetek harca, és nagy táborok vonulnak fel egymás ellen. Ismételten kijelentettem, hogy

ez a harc nálunk a nemzeti keresztény világnézet győzelmével eldőlt.

Természetes, hogy a keresztény és nemzeti irány lényegét időnként újra és újra meg kell tisztítani a jelszavaktól, a konjunktúráktól és mindazoktól, ami politikai értelmű visszaélés az eszmével. Meg kell védeni attól is, hogy bemázolják és diszkreditálják, de el kell hárítani az olyan törekvést is, amely ennek az eszmének nevében erőszakot és felforgatást akarna elkövetni.

„Jobboldali a mi politikánk"

— Kormányom jobboldali politikát folytat és szembeáll minden szélsőséggel. Ilyennek tekint minden mozgalmat, jöjjön az bármely irányból, amely a fennálló törvényes állami és társadalmi rend ellen izgat és cselekszik: annak megváltoztatására az alkotmányos út helyett erőszakos, törvénytelen és forradalmi eszközökkel törekszik. — Ismételten hangsúlyozom azt is, hogy meddő marad minden óhaj, amely arra számít, hogy velem e politika egy hajszálnyira is balfelé elkanyarodhatik.

Jobboldali a mi politikánk, mert szilárdan ragaszkodunk a nemzeti alaphoz s a keresztény erkölcsökhöz a közéletben is.

Politikánk az egyesek túltengő gazdasági erejével szemben meg akarja védeni a széles néprétegeket, meg akarja védeni a tömegeket olyan szociális politikával, amely a polgári terhek, kötelességek és jogok egyensúlyát biztosítja, egészségesebb vagyon- és jövedelemeloszláshoz vezet. Ez a politika a kultúra áldásainak mentől nagyobb mértékben részesévé akarja tenni a nép egyszerű fiát, fel akarja vértezni a tudás hatalmas fegyverével a nemzet létéért való küzdelmében.

Ez a politika a szociális gondoskodást, a karitatív jótékonykodás köréből állami feladattá emeli.

Közjogi reformok

— Az államélet minden megnyilvánulásának központjában a magyar nép érdekeit s szempontjait helyezni. És ha a faj etikai és történeti egységet jelent, akkor annak világszemléleti igényei és szociális jogai mellett is kitartunk. Nemzeti politikánk egyik feladata közjogi intézményeink olyan reformja, — amely a nemzetet alkotó nép részére továbbra is biztosítja az alkotmányos jogoknak a nemzet érdekét szolgáló gyakorlását.

A magyar nemzet útja elválaszthatatlanul egybekapcsolódott az önkormányzat gondolatával.

A magyar önkormányzati szellem mindig egyesíteni tudta a hagyományok tiszteletét a haladás gondolatával. Amikor a titkos választójog bevezetésével biztosítani akarjuk az alkotmányos jogok gyakorlásának minden külső befolyástól való mentességét, alapvető szempont csak az lehet, ami a nemzet egyetemének érdeke:

a magyar közéletből el fog tűnni a míltszavazás ideiét mult formája, és vele az a több évtizedes mérgező anyag, amely annyiszor nyugtalanította politikai életünket. De vakon és megfontolás nélkül nem lehet a kérdéshez nyúlni. Mi választójogi rendszerünkben alkotmányos bástyát építünk a magyar nemzet javára.

Titkosság a jogban, becsületesség a megvalósításban: e két alapelven épül fel a törvényjavaslat.

Az államhatalom feladata

— Vessünk pillantást a gazdasági és szociális problémákra annak a politikának szemszögéből, amelyre mint a magam felfogására és mint kormányzati irányra az imént hivatkoztam. — Kétségtelen, hogy nemzeti célú szociális irányú politikánk mellett az állam feladatai rendkívül megsokasodtak. A tapasztalat megtanította az államférfiakat arra, hogy teljes gazdasági szabadság nem vezethet a népi szociális érdekek érvényesülésére. A gyengébbek, tehát a nagytömegek megvédése és boldogulása az erősebbekkel szemben szociálisan úgy lehet sikeres,

ha az államhatalom oda áll a gyengék mellé.

Ez az állami beavatkozás korántsem a kormánynak szeszélyéből, vagy mint halljuk gyakran, csupán a bürokrácia elterpeszkedése miatt állott elő, de előállott a nemzetek és népek önvédelmi fegyvere gyanánt. A mai helyzetben, amikor a legtöbb állam az önellátás alapján rendezkedik be, Magyarország pl. hiába is próbálná helyreállítani a szabad külkereskedelmet.

Ma az állam kénytelen szabályozni már magát a termelést is.

Állami befolyással kell irányítani az értékesítést, gyakran szabályozni az árakat. Ez a kérdés nem világnézeti kérdés, hanem gazdasági probléma, de politikummá, világnézeti kérdéssé válik azzal, hogy átjátsszák politikai és az egyéni szabadság kérdésévé. Akként állítják be, mintha a baloldali politika perhoreszkálná az állami beavatkozást, amely csupán a jobboldali irány politikai eszköze. Pedig ez a beállítás egészen megtévesztő és helytelen. Mert hiszen

a legbaloldalibb politikai felfogás a szociáldemokráciáé — nem is szólva a kommunizmus-

— **Ha fáradt és izgatott,** ha a hasban feszülés érzése kínozza és gyakori félelemérzésben szenved, akkor igyék **reggelenkint** éhgyomorra egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait, csökkenti a mérges bélgázfejlődést s elháritja a vértódulást. Az emésztőszervek bántalmainak több orvostanára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyeket a bélben keletkező mérges gázok okoznak, a **Ferenc József** víz kitűnően bevált. Kérdezze meg orvosát.

Boldog ujévet
Kardos László
vászonkereskedés
Debrecen
Alapítva: 1831.

Boldog újéve lesz, ha megnézi a legvidámabb új magyar filmet
Szerelemből nősültem
Kabos — Erdélyi M'ci — Ráday — Csortos
Kísérők: Chaplin és a csodaforrás — Magyar hiradó!
Előadások: ujévnapján és vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor
Hétfőn: 5, 7, 9 órakor
V. GSZINHAZ

RÁDIÓ KERÉKPÁR
Ujévre
Soltész
Kálvin-tér 2 szám.
GRAMOFON LEMEZ

ról — magát az államot teszi meg néha a termelőeszközök tulajdonosává is

és olyan fokú állami beavatkozást és szabályozást ir elő, amiről semmiféle jobboldali politika sem akar álmodni, legkevésbé pedig a mienk. A ma követelményeinek csak az a politika felel meg, amely számolva a népi erőkkel, a nemzet legszélesebb rétegeit iparkodik felemelni az erkölcsi kultúrális és gazdasági életszínvonal magasabb fokára. A következő évek állami tevékenységének súlypontja ebben az irányban keresendő.

A tőkeképződés és a szociális termelés

— Reánk is igen nagy feladatok várnak e téren. Még pedig gyors egymásutánban az államélet minden területén. Való igaz, hogy

ez a szociális politika igen nagy terheket ró az egész magyar társadalomra s különösen a termelésre.

A tőkés gazdasági rendben a magántulajdonra alapított társadalomban az egyéni munka és vállalkozás eredményét és gyümölcseit a jogrend keretében mindenki számára feltétlenül biztosítani kell. A tőke a gazdasági, sőt a nemzeti élet igen fontos tényezője, éppen ezért a tőkeképződést mindenképpen elő kívánjuk mozditani. A tőkeképződés egyik legfontosabb módja a takarékbetét gyüjtés, amely a kistőkéket hitelszervezetek csatornáin át juttatja a nemzeti gazdálkodás érhálózatába.

Betétképződés nélkül nincs hitel.

A jelenlegi nemzetközi viszonyok között pedig, amikor a külföldi hitelforrások még nem nyilnak meg, egyedül a magunk tőkeerejére vagyunk utalva. Joggal követelheti azonban a kormány és a nemzet, hogy a hitelszervezet, a gondjaira s kezelésére bizott tőkeállományt valóban a nemzeti termelés szolgálatába állitsa s ebbeni ténykedésében ne helyezkedjék kizárólag a rideg üzleti álláspontra.

A gyáripar kötelessége

— Ugyanezt a mértéket állitja fel a kormány a nagy tőkeerővel rendelkező magyar gyáriparral szemben is.

Joggal várhatja el az ország dolgozó népe,

hogy a gyáripari tőke a munkások és az alkalmazottak szociális szükségleteit kielégitse s tekintettel legyen a fogyasztórétegek jogos érdekeire.

— A tőkét nemcsak a jogok illetik meg, de komoly kötelességek hárulnak rá. Ez azt jelenti, hogy a szociális és kulturális terhek mentől nagyobb mértékben való viselését készségesen vállalni kell s ezzel

segitségére kell lenni a kormánynak a szociális politika megvalósításában.

Azaz üzleti politikájában a jövedelmező ség jogos szempontja mellett legyen mindig tekintettel a nagy összesség érdekeire is. Ebből a szempontból kell nézni a jövedelem eloszlás problémáját is, amely ma világszerte előtérben áll. A széles néprétegek életszinvonalának emelése csakis azok jövedelmének fokozásával lehetséges. A jövedelem helyesebb megoszlására irányuló törekvés nem jelenti azt, hogy egyszerüen elvegyük attól, akinek van és odaadjuk annak, akinek nincs. Vagyis a jövedelem helyesebb eloszlása nem vagyon és jövedelem elkobzást jelent, ellenben

a politika minden eszközével arra törekszünk, hogy munkaalkalmak teremtésével s szaporitásával, a munkafeltételek javitásával, a termelés minőségi és mennyiségi fokozásával, a termelő és dolgozó néprétegek bevételeinek emelésével, a gazdasági munka eredményében ezek a széles néprétegek az eddiginél nagyobb mértékben részesüljenek.

A közterhek igazságos megosztása

— Ez természetesen magában foglalja azt is, hogy a közterhek arányos és igazságos megosztásával, a munkafeltételek megjavitásával is segitsünk a nagyszámú alsó néprétegeken.

Ezt a célt mi szociális népi politikával óhajtjuk munkálni:

termelési, értékesitési, családvédelmi, ifjusági és adópolitikával, de olyan közoktatási politikával is, — amely a széles néprétegek gazdasági szakképzettségét emeli s ezzel gazdasági munkájukat eredményesebbé tenni alkalmas.

— Ilyen magasabb jövedelemeloszlást célzó gazdasági és szociális politika nem áll útjában a kivánatos tőkeképződésnek, ellenkezőleg, meg vagyok győződve, hogy az igazi és egészséges tőkeképződés éppen azzal nyer lendületet, ha benne mentől többen, a nép mentől szélesebb rétegei vesznek részt.

A szociális terhek viselésének kötelezettsége természetszerűen a mezőgazdaságtól is súlyos áldozatokat követel, hiszen az elmenekültek száma itt aránylag nagy.

A szociális igazság megköveteli hogy a munkafeltételek megjavitását, az öregkori ellátás biztositását necsak az ipari munkásoknak, hanem a mezőgazdasági munkásságnak is biztositsuk. A mezőgazdasági népesség helyzetének általános — emelése igen fontos nemzetpolitikai érdek. De érdeke egyuttal magának a földbirtoknak is.

Ké zségei bemutatja: Soltész rádiószaküzlet Kálvin-tér 2,
Az összes tipusokat dijmentesen bemutatja: KATZ-rádió Piac-u. 60.
Beszerezhető előnyös részletre: Neumann József Piac-utca 27. sz Telefon: 11-27

Az igazi faluvédelem

— Ezeknek a szociális kérdéseknek felszinen tartása nemcak a konjunktúrának a kivirágzása, — ez a keresztény nemzeti politika és az igazi falu-védelem.

Emberséges munkabér, a jövőről való gondoskodás, egészséges lakás, megfelelő élelmezés, tanitás, beteggondozás biztositására akkor is törekedni kell valamennyi munkásréteg, valamint a falu és tanya népe részére, amikor a gazdasági üzem talán kevésbé jövedelmező.

Ezért folytatja az állam a közmunkákat, a jövő megalapozására szükséges alkotások létesitését, a telepitést, fásitást, az öntözést, az útépitést, az ifjuság elhelyezkedéséről való gondoskodást. Nagy alkotások várnak megoldásra. E nehéz feladatok megoldása csak úgy sikerülhet, ha az egész magyar nemzet összefog jövőjének kiharcolására, az erre szükséges nagy áldozatok viselésében.

Gazdag és szegény, hatalmas és gyenge, a nemzet nagy kérdéseiben és erőfeszitéseiben részt kell, hogy vegyen, ha el akarjuk érni a nemzet felemelkedését.

Ebben az összefogásban látom és keresem én az igazi nemzeti egységet. Az új esztendőben, Szent István évében a nagy király szelleme, izzó lelke járja át a magyarságot innen és túl a határokon.

Harmincöt percig beszélt a miniszterelnök. 5.05 órakor volt, mikor utolsó szavai elhangzottak a mikrofonban. Rádiószózatának elhangzása után feleségével együtt megtekintette a Studió berendezését és a 6. sz. Studió rendezői fülkéjéből Kozma Miklós, Havel Béla és kísérete tagjai társaságában jó ideig nagy érdeklődéssel hallgatta s nézte a következő müsort. 6 óra előtt néhány perccel vett búcsút a miniszterelnök a rádió vezetőségétől és visszatért a miniszterelnökségi palotába.

AZ OSZTRÁK POLITIKA IRÁNYA ÉS CÉLJA VÁLTOZATLAN

Bécs, december 31. Adam Walter a propaganda és sajtóosztály főnöke ma este rádióbeszédet mondott, amelyben többek között ezeket jelentette ki:

— Az osztrák politika iránya és célja változatlan. Az 1938. esztendőben is az lesz a cél, hogy Ausztria függetlenségét minden irányban megóvjuk, kipróbált és változatlan barátságait továbbra is elmélyitsük, szabadon vállalt nemzetközi kötelességeit gondosan betartsuk az európai béke fenntartását előmozditsuk és a belső békét megszilárditsuk.

FIZESSEN ELŐ
A „DEBRECZENI UJSÁG"-RA!

A rádió mérnöki munka! . . . idővel a legkitünőbb gép is javitásra szorul . . .
Philips, Standard, Orion, stb. gépek szakszerü javitása és eladása
Zenegépek és rádiók kölcsönzése **Mayer mérnök** Burgondia-utca 15. szám.
Telefon: 15-79.

Menyasszonyoknak
Kelengyevásznak,
fehérnemük, teritők,
nagy választékban
Kontsek Kornél divatáruházában.

Kiirtotta családját és öngyilkos lett egy hires festőművész

Budapest, december 31. A Lendvai-u. 3. sz. házban nagy családi dráma történt. Czigány Dezső 57 éves festőművész az éjszaka műteremlakásában kiirtotta családját.

Agyonlőtte leányát Czigány Juditot, annak 2 éves kislányát és végül saját feleségét.

Czigány Dezsőnét, született Szilassy Borbálát, legvégül maga ellen fordította a fegyvert. Czigányné kivételével, akit azonban szintén haldokolva szállitottak kórházba, az egész család meghalt. A rendőribizottság megállapitása szerint a festőművész álmukban lőtte agyon családja tagjait.

Czigány Dezső a rendőrséghez címzett búcsúleveiében azt irja, — hogy megunta az életet, nem birja az anyagi gondokat, nem tudja elviselni, hogy kis unokáját nem tudja úgy ellátni, mint ahogy szeretné, inkább megsemmisit maga körül mindent.

Kéjgyilkosság áldozata lett egy 15 éves leány

Súlyos sebesüléssel szállitották be a debreceni klinikára, de már nem lehetett segiteni rajta

Megdöbbentő és felháborító gyilkosság történt Szilveszter napján Nyirbalkány községben. Egy emberségéből kivetkezett férfi erőszakoskodni kezdett Pósán Julia 15 éves nyirbalkányi leánnyal, aki ellenkezett és kiszakította magát támadója karjai közül. A leány sikoltozva menekült a férfi elől, aki erre annyira feldühödött, hogy egy leventepuskával utánalőtt. A golyó súlyosan megsebesítette Pósán Juliát, akit vérbefagyva találtak meg.

A leányt súlyos sérülésével eszméletlen állapotban a debreceni sebészeti klinikára szállitották, ahol mindent elkövettek, hogy megmentsék az életnek. Sajnos, Pósán Juliska sebesülése olyan súlyos volt, hogy a leány pénteken este 10 óra után meghalt, anélkül, hogy magához tért volna.

A megdöbbentő esettel kapcsolatban azonnal jelentést tettek az illetékes hatóságoknak s a csendőrség széles körü nyomozást indított a tettes kézrekerítésére.

Bethlen István az új választójogról

Gróf Bethlen István volt miniszterelnök az aktuális politikai helyzet egyes kérdéseiről s főleg az új választójog következményeképen várható eseményekről nyilatkozott az egyik fővárosi lap basábjain.

Elsősorban is aggodalmának ad hangot, midőn kijelentette, hogy a választójogi reform hatásaként nálunk is, mint más országokban is előfordul, a bal- és jobboldali szélső irányzatokat fogják megerősiteni. Előrelátható az is a volt miniszterelnök szerint, hogy a parlament szellemi és erkölcsi szinvonala lejjebb fog süllyedni s a parlamenti harcok élesebbé válnak a jövőben.

Az esetleges súlyos következmények komoly ellenszere — mondotta Bethlen István — csak az lenne, ha a politikailag teljesen iskolázatlan rétegek nem jutnának abszolút többséghez a választók tömegeiben, mert semmiféle politikai szervezettséggel nem birnak és agitátorok által könnyen felizgathatók. A helyzetet feltétlenül enyhiti, ha a kormány megfelelő gazdasági és szociális intézkedésekkel arra törekszik, hogy a proletártömegek, különösen a mezőgazdasági munkásság jelenlegi helyzetét tovább javitja. Sajnos, az ország jelenlegi pénzügyi helyzete ez elé akadályokat emelnek. A lajstromos szavazás bevezetésétől csakis abban a tekintetben látok előnyt, hogy a szervezett pártok ezúton a pártjukhoz tartozó jobb jelölteket kandidálhatják. A politikai célszerűség és a morális politikai okok nem teszik kivánatossá, hogy a mostani Házat minél előbb feloszlassák és új képviselőház üljön össze. A Házat nem lehet a választójogi reform elfogadása után azonnal feloszlatni. Az új választásra egészen új választólistákat kell majd összeállitani. De új kerületi beosztásra is szükség van. Mindezen okoknál fogva alig hiszem, hogy a Házat a ciklus lejárta előtt, tehát 1940 előtt fel lehetne oszlatni.

— Ma is azon a nézeten vagyok, — fejezte be nyilatkozatát Bethlen István — hogy úgy a választójogi reform érdekében, de különösen az első választások nyugodt lefolytatása érdekében is szükség van a polgári pártok szoros összefogására. Ennek előkészitésére és keresztülvitelére is időre van szükség. Azt hiszem azonban, hogy az idő elérkezett arra, hogy a kormányelnök úr az erre irányuló tárgyalásokat megindítsa. Hiszem és bizom benne, hogy erre mielőbb sor kerül.

A Debreceni Városi Dalegylet készülődése a 75 éves jubileumra

Az országban az 1938. évet jubileumi évnek lehetne nevezni. Ekkor rendezik meg az Eucharisztikus Kongresszust Budapesten, — amelyre a világ minden részéből várnak vendéget a magyarországi katholikusok. Ez az év azonban ünnepe lesz a magyarországi reformátusságnak is, mert a debreceni református ősrégi Kollégium ekkor rendezi meg fennállásának 400 éves jubileumát. Ebben a jubileumi esztendőben szinte lehetetlenség még egy harmadik jubileumot elhelyezni, de ezt Debrecenben mégis megrendezik.

A Debreceni Városi Dalegylet ugyanis 1938-ban tölti be fennállásának 75-ik évét. A Városi Dalegylet kórusa tehát háromnegyed évszázad óta ápolja Debrecenben a dalkultúrát és ebből az alkalomból nem rettennek vissza a nagy konkurenciától sem és 1938-ban megrendezik jubileumi ünnepségüket. Végleges terv még nem alakult ki az ünnepségre, de a kiszivárgott hirek szerint az ünnepséget október 10-ig minden körülmények között megrendezik. Ilyen korán műsorról még korai lenne beszámolni, de értesülésünk szerint a Városi Dalegylet hosszú működése alatt 10 országos első díjat nyert és ebből a 10 versenydijból állitanak össze egy olyan programot, amely Debrecen legkényesebb igényeit is ki fogja elégiteni.

Messzebbmenőleg Forray István, a debreceni Városi Dalegylet agilis karnagya azon fáradozik, hogy összeszedje mindazokat, akik legalább 40 évig tagjai voltak a Városi Dalegyletnek. Eddig már 12 embert sikerült felkutatni. Ezekkel az öreg dalárdistákkal az a célja a vezetőségnek, hogy a jubileum alkalmával egy külön kórust alkotnak és az öregek énekelnének a régi szép idők nótáiból. Ezenkivül felkérik Zoltay Lajos nyugalmazott múzeumigazgatót, hogy kutassa ki azt a házat, amelyben a Városi Dalegylet legelső dalóráját tartotta és ezt a házat emléktáblával jelölik meg. Az eddigi találgatások szerint az a ház, amelyben a Városi Dalegylet első dalóráját tartotta a Sas-utcán van és valószinűleg az a ház, amelyben valamikor a Lókody-féle vendéglő volt. Egyesek azonban azt vitatják, hogy a Városi Dalegylet első dalóráját valahol a Hatvan-utcán tartotta.

Természetesen programról még nem lehet beszélni. Hiszen a jubileum napjáig még sok idő van hátra és amiről beszéltünk, azok csak tervezgetések, amely a körülményekhez képest még bővülhet. Egy ami biztos az, hogy a Városi Dalegylet 75 éves jubileuma alkalmával olyan gazdag programmal lép Debrecen dalszerető közönsége elé, amelyre még példa eddig nem volt a dalkultúra történelmében.

Magas vitamin értékü, **„Rapid" csukamájolaj,** legolcsóbb, emészthető fehérjetartalmú ext. **napraforgódara**
A legjobban bevált
Ovilla juhfesték
Extra Montan és prima
lópokrócok
Kismalmi
fodros korpa
Legjutányosabban **Magyar Mezőgazdák Szövetkezete** Tiszántuli Kirendeltsége
Debrecen, Hunyadi-u. 13. sz. szerezhetők be. Telefon: 27—97.
Növényvédelmi szerek és mindennemü gazdasági szükségletek
gépekben
szerszámokban
eszközökben
stb.

Hitler kancellár újévi kiáltványa

„A jelszó: a nemzetnek az élet minden terén való megerősítése"

München, december 31. Hitler kancellár az újév alkalmából kiáltványt intézett a német néphez. A kiáltvány utal arra, hogy a nemzeti szocializmus közel fél évtizede van uralmon, majd így folytatta:

— Míly mérhetetlen változás történt azóta. Egy politikailag, erkölcsileg s anyagilag legyőzött, a legmélyebb nyomorúságban sínylődő népből rövid 5 év alatt ismét büszke és hatalmas nép lett. Az akkori parlamentáris zűrzavar helyébe az egységes német állam, a német nemzeti birodalom lépett.

— A kiáltvány felsorolja a gazdasági téren elért nagy eredményeket. A legfeltűnőbb a változás a birodalom külpolitikai helyzetében. Még 1933-ban megalázott, megvetett, és jogfosztott nemzet azóta büszke néppé lett, erős és hatalmas államban, amelyet nagy hadsereg védelmez. Ez az új német világhatalom erős barátokkal való csatlakozással hozzájárult ahhoz, hogy kialakuljon a biztosított rend nemzetközi eleme. A népek igazi együttműködésének az új alakulásával szemben végleg kudarcot vall majd a zsidó bolsevista világforradalom. A jövő évben végzendő munkát a kiáltvány a következőkben jelöli meg:

— A jelszó: a nemzetnek az élet minden terén való megerősítése. Belpolitikailag ez a következőket jelenti: A nemzeti szocialista termelés fejlesztése, a nemzeti szocialista szervezkedés megerősítése. Gazdaságpolitikailag: a 4 éves terv fokozott megvalósítása. Külpolitikailag ez a jelszó a német birodalmi véderő kiépítését teszi szükségessé, mert a mai nyugtalansággal telt időkben csak erős állam őrízheti meg a nemzet számára a legdrágább kincset: a békét.

Február 15.-én minden körülmények között feloszlatják az oláh parlamentet

Goga-párt miliciát szervez

Bukarest, december 31. A Curentul jelentése szerint az új román parlament megnyitására nem kerül sor, mert február 16-án, a hivatalos megnyitási nap előtt egy nappal feloszlatják a parlamentet. A feloszlatásról szóló királyi kézirat megjelenésével egyidejűen a kormány az új választások időpontját is közölni fogja. Az új választásokat március végén, legkésőbb április elején tartják meg.

Goga miniszterelnök tegnap Argetoianuval, majd Jorgával folytatott tanácskozásokat. Beavatott értesülések szerint Goga a töredék pártok vezetőit szeretné megnyerni politikája támogatására, miután a nagy pártok vezérei elzárkóznak mindennemű közeledéstől. A tanácskozások eredményeit nem hozták nyilvánosságra.

A Curentul jelentése szerint az igazságügyminisztérium máris megkezdte a sajtó ügyét szabályozó új törvényjavaslat előkészítését. Az új törvényjavaslat fokozza a sajtó felelősségét és általában minden írásmű megjelenését szigorúbb feltételekhez köti. A lap szerint ugyanezen törvények keretében megvalósítja a kormány a sajtó nacionalizálását is. Figyelemre méltó, hogy a december 31-én lejáró ujságírói szabadjegyeket kormányrendelet alapján január 31-ig meghosszabbítják, de a zsidó ujságírók szabadjegyére ez a meghosszabbítás nem vonatkozik.

Egyébként Niemerower bukaresti főrabbi, a romániai zsidó egyházak szenátusi képviselője csütörtökön tisztelgő látogatásra jelentkezett Lupas kultuszminiszternél. Az új kultuszminiszter nem fogadta a főrabbit. A főrabbi erre letette névjegyét a miniszter kabinetfőnökénél.

Ugyancsak a Curentul jelenti, hogy Banu egészségügyi miniszter a minisztertanács hozzájárulását kérte az 1919 óta nosztrifikált orvosi diplomák felülvizsgálásához. A felülvizsgálásra a legutóbbi diplomahamisítás miatt van szükség. A minisztertanács ezenkívül hozzájárult az összes közigazgatási szervek ügyvitelének felülvizsgálásához is.

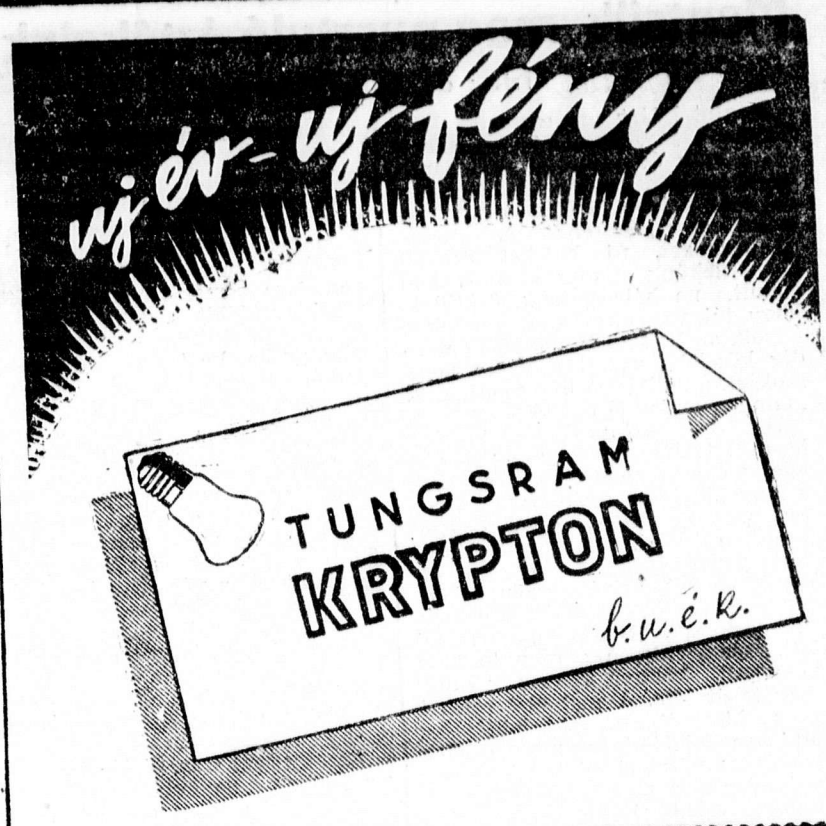
Párisból jelentik: A romániai események továbbra is valósággal izgalomban tartják a francia sajtót.

Míg hivatalos francia körökben még remélik, hogy Románia külpolitikája nem fog lényegesen módosulni, a sajtó nagy része kétségtelennek tartja, hogy Goga el akar távolodni Franciaországtól. A szélsőbaloldali lapok hangoztatják, hogy Románia sem pénzügyileg, sem katonailag nem számíthat tovább Franciaországra.

Az Echo de Parisban Pertinax attól tart, hogy a román kormány „jóvátehetetlen" külpolitikai tettekre ragadtatja magát, amelyek végkép elsöprik mindazt, ami a kisantantból és a balkánszövetségből még fennmaradt.

HA SPANYOLOK POLITIZÁLNAK

Páris, december 31. Két spanyol politikai vitába keveredett. Egyikük Martinez revolvert rántott elő és több lövéssel megölte Piszt, a köztársasági spanyol bizottság főpénztárosát. A gyilkos ezután agyonlőtte magát.

HUNGÁRIA FILMSZINHÁZ

Ma, ujév napján d. u. 3, 5, 7, 9; vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9; hétfőn d. u. 5, 7, 9 órakor a nagy tetszés mellett bemutatott

TOKAJI RAPSZÓDIA

Főszereplők: Vaszary Piri, Rózsahegyi Kálmán, Dajbukát Ilona, Makláry, Szombathelyi Blanka, Pataky, Bilicsi stb. stb.

Szombat-vasárap: Fox-világhiradó!

Hétfőn: Paramount-világhiradó!

AZ APOLLÓBAN

Az utolsó évek legkacagtatóbb filmje:

BOTRÁNY A TURFON

Főszerepben: GAUCSO, CSIKO, HARPO.

Előadások: ma fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9 órakor; vasárnap: fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9 órakor; hétfőn: fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Szombat-vasárnap: Fox-világhiradó!

Hétfőn: Paramount-világhiradó!

Mentsük meg pusztuló értékeinket

Irta: dr. Balogh István

Megint lejárt egy esztendő. Hála legyen a jó Istennek! — sóhajt fel a mult év terheitől 365 napon agyongyötört, halálra fáradt ember, aki már a jobb jövőt sem meri remélni az új esztendőben. Hiszen új terheket, új bajokat szokott hozni nekünk mindig az újév. Ami elmult, ne háborgassuk, örüljünk, hogy túl vagyunk rajta, mulnak a napok, az ijjesztő bizonyosság mindig közelebb van, lassanként megszokjuk a zsoltáriró bús sóhajtását: „minden mulandó e világon."

Ha körül tekintünk egy kissé a házunk táján, amennyire már a napi gondok engedik, valóban csak a mulandósággal találkozunk. Pusztul, vész, hanyatlik, eldől, értékét veszti, ami régi, amit talán még egy generációval ezelőtt az elődeink szemét, szivét gyönyörködtette, amiért ők az életet érdemesnek tartották. Haszontalan holmi lett, mert hiszen a szép hasznot nem hajt, könnyű szívvel válunk meg tehát tőle. A mai élet rohanó irama követeli ezt, a technikailag magasra fejlődött korunk a lélek szavát nem ismeri döntőnek, kivált az anyagiakban. A hagyomány felesleges valamivé vált, az autó korában senki sem óhajt dédatyáink módjára döcögős postakocsin cammogni az áhitott új kor szebb hajnala elé. Igy van ez rendjén, mindig változott a világ és változtak az emberek is. A századokkal előbb élt apák éppen úgy értetlenül nézték fiaik háborgását, mint a mostaniak, hiszen egy emberöltő időkülönbség akkor is elég volt arra, hogy az öregek ne tudjanak az új világba beletörődni. A fiak pedig mindig keveselték, amit az élet osztályrészükül adott. De az akkori embert nem készületlenül érte az új idők vihara, mint a miénket, hogy mindent elsodró erővel, magas porréteggel fedjen be, ami elmult.

Az új esztendő küszöbén érdemes azért eltünődni néhány percre egyen-máson, mégis csak volt valami abban a multban, amit sokan emlegetnek ma is, mint a régi jó napokat. Talán lassabb, talán szebb, egyenesebb idők voltak azok, vagy az emberek tudtak jobban élni, ki tudná ezt már most megmondani? Mindenesetre volt sok olyas valami, amiről ma már kevesen tudnak és ezek is inkább csak a szakemberek, akik kihült szívvel és száraz értelem fényével világitanak be a mult idők homályában. Ezek nem lelkesednek, legfeljebb megértik a letünt idő szellemének hívó szavát. Múzeumaink hűvös termei őrzik a multak emlékeit, töredékeiben is nagyszerű maradványait egy ősibb magyarságában igazabb, kevésbbé hivalkodó, de mélyebb élet örökségeit. Ezért az örökségért kár lenne, ha elmerülne a feledés tengerének sima tükre alá. Ha már nem is tartozik a mi életünkhöz, ha a megváltozott életforma nem türi, nem hagyja, hogy olyan formáló erejük legyen, mint még egy emberöltővel ezelőtt is, mégis fájdalmas érzés, veszni engedni.

Nálunk Debrecenben, talán még rohamosabb a pusztulás, mint akárhol másutt. Pedig itt a maradandóság városában élnénk, ha újabban inkább gunyos értelemben is használják is ezt a szót. Az igazat megvallva, a maradandóságnak nem sok jelét tudjuk felfedezni, hiszen alig harminc esztendeje annak, mikor a legegyetemesebb érdeklődésü tudósunk, Hermann Ottó, számos tudományág és a legmagyarabb tudomány, a néprajz megteremtője és atyamestere még úgy jött Debrecenbe a pásztorkodást és a mezőgazdaságot, a civis fogatokat tanulmányozni, mint a mohamedán a nagy zarándok útján Mekkába. — A Hortobágy puszta századokon át változatlanul megmaradt pásztorszokásaival egy darab ősmagyar élet volt neki.

A városi múzeum buzgó gyűjtése még közvetlenül a háború előtt 's a magyar pásztor művészet olyan remekeit hordta össze, melynek csodájára járnak a messzi külföldről idevetődött idegenek. De még a saját hazánkfiai sem sokat tudnának róla, ha Zoltai Lajos lankadatlan buzgósága, Ecsedi István Hortobágy szélen kisarjadt város és földszeretete össze nem szedegeti, ami még menthető volt a tizenkettedik órában. Valóban idejében, mert a nagy világégés, majd az azt követő gazdasági nyomorúság a puszta művészetében ijjesztő határkő gyanánt emelkedik ki. De megváltozott a városban is minden, eltünt a civis, behúzódott a kerek kapuk mögé, hallgat, mig azt nem olvassuk itt-ott, hogy megint kidült egy oszlop, amely még néhány évtized előtt a város életét tartotta. Az élet rendje ez, de jön-e helyette jobb?

Ezek azok az értékek, amik pusztulnak, amiket meg kellene menteni, ha lehet egészében, ha nem, akkor legalább részben, mutatóban, a hagyományt mind kevesebbre becsülő utókornak tanulságul.

A debreceni egyetem tudós professzora, Hankó Béla a Debreceni Szemle 1935. évfolyamában tudós alapossággával próbálta kibogozni a magyar ló eredetét és a magyar marha egykori gazdasági jelentőségét. Sehol sem kelthetett volna e két cikk nagyobb érdeklődést, mint éppen Debrecenben, ahol mintegy 400 év óta kimutathatóan hatalmas szarvasmarha tenyésztés folyik és a debreceni lovak is híresek voltak. A debreceni ménesekben századokig megmaradt „patkányszínü" és „kék" paripákban az ázsiai pusztákról őseink által magukkal hozott lovak maradékait látja. E fajta ma már eltünt, a nyugati lófajtákkal való keveredés következtében egészen más jellegüek lettek a lovaink. Tőle is, de még inkább Zoltai Lajos kutatásai alapján tudjuk azt is, hogy az a fehér, vagy daruszőrü marha, amely a hideget meleget egyformán türi, egykor saját lábán elment a nürnbergi augsburgi, bécsi marhavásárokra. A XVI—XVIII. században híres marhatenyésztő tőzsérek tízezer számra rugó gulyákban legeltették itt a marhát a város akkor még kövérebb legelőin. Ez a címeres magyar jószág a XIX. század fordulójára már nagyon megcsappant, de legnagyobb tömegben ma is itt él. Itt telel a ligeten, nyaral a Hortobágyon, bírja a hideg szelet, havat, esőt, hőséget vagy szárazságot, a gyakori aszályos esztendőket. A régi, ősi soron gazdálkodó debreceni civiseknél, a Jónáknál, Őryeknél, Méneseknél, Baloghoknál van még belőle a legtöbb. Sőt a város is tart ebből egy törzsgulyát, a gazdák pedig tenyészbikatelepet. — Mégis fogy, pusztul, nem bírja az idők változott levegőjét. Ugyan így van a magyar juh is. Erről megint Hankó professzor úr mutatta ki a Természettudományi Közlöny 1937. évfolyamában, hogy a mai debreceni egyenes szarvú juh rokonai a Kaukázus sziklás lejtőin élnek, ugyanazon a tájon, ahol több, mint ezer éve a honfoglaló magyar pásztorok elődei terelgették a nyájaikat. A Hortobágyon a mai napig legelésző néhány nyáj, mint a Kovács Jánosnéé, Jeney Mihály, a Balogh Jánosné debreceni gazdáké a kisebb falkákkal együtt sem tesz többet, mint 500—600 darabot. — A birka kiszorította ezt is. Megmentése nagyon időszerű, amit a Gazdasági Egyesület érez is. Vezetőségének fejében már a nyár óta forr a terv, hogy meg kellene őrizni valahogy a még meglevőket a pusztulástól, nehogy néhány év mulva ritkaságképpen mutogassák az állatkertbe az utolsó példányait.

De ha már komolyan meg akarjuk menteni, akkor olyan életfeltételeket kell neki biztositani, mint amilyenben régebben élt. Erre már csak azért is szükség van, hogy az egyre fokozódó debreceni idegenforgalomnak a többi érdekességeinkkel együtt ez hasznára legyen. A Hortobágy juhföld valamelyik helyén egy vagy két nyáiba csapva, az idegen számára könnyen hozzáférhetően lehetne bemutatni az idők árjából itt maradt tanukat. Hiszen szó van arról, hogy a Hortobágy növényzete megmentése céljából is, mint az ország egyéb növénytanilag érdekes területein, egyes részeket védettnek nyilvánitanak. Az újonnan létesitett tároló vizét, a Hortobágy folyó medrét néhány év mulva úgyis ellepi a mocsári flóra, a szikes padkákon, fokokban, a termékenyebb talajú porongokon, hátakon még ma is nagyjából érintetlen az ősi növényzet. Ezt is fent kellene tartani továbbra is. A Hortobágy vizén és a tárolóban ősszel, tavasszal gágog, hápog, vissong a millió számra menő költöző madár a vadászok paradicsoma ez. Ha pedig a növényzet megöröködik, nem csak a vonuló, hanem az itt fészkelő madarak is megmaradnak e kedvező területen. A kis hortobágyi múzeumunk rövid fennállása alatt és csekély anyagi támogatással is meg tudta szerezni a puszta jellegzetes madarait kitömve. A debreceni vadászok lelkesedve és versenyezve siettek a segitségünkre. — Hány ritkább faj hiányzik még, amelyet nehezebb elejteni, de ezt is meg fogjuk szerezni. Hiányzik még az emlős állatvilág, bár ez sem kevésbbé gazdag.

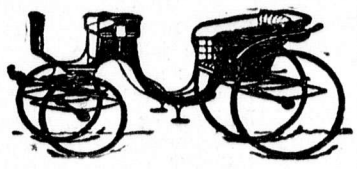
Ez a csak holt anyag, amely a természetet mégsem a maga valóságában a szépségeivel együtt mutatja be, le tudja nyügözni az idegent és igen jó propaganda eszköznek bizonyult. Szinte el sem gondolható, hogy mennyivel érdekesebb volna mindezt a maga valóságában bemutatni, úgy, ahogy a Teremtő az ember kiméletes támogatásával fenntartani igyekszik. Tehát a pusztuló hortobágyi javakat a Hortobágy valamely könnyen megközelithető pontján a szabad ég alatt lévő múzeumban kellene bemutatni, mint ahogy azt a svédek a stockholmi Skansen-ben megalkották. Itt lehetne a pásztorélet érdekességeit, kisebb gulyát, ménest, juhnyájat, pásztorkunyhókkal, pásztorokkal kiállitani, nem messze tőle a növényzetlleg és állattanilag értékes részeket kis nemzeti park mintájára megőrizni. Igy lenne Debrecennek az első nemzeti parkja, kevés költséggel, minden lehetőség meg van hozzá. Nekünk nem kellene olyan nagyszerű, mint a svédeknek, hiszen az egy anyagi és szellemi kultúrában magas fokon álló nemzet 40 éves munkásságának és áldozatra kész tudománykedvelő úr áldozatkészségének köszönhető. De azért most időszerű ez, mert hiszen ősi kultúránk gyökeres hajtását ma még kevés költséggel meg lehet őrizni, hiszen nem veszett ki egészen. — Sokkal nehezebb lesz később a semmiből valamit csinálni.

A sikos járda áldozatai

Bolha József 68 éves napszámos pénteken délelőtt a Déri téren járt. A síkos járdán megcsúszott és olyan szerencsétlenül esett, hogy balkarját törte. Az esetről azonnal értesitették a mentőket, akik a szerencsétlenül járt napszámost beszállitották a sebészeti klinikára, onnan pedig a lakására vitték.

A Kálvin téren is áldozatot követelt a síkos járda. Özv. Tóth Istvánné, 55 éves asszony elcsúszott és karját törte. A kivonult mentők a sebészeti klinikára szállitották, — ahonnan saját lábán távozott.

Igazán jó KEZTYUT
csak a készitőnél vehet! Legrégibb keztyü üzem
Schön Sándor keztyü, kötszer és orvosi műszertára
Debrecen, Piac-u. 14. Csapó-u. sarok.

Kocsik minden alakban
Riesz Henrik kocsigyár
DEBRECEN

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank
Ferenc József-út 10.
Saját székház.
Foglalkozik u banküzlet minden ágával.

Standard Philips Orion Eka Telefunken
Rádiók Horvátnál
B. U E. K. kedves vevőinek!
Hunyadi-u. 22. Telefon 17-57.

Teljes beismerő vallomást tett az óbudai gyilkos

Budapest, december 31. Hírt adtunk már arról, hogy a rendőrség háromhetes nyomozás után elfogta az óbudai gyilkosság tettesét Matisz József szabómester személyében.

Matusz Józsefet, aki Óbudán a Selmeci-út 3. számú házban lakik, eredetileg azért vették őrizetbe, mert egymás után több jel mutatta, hogy a gyilkosság óta gyanusan elkerülte Kleinék házát, holott egy foltoznivaló télikabátot kellett volna visszavinnie oda.

Zárt ajtók mögött már napok óta tartott a kihallgatása. Végre tegnap megtört és részletes beismerő vallomást tett, amelyben elmondotta, hogy kocsmákban járt aznap délután, amikor a gyilkosság történt, több helyen ivott, részeg fővel ment inkasszálni s mert Kleinné nem adott neki pénzt, egy ott talált kalapácsal fejbesújtotta. Ezzel a beismerő vallomással a rendőrség nem elégedett meg, mert tárgyi bizonyíték nem támasztja alá. Ezért ma egész délelőtt keresték a bűnjelet, a kalapácsot. Matusz állítólag a Dunába dobta. Ma délben Matusz jelentkezett Krizsanecz Kálmán rendőrkapitány előtt, hogy őszintén mindent el akár mondani. A késő délutáni órákig vallott Matusz József, a gyilkosság drámai részleteiről.

Ujévi záróra Debrecenben

A kereskedelmi és iparkamara közli érdekeltségével, hogy január 1. napján a következő záróra-rend van érvényben:

1. Nyilt árusítási üzletek:

a) élelmiszer — ideértve a cukorkát, csokoládét és száraz süteményt, — továbbá italnemű — ideértve az égetett szeszesitalokat — a kizárólag, vagy túlnyomóan ezek árusítására berendezett üzletekből reggel hét (7) órától, délután egy (1) óráig árusítható;

b) a mészáros- és hentesüzletek reggel hét (7) órától délután egy (1) óráig tarthatók nyitva, (megjegyezzük, hogy a miniszter úrhoz előterjesztés ment ennél hosszabb záróra engedélyezése iránt, engedély azonban nem érkezett le.

c) a virágüzleteket reggel tíz (10) órától délután kettő (2) óráig szabad nyitvatartani;

d) az áruházakat az egész napon át zárva kell tartani;

e) a fenti a—d. pontokban nem említett nyilt árusítási üzletek nyitvatartása tekintetében a vasárnapi munkaszünetről szóló rendelkezéseket kell alkalmazni ,azaz 1938. évi január hó 1-én ezeket a nyilt árusítási üzleteket a vasárnapra megállapított idő alatt szabad nyitvatartani.

2. A fodrászüzleteket 1938 január 1-én este 7 (hét) óráig lehet nyitvatartani.

Kitünő hangulatban telt el a Szilveszter-est Debrecenben

Vidáman búcsúzott el a közönség az ó-évtől

Évszázados szokás, hogy az emberek kacagó jókedvvel búcsúznak az ó-évtől és talán még jobb kedvvel üdvözlik az új évet. Debrecen az idén is hódolt ennek a szokásnak. A nagy mulatóhelyek, az Arany Bika, az Angol, a Gambrinus termei zsúfolásig megteltek azokkal, akik legalább az év utolsó napján jól ki akarták magukat mulatni. Az asztalokat már napokkal előbb lefoglalták és az esti órákban megindult a vándorlás a város utcáin. A járókelőket lépten-nyomon újévi apróságokat áruló kéményseprők állították meg. Az éjszaka folyamán kitűnő hangulat uralkodott az összes mulatóhelyeken. A hajnali órákban soha nem tapasztalt forgalom volt az utcákon: mindenütt jókedvű emberek ballagtak hazafelé divatos slágereket fütyülve, lé gömbökkel, szerpentinszalagokkal felszerelve.

A zsúfolásig megtelt mozik is vídám filmekkel szórakoztatták a közönséget. *A Hungária a „Tokaji rapszódiát," a Vígszínház a „Szerelemből nősültem"* című filmet tűzte műsorára. Mindkettő magyar film, telve humorral, kacagtató jelenetekkel. Az *Apolló a „Botrány a turfon"* című detektívfilmmel és kitűnő kísérőműsorral, Ga ucso, Csiko és Harpo mulattató filmjével járult hozzá a szilveszteri hangulat emeléséhez.

A *Csokonai Színház* rendkívül gazdag szilveszteri műsorral kedveskedett a közönségnek, amely zsúfolásig megtöltötte a nézőteret. A műsor kiemelkedő számai közé tartozott Neményi Lili éneke, Jurik Ica orosz tánca, Jurik Julcsi táncduettje Liszkovszky Lászlóval, Tanay Emil énekszólója, Sugár Misi remek alakítása, továbbá Kőmíves Sándor és Szabó Ernő, valamint Alszeghy és Herceg párjelenete. — Frenetikus sikert aratott a műsor bevezetőjében Herceg László és Mányay Lajos Horváth Árpád-paródiája. Az újévi köszöntőt Balázs János adta elő ízesen, gazdag humorral. Ezen kívül közreműködtek a társulat összes tagjai.

Éjfél után megjelentek az utcán a Szilveszter-est elmaradhatatlan alakjai: az illuminált férfiak, akik azonban semmi rendzavarást nem csináltak, hanem boldog új évet kívánva az őrszemes rendőröknek, lassan haza támolyogtak.

Az idei Szilveszter-est általában azt mutatta, hogy az embereknek több pénzük van, mint tavaly.

MERANO
szálloda
Budapest—Belváros
IV., Bécsi-utca 2.
Központi fütés,
Folyó melegviz.
Ujonnan renovált barátságos szobákkal, kitünő konyhával, igen mérsékelt árakkal várjuk igen tisztelt Vendégeinket.
Hosszabb tartózkodásnál óriási árengedmények.
Kérjen árajánlatot!

Kevés a pénz, sok a szükséglet!
Azért csak hasznos, megbizható, jó minőségü árut vegyünk!
Meleg ruhát, szövetet, flanelt,
előnyös áru maradékokban.
Divat- és tánc-selymet,
Kötött bluzt, meleg keztyüt, harisnyát,
Mindig legolcsóbban
Kontsek Kornél divatáruházában
talál.

Eddig 400.000 pengő kölcsönt osztott ki az Önállósitási Alap

Budapest, december 31. Az idei állami költségvetésben a kormány kétmillió pengőt irányzott elő az Önállósítási Alap céljaira, hogy így is elősegíthesse a fiatalságnak a mai nehéz viszonyok között való elhelyezkedését és önálló egzisztencia-teremtését.

Az Önállósítási Tanács körülbelül három hónapja foglalkozik a kölcsönök szétosztásával s a legnagyobb csendben dolgozva, már eddig is igen komoly, számottevő eredményeket ért el. A Tanácshoz beadtak összesen 1153 kérvényt, amelyben 6.900.000 pengő kölcsön folyósítását kérték. Az első rosta alapján félretették azoknak a kérvényeit, akik az előírt kvalifikációs előfeltételeknek nem feleltek meg, de így is 970 kérvényező maradt, akik 6.200.000 pengő kölcsön folyósítását kérték. A kérvényezők közül 373 főiskolai, 597 középiskolai végzettségű pályázó. A budapesti kérvényezők száma összesen 174.

A főiskolát végzettek közül ügyvéd 64, orvos 89, gyógyszerész 18, mérnök 11, gazdálkodó 94, kereskedő 35, iparos 55, egyéb 7. A középiskolát végzettek közül gazdálkodó 209, kereskedő 181, iparos 186, egyéb 21.

A benyujtott adatok ellenőrzése nagy munka s a Tanács külön alkalmazottakat vett fel, akik az országot bejárva, a helyszínen szereznek információkat. Sokszor fantasztikus, irreális álmokat szőnek a pályázók, más kérvényekben viszont ötletes, okos, talpraesett elgondolásokkal lépnek a Tanács elé. Voltak, aki nagy üzleti vállalkozások átvételére, vagy öt-hatszáz holdas bérletek beinstruálására kértek tekintélyes vagyonokat, sokan viszont az Önellátási Alap kölcsöneit olyan támogatásnak tekintették, amivel munkanélküli jövedelemre lehet szert tenni. Akadtak, akik az alapot egyszerűen kiházasítási alapnak gondolták és a kölcsön elnyerésére mindössze az az indokuk volt, hogy meg akarnak házasodni, vagy pedig férjhez akarnak menni...

Az Önellátási Tanács háromhónapos munkája alatt érdemben elbírált 348 kérvényt, ebből elutasított 210 kérvényezőt és engedélyezett 138 kölcsönt, mintegy négyszázezer pengő összegben. A kölcsönök általában ezer és tízezer pengő között mozogtak. A 138 engedélyezett kölcsön foglalkozási ágak szerint a következőképen oszlik meg: budapesti, főiskolát végzett 18 pályázó van, akik közül 7 ügyvéd, 1 mérnök, 4 kereskedő és 6 iparos. Vidéki főiskolás 61, ezek közül ügyvéd 18, orvos 20, gyógyszerész 1, mérnök 3, gazdálkodó 9, kereskedő 3, iparos 6, egyéb 1. A 15 középiskolát végzett budapesti pályázó közül 8 kereskedő és 7 iparos. A 44 vidéki pályázó közül gazdálkodó 15, kereskedő 15, iparos 13, egyéb 1.

MÓRICZ VIRÁG ESKÜVŐJE

Pénteken délben egy órakor volt az esküvője dr. Móricz Virágnak, Móricz Zsigmond lányának, Koch Richárd gépészmérnökkel a Deák-téri református templomban. Raffay Sándor püspök eskette a fiatalokat. Az esküvőn teljes számban jelentek meg a kiváló író ismerősei és tisztelői. Valamennyien meleg szerencsekívánatokkal halmozták el az ifjú párt és Móricz Zsigmondot, aki rövid időn belül immár harmadik lányát adta ma férjhez.

Ujdonság! Ujdonság!
Hölgyek figyelmében!
Amazon princess gummi fűzők ridikülök, ernyők, harisnyák nagy választékban:
VITARIUS és SZENASSY
Kossuth-utca 2. szám.

MEGSZÜNT A TEJPROPAGANDA BIZOTTSÁG

Budapest, december 31. A tej- és tejtermékek fogyasztásának fokozására alakult Országos Tejpropaganda Bizottság szervezetéről 1930. évben kiadott rendeletet a földmivelésügyi miniszter hatályon kívül helyezte és ennek megfelelően a bizottság működését ez év végével megszüntette. A tejfogyasztás fokozásával kapcsolatos teendőket a földmivelésügyi minisztérium tejgazdasági ügyosztályának hatáskörébe utalták.

Amerika egyik legnagyobb könyvsikere.
VICTOR HEISER:
Egy orvos bejárja a világot
P 7.—
Kapható kiadóhivatalunkban.

Kijelölték az egyetemi templom helyét

Pénteken reggel 9 órakor Makláry Károly elnöklésével a központi egyetem tanácstermében gyülést tartott a Kollégium jubileumi ünnepségeinek előkészítő illetve építtető bizottsága. Az ülésen a kultuszminisztérium képviseletében megjelent Tasnády Nagy András kultuszállamtitkár is, míg a bizottság tagjai a következők voltak: dr. Kölcsey Sándor polgármester, dr. Csikesz Sándor egyetemi rektor, Révész Imre, Bacsó Jenő, Kállay Kálmán és Vargha Zsigmond egyetemi professzorok, Vásáry István, vida Szücs Imre tanácsnok, Kolozsváry Kiss László lelkész, Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző és Paczó Márton műszaki tanácsos is.

Az értekezlet szigorúan zártkörű volt, úgy hogy arról pontos határozatok nem is szivárogtak ki, mert a gyülés a hozott határozatot először felterjeszti a kultuszminisztériumhoz jóváhagyás végett s csak azután kerül nyilvánosságra, hogy csakugyan ott helyezik-e el az egyetemi templomot, ahol eddig tervezték. Ha a kultuszminisztérium a javaslatot és a gyülés határozatát jóváhagyja, úgy a Kollégium jubileumi ünnepségei alkalmával elhelyezik az egyetemi templom alapkövét a Nagyerdőn, az Egyetem épülete és a Vilmos császár körúti első számú tanári villa között.

HÁROMSZÁZNEGYVENHÉT INSÉGMUNKÁST FOGLALKOZTATOTT A VÁROS NOVEMBERBEN

Novemberben a következő inségmunkákat végezték: kertészeti munkák a város különböző pontjain burkolatlan belsőségi utcák rendezése, köztemető rendezése, vízlevezető árkok tisztítása, ülepítő medencék létesítésének befejezése, — Várad-utcai temető rendezése, salakjárdák javítása.

Ezekre a munkahelyekre 382 munkást rendeltek ki, akik közül 347 jelentkezett. A napi átlagos dolgozó létszám 200 volt. Munkabérekre kifizettek 7224 pengőt, fuvarbérekre 881.30 pengőt, anyagszerzésre 576.22 pengőt. Az inségmunkások napszáma 1.50 pengő volt, munkafelügyelőké 1.80 pengő, akkordmunkások átlagos keresete 1.95 pengő.

A városi ügyosztályoknál és hivataloknál 151 szellemi szükségmunkás dolgozott.

Segélyezésekre kifizettek 9.114.18 pengőt.

A 8 napközi gyermekotthont és egy bölcsődét november 15-ikén üzembe helyezték.

OLASZORSZÁG A VILÁG LEGRENDEZETTEBB ORSZÁGA

Róma, december 31. A Stefán iroda ma este a következő hivatalos jelentést adta ki:

A londoni New Cronicle hírei, amelyek szerint Olaszország belső helyzete válságosra fordult, nem egyebek szemen szedett ostobaságoknál. Az Olaszországban megforduló idegenek ezrei, valamint a Rómában élő diplomáciai és konzúli képviselők tanuskodhatnak arról, a megdönthetetlen igazságról, — hogy Olaszország a világ legnyugodtabb és legrendezettebb országa. A külföldi sajtó bizonyos részének mesterkedései nemcsak nevetségesek, hanem sajnálatosak is.

LAPUNKAT TÁMOGATJA, HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL

Korcsolyák
nagy választékban kaphatók
Sesztina Lajos
vasnagykereskedésében Debrecen, Piac-utca 23.

A világ minden részéből érkezett fényképekből óriási arányu kiállitást rendeznek Debrecenben

Januárban az egész művelt világ figyelme Debrecen felé irányul. A Debreceni Fotoklub a Déri Múzeum öt termében rendezi meg a világ eddigi egyik legnagyobb művészi fényképkiállítását, amelyre az egész földkerekségéből küldtek szebbnél-szebb képeket.

A zsürinek hatalmas munkájába került, mig a gyönyörű anyagból kiválogatta a legszebbeket. Közel hétszáz kép kerül kiállításra. Ehhez hasonló mérvű kiállitást még nem láttunk, szinvonalban pedig felülmulja a világ bármely hasonló művészi megmozdulását.

A kiállítást ünnepélyes keretek között január 9.-én délelőtt nyitják meg. A Debreceni Fotoklub minden előkészületet megtett, úgyhogy a lehető legnagyobb sikerrel kecsegtet a kiállítás. (o)

A nemzeti csapatok áttörték a frontot Teruelnél

Páris, december 31. Francia haditudósítók jelentése szerint a spanyol nemzeti csapatok Teruel előtt áttörték a vörös frontot.

A hadmüveletek csikorgó hidegben folynak tovább, a hőmérő helyenkint minusz 16 fokra süllyedt alá. A nemzeti csapatok a támadás megindítása óta 4—6 kilométert haladtak előre és jelenleg mintegy 3 kilométernyire állanak Teruel városától. A nemzeti csapatok előnyomulását mintegy száz hárommotoros bombavető repülőgép támogatja.

Nagy érdeklődés előzi meg a honvéd zenekar január 17-i hangversenyét

Hírt adtunk már arról a nagyszabású művészi eseményről, melynek szereplői a 6. vegyesdandár kötelékében működő három honvéd zenekar legkiválóbb muzsikusai. A január 17-én este 8 órakor az Arany Bika hangverseny-termében debutáló hatalmas szimfonikus zenekar élén a dandár tisztikarának rendezősége áll. A tisztajövedelem a kormányzóné inségakciójának javára lesz fordítva.

A közönség nagyrésze nem tudja hogy a kitünő honvédzenészeink sokszor igen kiváló zenei felkészültségük s nem ritkán művészi tudásuk mellett nemcsak a pattogó menetzene és a könnyebb fajsúlyú térzenék szalonzenei műsorát, hanem sokkal magasabb zenei igényeket (operák, szimfóniák és koncertek) is kifogástalanul ki tudnak elégiteni. Ezt a képességüket akarják bemutatni azzal a 60 tagú együttessel, melyben csak igen kevés számú kiváló civil vonós muzsikussal lesznek kiegészítve. Ezek a hölgyek és urak a Máv Filharmonikusok és a zeneiskola legkiválóbbjaiból vannak felkérve. A vonós kiegészítésre azért van szükség, mert a katonazenekar — természeténél fogva — fuvósokra van épitve s csak aránylag kevés számú a vonósuk.

A magas színvonalú és izléses műsoron a zeneirodalom legszebb gyöngyei vannak felvéve. Mozart gyönyörű s világhirű Es-dur szimfóniája nyitja meg a hangversenyt. Beethoven C-dur zongoraversenyét a zenekarral Müller Erzsébet zongoraművésznő fogja játszani, aki nemrégen a budapesti hangverseny zenekarral játszott a rádióban osztatlan kritikai elismerés mellett. Mendelsshon e-moll hegedüversenyét (soha nem fakuló örökéletü remekmű) Buza Gábor zeneiskolai tanár, hegedüművész játsza a zenekarral. Büszkék vagyunk rá, hogy a miénk s örülünk, ahányszor hallhatjuk a rendkivüli tudását s művészetét, hiszen nemcsak itthon, hanem a külföld nagy koncerteiben is nagy sikereket aratott. A Bartók-Várhalmy: Este a székelyeknél opusznak az ismert tartalmi és művészi értékén kivül az az érdekessége, hogy Várhalmy Oszkár honvédkarmester, aki az egész hangversenynek spiritus rectora, dirigense s akinek ez a hangverseny lesz az első debreceni bemutatkozása, ezt a Bartók számot előbb hangszerelte meg, mint a szerző. Amikor, mint a pécsi Filharmonikus zenekar zseniális dirigense 1926-ban az egyik hangversenyen bemutatta, egy irigye feljelentette Bartóknál s mikor a szerző a kitünően hangszerelt művet s partiturát átnézte, nemcsak, hogy nem tiltakozott a hangszerelésért, hanem melegen gratulált Várhalmynak a kitünő, művészi munkáért s további előadásához örömmel járult hozzá. Igy kerül most előadásra. A nagyszerű műsort Kodály Háry Jánosának közismert, lüktető intermezzója fejezi be.

Várhalmy Oszkárt, a rendkivül szimpatikus, magas intelligenciájú művészdirigenst felesleges újra bemutatni. Legfeljebb annyit, hogy a komoly zenei előkészületek minden tekintetben igazolni fogják a klaszikus zene iránt érdeklődő közönség igényeit, hiszen a jegyek egy része már elővételben elfogyott.

ÚJ BÉLYEGEK

Budapest, december 31. A posta vezérigazgatósága közli, hogy január 1.-én a Kormányzó Ur Őfőméltósága mellképét ábrázoló 1, 2, 5 pengős értékjelzésü levélbélyegeket bocsát forgalomba. A bélyegek január 1.-től bárhova szóló postai küldemények bérmentesítésére érvényesek.

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN
kedves megrendelőinek
KEREKES ANTAL
úri és egyenruhaszabó,
Attila-tér 7.

Boldog ujévet kiván
kedves vevőinek
és ismerőseinek
Berzéki
fényképész, fotocikk kereskedő

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN
minden kedves vendégeinek
BERNARDIN JÁNOS
„Kispipa" vendéglő tulajdonos.

Kellemes és
boldog újévet kíván
minden kedves vevőjének
PIKÓ JÓZSEF
kézimunka-kereskedő
Kossuth-u. 4.

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN
megrenedlőinek és üzletfeleinek
DEBRECZENI LÁJOSNÉ
paplanvarroda, Kossuth-utca 11.

Boldog újévet kíván
kedves vevőinek az
Erdélyi
szőnyeghaz
Piac-utca 34. szám

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN
megrendelőinek és üzletfeleinek
NAGY SÁNDOR
lakatosmester, Színház-átjáró.

Boldog új vet kíván
kedves vevőinek
Horn Rezső
szőnyegkereskedő
Kossuth-utca 19.

A születések és házasságok száma emelkedett, a halálozások száma csökkent 1937-ben Debrecenben

A természetes szaporulat 760 volt az elmult évben — Öt év alatt közel négyezer lélekkel emelkedett a város lakossága

Egyetlen hivatal van, amely az embert születésétől a sírig kíséri, ez az anyakönyvi hivatal. Ha valaki születik első teendő, hogy az anyakönyvi hivatalban bejelentik. De cselekszik a házasságok és halálozások alkalmával is. Ezek szerint az anyakönyvi hivatal az, amely mind örömben, mind szomorúságban foglalkozik az emberek sorsával.

A debreceni anyakönyvi hivatalban, ha a folyosón széjjel nézünk, kis táblákat látunk az ajtók felett sorjában. Születések, Házasságok és Halálozások felirattal. Ha az ember életében ezt a három szót rövidebben akarnánk kifejezni, nem irhatnánk mást, mint a bölcsőtől a sírig.

1937-ben emelkedett a születések száma

Az év utolsó napján felkerestük a debreceni anyakönyvi hivatal vezetőjét, aki öt évre visszamenőleg statisztikát állitott össze a debreceni születésekről, házasságokról és halálozásokról. Ebből a statisztikából kitünik, hogy 1937-ben több gyermek született, mint az előző évben, de azt a számot még most sem érte el a születések száma, mint 1934-ben volt.

Ha ezt a kis statisztikát figyelemmel kísérjük, rögtön rájövünk, hogy az elmult öt esztendőben 1934-ben született legtöbb gyermek Debrecenben. De lássuk, mit mond a statisztika. — Születések száma 1933-ban 2794, 1934-ben 3086, 1935-ben 2947, 1936-ban 2728 s végül 1937-ben 2778. Ebből a számokból megállapithatjuk, hogy az elmult évben ötven gyermekkel született több, mint 1936-ban. Ez a szám meghaladja az 1935. évi születések számát is, de alatta marad az előző kétévi hő termésnek.

Csökkent a halálozások száma

Örömmel kell megállapitanunk, hogy az elmult évben Debrecenben csökkent a halálozások száma. — Ugy látszik, hogy ez állandó jellegü, mert nemcsak az előző évihez hanem a statisztikában visszamenve öt évre is megállapitható a csökkenés.

1937-ben csak 2013 ember adta vissza lelkét Teremtőjének, ez pedig azt jelenti, hogy 24 emberrel kevesebb halt meg, mint az előző évben. Az öt évről elkészitett halálozási statisztika a következő: 1933-ban meghalt 2025 ember, 1934-ben 2105, 1935-ben 2193, 1936-ban 2037, 1937-ben 2013.

A két statisztikából megállapithatjuk, hogy 1934-ben és 1935-ben születtek a legtöbben, de ez a természetes szaporodásnál nem jöhetett számitásba, mert ugyanebben az évben haltak meg legtöbben Debrecenben.

Debrecen természetes szaporodása 1937-ben a statisztika szerint tehát 760 volt. A mult évben ez a szám csak 691 volt, tehát itt is emelkedés mutatkozik.

Nagy házassági kedv uralkodott 1937-ben

A legnagyobb emelkedés azonban a házasságok terén mutatható ki. Az utolsó öt évben 1937-ben esküdtek legtöbben örök hűséget egymásnak. Ez a házassági kedv talán azzal magyarázható, hogy a mult évben bővebb volt a termés. De lássuk a statisztikát az elmult öt esztendőről, az élő szónál is jobban beszél. 1933-ban házasodtak 981, 1935-ben 756, 1936-ban 691, 1937-ben 760. Ezek szerint Debrecen lakossága az utolsó öt évben természetes szaporodás útján 3957 lélekkel szaporodott.

Humoros esetek az anyakönyvi hivatalban

A debreceni anyakönyvi hivatal éveken keresztül nagy előszeretettel gyüjti az érdekességeket, humoros jeleneteket, amelyek közül nem is egy szinte mesébe illő. — Ezekről a humoros jelenetekről az alábbiakban számolunk be:

A nyár elején több szekér állott meg az anyakönyvi hivatal előtt. A lakodalmas nép apraja-nagyja kivétel nélkül mind bement a hivatalba. A tisztviselők nem voltak hozzászokva az ilyen nagy létszámhoz és megkérdezték az egyik embert, hogy mit akarnak. A válasz nagyon rövid, de annál frappánsabb volt: „Házasságkötés szent céljából megjelentünk!" Ekkor derült csak ki, hogy a derék tanyasiak azt hitték, hogy az anyakönyvi hivatalban esketi meg a pap az új párt. Már azon pedig ott akart lenni mindenki.

Tesék beirni, hogy őstehetség a vőlegényem

Más alkalommal szintén új házaspár jelentkezett az anyakönyvvezető előtt esketés céljából. A szokáshoz híven mielőtt az esketés megtörténne, mindig felveszik a vőlegény és menyasszony személyi adatait. A vőlegény alig hallhatóan mondta, hogy foglalkozása asztalosségéd.

A menyasszony azonban ekkor harsányan közbeszólt:

— Tessék beirni, hogy a vőlegényem őstehetség, mert valamit ért a festészethez is. A János bácsi meg is mondta, hogy a piktorsággal még többre viheti, mint mesterségével.

Az anyakönyvvezető megnyugtatta a menyasszonyt, hogy vőlegénye lehet ugyan őstehetség, de azt még sem lehet bejegyezni, csak a mesterségét.

Sürgösen szükségem van az anyakönyvi kivonatra

Egy alkalommal levél érkezett az anyakönyvi hivatalhoz, amelyet az egyik lány irt. A lány a levélben alázatosan kérte az anyakönyvvezetőt, hogy részére gyorsan állitsanak ki egy anyakönyvi kivonatot, mert sürgősen szüksége van rá. A levél meg is volt indokolva. A lány megirta, hogy az egyik legény megkérte kezét és attól fél, hogy ha nem tartják meg gyorsan az esküvőt, akkor meggondolja a dolgot és mást vesz feleségül. Igy természetesen nem lehet anyakönyvi kivonatot kiállitani és megirták a lánynak, hogy személyadatait küldje be.

Postafordultával meg is érkezett a személyi adat, amelyben a következő állott:

— 156 centiméter magas vagyok, hajam barna, szemem fekete, orom pisze, ajkam rendes, semmi ismertetőjel nincsen rajtam.

Már akáramennyire sürgős volt az anyakönyvi kivonat, a boldog menyasszony nem kaphatta meg postafordultával, mert az anyakönyvi hivatal arra volt kiváncsi, hogy a menyasszony mikor, hol született és kik voltak a szülei? — Ha a vége jó, akkor minden jó. A menyasszonyt nem hagyta ott a késlekedés ellenére sem vőlegénye, hanem feleségül vette.

„Én is hivatalban vagyok és nem érek rá mindig"

Az alábbi eset december 29-én délben történt az anyakönyvi hivatalban. Egy zsiroskalapú kondás jelent meg a hivatalban és kérte a tisztviselőt, hogy állitson ki részére egy anyakönyvi kivonatot, mert nősülni akar.

A tisztviselő figyelmeztette, hogy már elmult a hivatalos óra és előbb kellett volna jönni. A kondás nem hagyta szó nélkül a dolgot és a következőket mondta:

— Én is olyan hivatalban vagyok, ahonnan nem lehet mindig eljönni.

Az év különböző szakaiban többen kértek dispendációt a legletetlenebbül indokolva. A fontos csak az volt, hogy minél hamarabb lehessen esküdni, mert a menyasszony úgy kivánta.

Fagyálló autó-olajok
valódi amerikai minőségben 25°C fagyponttal.
Vezérképviselet:
Gombosi Zoltán
Debrecen, Déli sor 4. b. Telefon: 12-90.

Elfogták a Bethlen-utcai ékszertolvajt

Részletesen beszámoltunk arról, hogy Karácsony éjszakáján ismeretlen tettes betört a Bethen-utca 53. számú házban, ahol Nagy Endre müasztalos lakásáról mintegy ötszáz pengő értékü ékszert ellopott. Nagy Endre és felesége a szent estét Legányi-utca 5 szám alatt lakó szüleinél töltötte s amikor hazament, — megdöbbenve tapasztalta, hogy betörő járt a lakásában.

Nagy Endre azonnal felsietett a rendőrség központi ügyeletére, — ahol ismeretlen tettes ellen megtette a feljelentést. A rendőrségi detektivek kimentek a helyszinre és megindították a nyomozást. A megejtett helyszini szemle alapján a detektivek megállapitották, hogy a betörést és ékszerlopást csak olyan egyén követhette el, aki a környezettel teljesen ismerős volt.

A rendőrség ebben az irányban kezdett kutatni és pénteken sikerült elfogni Fehér Gyula 19 éves Vendég-utca 20 szám alatti lakost aki beismerte, hogy Karácsony éjszakáján ő tört be Nagy Endre Bethlen-utcai lakásába és ő lopta el az ékszereket. Kihallgatása során elmondotta még a fiatal betörő, hogy ő járt Pásti utcán is, ahol szintén nagyobb értékü ékszert zsákmányolt. A rendőrség Fehér Gyulát kihallgatása után átkiséri az ügyészség fogházába ahol megindítják ellene a bünvádi eljárást.

Rendkivül olcsó árak újévi ajándéknak
Nagymennyiségü
Téli női és lányka **kabátok** ruhák, pongyolák, köténye
fehérneműk, ágyneműk
Női és férfi **szvetterek** trikó ingek nadrágok
fiu és lányka mackó **öltönyök** sálak, sapkák kesztyük
harisnyák, zoknik, divat bluzok, crepdechin sálak, bőrkesztyük, divat nyakkendők, zsebkendők, nadrág- és zokni tartók.
Flanel' düftin **maradékok olcsón**
Kerecsennél, Csapó-u. 8.

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN
megrendelőinek
NAGY JÚLIA
paplanos, Rákóczi-u. 6. sz.

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN
kedves megrendelőinek
BIRÓ és BORKA
villanyszerelési vállalkozók
KOSSUTH-U. 8.

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN
kedves vendégeinek
és ismerőseinek
NEMES ALAJOSNÉ
ÉS FIA
hölgyfodrász,
Cegléd-utca 3.

Boldog ujévet kiván
kedves vevőinek
Ungár József
látszerész és fotokereskedő
Széchenyi-u. 1.

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN
vendégeinek és kedves barátainak
NEUMAN SÁNDOR,
a „Sport" Kávéház tulajdonosa.

Boldog újévet
kíván kedves vevőinek
és ismerőseinek
Mikó László
posztókereskedő

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN
megrendelőinek
BOROVSZKY ISTVÁN
szabóiparos, Csapó-u. 98.

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN
megrendelőinek
KOLLÁR ANDRÁS
asztalosmester, Színház-átjáró.

Kellemes és boldog ujévet
kíván kedves vevőinek
Szendrő Sándor
hangszerüzlet
Batthyány-utca 22. sz.

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN
kedves vevőinek
és megrendelőinek
PINTÉR ILONA
fűző és gyógyhaskötő,
Batthyány-utca 26.

Hajfestést — Gépondulá
Modern nappali és estélyi frizuráit készítte...
Ramminger mesternél
SZENT ANNA-U. 10-12. TELEFON: 15-37.

Debrecen kulturéletének újesztendei szenzációja

Pankey néger baritonista január 12.-iki hagversenye

Debrecen zenei életének páratlan szenzációját készíti elő a Zenekedvelők Köre. Január 12.-re szerződtette Aubrey Pankeyt, a világhírű fiatal néger baritonistát, aki két esztendővel ezelőtt tűnt fel Kairóban egy jótékonycélú hangversenyen s azóta világkarriert csinált. Az idén Toscanini vezénylete mellet szólistája volt a kairói filharmónikusok díszhangversenyének, — majd Berlinben, Varsóban, Párisban aratott sikert. A közönséget valósággal extázisba hozza eredeti nigger spirituáléival.

Debreceni hangversenyét soha nem látott érdeklődés előzi meg. A Zenekedvelők Körét már november óta foglalkoztatják az érdeklődők, olyan tömegek részvételével számolnak, amelyek egyébként koncertre alig járnak, ami érthető is, mert ez a színes énekes megrázó művészetével zeneértő és laikus számára egyaránt nagy élménnyel fog szolgálni.

Még az olajos hordókat is megfurták a Fantó-gyár debreceni alkalmazottai

Érdekes bűnügyet tárgyalt tegnap a debreceni törvényszéken vitéz dr. Tóth János bíró. Szecskó János, Gombos Károly és ifjú Szojka József, a Fantó olajgyári üzem alkalmazottai voltak a vádlottak, akik hónapokon át fosztogatták a gyár raktárát. Több mázsa olajat, benzint és petroleumot loptak el s nem egy esetben még a szekéren lévő olajos hordókat is megfúrták és ilyen módon nagymennyiségű olajat hordtak el. Ezt eladták és a kapott összegeken megosztozkodtak.

A pénz legnagyobb részét megitták s egy ilyen mulatozás alkalmával történt két nappal ezelőtt a letartóztatásuk is. A gyorsított eljárás alapján tartották meg tegnap a főtárgyalást, amikor is a vádlottak valamennyien beismerő vallomást tettek. A bizonyítási eljárás lefolytatása után a törvényszék Szecskó Jánost lopás bűntette miatt hathónapi börtönbüntetésre ítélte. Ugyancsak hat hónapi börtönt kapott Gombos Károly is, míg ifjú Szojka Józsefet egyhónapi fogházbüntetésre ítélték. Az ítélet jogerős.

Háromezer pengő értékű élelmiszert oszlottak ki az idén a debreceni hadigondozottak között

A debreceni HONSz köszönete és újabb felhívása a közönséghez

A debreceni HONSz csoport elnöksége az idén is nagyszabású akciót indított a HONSz tagjainak karácsonyi felsegélyezésére. A kérő szó meghallgatásra talált s a csoporthoz karácsonyi segélyre eddig 886 pengő 30 fillért és nagymennyiségű természetbeni ajándékot juttattak el a jószívű emberek. A csoport elnöksége ezúton mond köszönetet a nagylelkű adományokért, egyben háláját fejezi ki dr. Baranyi Jánosnak, a városi zeneiskola igazgatójának, Horváth Árpádnak, a Csokonai-színház igazgatójának, Elefánthy Mária tanárnőnek, dr. Juhász Géza tanárnak, Juhász Ica úrleánynak, valamint a városi zeneiskola növendékeinek, akik lehetővé tették a hadirokkantak karácsonya javára rendezett színházi előadást.

A beérkezett adományokat a csoport által vásárolt tételekkel kiegészítve 1300 HONSz-tag között lehetőleg arányosan az arra legjobban rászorult 400 ínséges hadigondozott család részére osztották ki mintegy 3000 pengő értékben. Kiosztásra került 800 kilogram kenyér, 400 kilogram kalács, 400 kilogram szalonna és 200 kilogram kolbász.

A HONSz akciója még nem zárult le, amennyiben a kiosztás óta is állandóan érkeznek újabb szeretetadományok és felajánlások. Az újabb adományokat január közepén fogják kiosztani. Ugyanakkor a HONSz elnöksége kéri a jószívű embereket, hogy továbbra is tartsák jó emlékezetükben a hadirokkantak ügyét és segítsék őket szeretetadományokkal, ruhaneműekkel és főleg tüzelőanyaggal. A kemény és hideg télben a hadigondozottak százai nélkülözik a meleg ruhát és a meleg szobát. Hazafias kötelességét teljesíti az, aki letöröl egy-egy könnyet és enyhíti az ínséges hadigondozottak téli borzalmait. Az ajánlásokat vagy adományokat a csoport irodájában (Dobozi átjáróban a Gambrinusszal szemben) köszönettel fogadnak. Amennyiben az eljuttatás nehézségekbe ütközne, írásbeli vagy telefonhívásra az elnökség megfelelő elismervénnyel készséggel kiküldi saját emberét az adományokért.

Estélyi melltartók
Princess fűzők, orvosi haskötők tökéletes szabással
Goldstein Karolin cégnél,
Miklós-u. 5.

A Hajdu megyeiek
BUDAPESTEN
a Metropoleban
találkoznak,
Rákóczi-út 58.
Pompás új kávéháza, „János vitéz sörözője", gyönyörű télikert a főváros látványossága. Olcsó, kényelmes szobák, előnyös penzióárak. Cigány: szegedi Farkas Jóska. Jazz-tánc: Virány swing-orchestra.
Próbálja meg egyszer Ön is a METROPOLE-t.

Külvárosi komédia

Egyszerű villanykaró volt. Az este romantikájába nőtt ki. A körte fénymagja máglyát gyujtott a magasban. Égő, hűvös máglyát fényimádó kis röpke bogárkák számára.

Amennyit csak kitermel az éjszaka rejtelme: apró kis muslicákat, ravasz szúnyogfalkát, félszeg molylepke-sereget s az éji pillangók népes családját, mind-mind rászabadította az éj, magához vonzotta a fény.

Micsoda vitustánc! A szürkehátú, igénytelen köntösű kis szállelbélelt falka körülrajongta mohó lángivó imádattal az ívlámpa imbolygását.

Ahány szárny: annyi megrezzenés, ahány lepke: annyi fénybemártódás. Sebes tűzkígyók, égő szalagok karikáztak el, lángörvények futó kanyargásai korcsolyázták bele a sötétségbe a legtitkosabb ábrákat.

Szent kavargás volt ez, minden fantasztikus lábrakapott benne, minden szárny angyalpalástba öltözött, minden szálló rovar megdicsőült, minden szárnyrezzenés szent volt.

Pedig csak egy szegény, koszos, külvárosi villanyoszlop volt.

Ternay Kálmán.

Bérautót helybeli és vidéki utakra minden időben
legolcsóbban rendelhet
Szikszay
bérautó fuvarozótól
Központi garázs
Piac-utca 60.
Telefon: éjjel, nappal 12-45.
Városban óránként 3 pengő.
Legmodernebb csukott kocsik. Megbizható vezetők.

STEYR AUTÓK Körzetképviselete BORY-nál Tel.: 20-51

Uj lehetőséget nyújt a tiszántúli gyümölcs értékesitése terén a folyékony gyümölcs készitése

Beszélgetés dr. Gergely Sándor debreceni ügyvédjelölttel a folyékony gyümölcsről

A karácsonyi ünnepek előtt már beszámoltunk a „Debreczeni Ujság" hasábjain dr. Gergely Sándor debreceni ügyvédjelölt kis laboratóriumnak is mondható üzeméről, amelyben folyékony gyümölcsöt állított elő. Mint várható is volt, a beszámoló cikkünk nagy érdeklődést keltett a város legszélesebb köreiben. Egymásután érdeklődtek úgy a lapunk útján, mint magánál Gergely Sándornál a szenzációsnak mutatkozó eljárása után. Ez a minden oldalról, különösen a szakköröktől megnyilvánult érdeklődés késztetett arra, hogy lapunk munkatársa ismét felkereste Károly Ferenc József-út 8. szám alatti üzemében Gergely dr.-t.

— Hála Istennek — mondja nagy örömmel az újonnan feltünt „Elixir" folyékony gyümölcs készitője, — a remélt érdeklődés nem maradt el. Csak ennyit vártam mindössze, hogy itt Debrecenben is megismerjék és ha lassan is, de megszeressék a folyékony gyümölcsöt. És amint a jelek mutatják, az eljárásom minden társadalmi körben figyelmet keltett és ezért köszönettel tartozom az ujságnak, amely módot és segítséget nyujtott nekem, hogy napvilágra hozzam a folyékony gyümölcsöm készitését.

Félesztendős munkámnak első sikerét akkor nyertem el, amikor Tasnády Nagy András államtitkár legutóbbi tiszántúli útja alkalmával megkóstolta az általam készitett folyékony szőlőt és kimondottan nagy érdeklődést mutatott az uj eljárás iránt

Majd Fáy főlspán úr fogadott kihallgatáson és a legmesszebbmenő és segitő készséget mutatott a kisérletezéseim iránt.

Ezekután csak fokozódott a munkakedvem is és a kisérletezéseim a legteljesebb eredménnyel fejeződtek be. Most pedig, mióta az első híradás a „Debreczeni Ujság" hasábjain megjelent, azóta nemcsak a fogyasztó közönség, hanem az orvostársadalom is figyelmet mutat a folyékony gyümölccsel végzett kisérletezéseim iránt és tájékozni kíván annak gyógyhatása iránt is.

Arra a kérdésünkre, hogyan gondolt éppen folyékony gyümölcs készitésére, ezeket mondotta Gergely Sándor:

Ötven millió liter a német fogyasztás

— Sokat jártam az utóbbi években külföldön, különösen Németországban, Svájcban és Olaszországban. Nagy utazásainkon és gyalogtúráinkon bor és más frissitő szeszes italok helyett mindenütt folyékony gyümölcsöt ittunk, amely bámulatos testi és szellemi frisseséget adott. Majd magam is kezdtem érdeklődni az úgynevezett „Süssmost" után, mint ahogyan Németországban hivják, amelyet nemcsak családi körben, hanem kávéházban, vendéglőben egyaránt fogyasztanak. Az elmult esztendőben több mint

50 millió liter különféle folyékony gyümölcsöt fogyasztottak el Németországban,

ugyancsak nagy mennyiséget Svájcban, ahol az egész italfogyasztásnak 30 százalékát teszi ki. Hasonlóan az utóbbi években Olaszországban, sőt már Bulgáriában is örvendetesen növekszik a folyékony gyümölcs-gyártás, csak mi nem ismerjük még fel ennek nagy jelentőségét és ha volt is importált folyékony gyümölcs, bizony nagy árakat fizettünk az élvezetért.

— Ezután éreztem, hogy a folyékony gyümölcsnek Magyarországon is bizonyára meg lenne a nagy fogyasztó közönsége, mert hiszen ezt egészséges és beteg, gyermek és felnőtt egyaránt ihatja, sőt kivánatos is volna, hogy minél nagyobb mennyiségben igya is. Mert ebben mindaz, ami egy nyers gyümölcsben meg van,

tápérték, vitamintartalom, cukor, minden benne van,

csak azokat küszöböltem ki, amik amugy is feleslegesek, ha nem is károsak az emberi szervezetre, mint például a mag, a héj, a rostok. Ezektől van tulajdonképen megtisztitva a gyümölcs. Orvosi szempontból tehát ott van a jelentősége a folyékony gyümölcsnek, hogy ezt — ahogy külföldön klinikákon, szanatóriumokban egyaránt használják, — eredményesen lehet a gyógyszerek között is használni

szellemi és fizikai kimerültség esetén, hüléses és lázas betegségeknél, köszvény, reuma, csuz, sőt újabban tüdőbetegségek gyógyitására is.

A folyékony gyümölcs,

akár szőlő, akár alma 99 százalékban azonnal a vérbe szivódik fel

s különösen lázas megbetegedéseknél van nagy jelentősége, mert nem csinál külön hőemelkedést. És ha csak

a folyékony sárgarépát emlitem is, ennek is meg van a gyógyhatása az insorvadás gyógyitásánál,

és az utóbbi időben különösen ismertté vált a zöldpaprikában lévő vitamin gyógyhatása. Most mindezekből folyékony állapotban lehet fogyasztani anélkül, hogy a rágószerveket igénybe vennénk.

A folyékony gyümölcs nemzetgazdasági jelentősége

— Gyógyhatása mellett azonban különösen magyar szempontból

óriási nemzetgazdasági jelentősége van a folyékony gyümölcsnek —

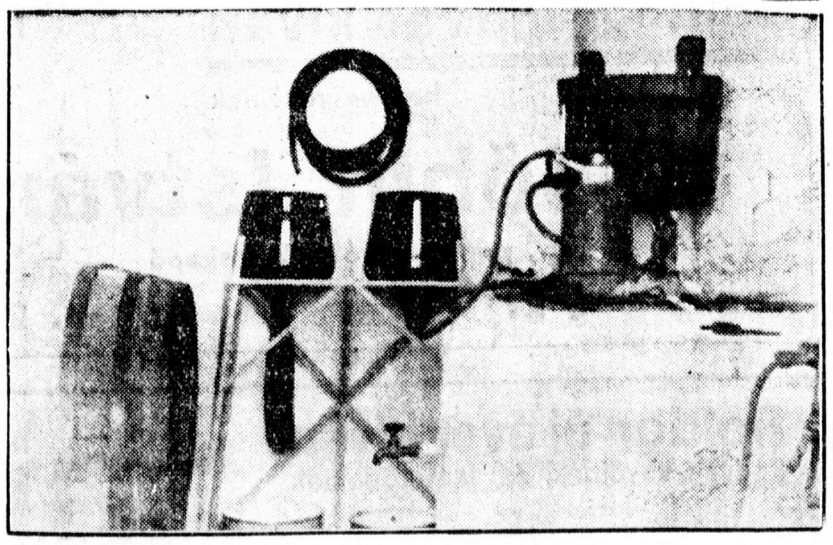
folytatta tovább beszédét dr. Gergely Sándor. Eddig ugyanis gyümölcstermelésünknél nagy gondot okozott a termelőnek és államnak egyaránt az értékesités. Exportálni csak elsőrendű, prima gyümölcsöt tudtunk, itthon maradt a másodrendű és a silány gyümölcs. Ezt aztán értékesiteni itthon sem igen lehetett és ott állott a gazda temérdek gyümölcsével, s vagy lekvárnak, vagy pálinkának főzte ki vagy az állatokkal fogyasztatta el. Most ha a prima gyümölcsöt természetes állapotában értékesitjük is, vagy külföldre szállitjuk, a másod-harmadrendű gyümölcsöt mind fel lehet használni a folyékony gyümölcs készitésére. Sőt a másodrendű gyümölcs különösen alkalmas erre a célra. Itt van tehát elsőrendű jelentősége, hogy a nem minőségi gyümölcsöt most már fel tudjuk éppen olyan hasznos tápanyagként használni, mint a prima nyers gyümölcsöt. Tiszántúl a kormánygazdasági tényezőinek ebben a tekintetben mindig nehéz problémát adott, de az egész gyümölcstermelés szervezetté és hatalmasabbá válna, mihelyt itt Debrecenben egy nagy munkaképességű feldolgozó üzem létesülne. Mert a jelenlegi kis laboratóriumom mindössze napi

500 liter teljesitményű.

A minden oldalról mutatkozott érdeklődések után úgy hiszem, hogy megvalósul rövidesen Debrecenben a Tiszántúl első folyékonygyümölcs gyára, amely képes lesz a legnagyobb gyümölcs és zöldség menynyiséget is feldolgozni.

Amikor a jövő terveiről beszélek — folytatta a fiatal „Elixir" folyékony gyümölcs gyáros — mulasztást követnék el, ha meg nem emlékeznék két áldozatkész barátomról, dr. Pokoly László és dr. Rózsa Istvánról, akiknek önzetlen és önmegtagadó anyagi támogatása tette lehetővé azt, hogy üzememet a mai miniatür keretek között is, megindithattam.

Végül a folyékony gyümölcs előállitásának eljárását ismertette dr. Gergely Sándor. Egyszerű, de annyi kitartó munkát, szorgalmat, ambiciót igényel, amelyet csak egy dr. Gergely Sándor, székely fiatalember volt képes beleönteni és ezzel hisszük, hogy rövidesen országos hirűvé teszi nevét és üzemét.

Dr. Gergely Sándor folyékony gyümöles laboratóriumának egy része.

Boldog ujévet
kiván mélyen tisztelt vevőközönségének, barátainak és ismerőseinek
Markovits Sándor
hentes-, mészáros mester és alkalmazottai.
DEBRECEN, PIAC-UTCA 71.

Kellemes és boldog ujévet kiván
kedves vendégeinek
Polgár Lajos
hölgyfodrász

Boldog ujévet kiván
ügyfeleinek a
Hortobágyi mümalom
K. f. t.

TAKÁCS divatcipőkülönlegességei
az uri közönség legkényesebb igényeit kielégitik. Elsőrendü anyag és forma tartósságáért a legmesszebbmenő garancia. Bathyány-u. 4

Pécsi koksz, tojásszén
a legmagasabb hőértékü magyar tüzelőanyag.
Kapható a képviseletnél: Bódy Pál, Hunyadi-u. 20. Telefon: 14-80.

Nagyarányú réz és higganylopás az egyetemi klinikán

Hetekkel ezelőtt az egyetemi klinika gépházának raktárából nagyobb mennyiségű réz és higany tünt el. Az értékes anyagok eltünéséről azonnal jelentést tettek a debreceni rendőrség központi ügyeletén. A rendőrségről több detektiv ment ki a helyszinre és a leltár segitségével megállapitották, hogy négy mázsa rezet és nagyobb mennyiségü higanyt loptak el.

A detektivek nyomban hozzákezdtek a tettes, vagy a tettesek kézrekerítésére. A nyomozás során nem lehetett megállapitani, hogy az értékes anyagokat hosszab időn keresztül, vagy egyszerre lopták el. A detektivek több olyan nyomot találtak, amelynek segitségével rövidesen kézrekerül a tettes.

Halálos szerencsétlenség vagy büntény a sápi állomason

Petik Ferenc vonatvezető kiesett a kocsiból és halálra gázolták a kerekek

Tragikus haláleset történt tegnap az éjszakai órákban a sápi állomás közvetlen közelében. Az 571. számú tehervonat már-már befutott az állomásra, amikor a vonat alkalmazottai rémülten vették észre, hogy egy ember fekszik a sinek mentén. A vonatot azonnal megállitották és ekkor kiderült, hogy Petik Ferenc püspökladányi máv. üzemi altiszt, aki vonatvezető volt, kiesett a kocsiból és a kerekek halálra gázolták. A szerencsétlen ember testét hat darabban szedték össze a sinek mellett.

Az esettel kapcsolatban megindult a vizsgálat s az a gyanú merült fel, hogy nem szerencsétlenség történt, hanem valaki, még eddig ismeretlen egyén, Petik Ferencet kidobta a vonatból.

A debreceni királyi ügyészségnek is jelentették az esetet s ennek indítványára Zsögöd Jenő táblabiró, a központi vizsgálóbiróság vezetője elrendelte a boncolást és a helyszini vizsgálatot. A bizottság tegnap az esti órákban szállott ki a helyszinre a boncolás megejtése céljából.

Megszüntették Debrecenben a lakásügyi miniszteri biztosságot

A Nemzeti Egység háztulajdonos csoportjának eredményes akciója —

Több alkalommal beszámolt a Debreczeni Ujság—Hajduföld arról, hogy Czeh Czeglédy András törvényhatósági bizottsági tag és a köréje csoportosult debreceni háztulajdonosok, mint a Nemzeti Egység szervezetének háztulajdonos csoportja, akciót indított a lakásügyi miniszteri biztosi hatáskörnek Debrecenben való megszüntetése érdekében. Tudvalevő, hogy a lakásügyi végrehajtási miniszteri biztosság intézménye még abból az időből maradt vissza, amikor a lakások forgalmának megkötöttsége, a lakáshiány és a szociális követelmények szempontjából indokolt volt. Az elmult évek során azonban Debrecenben a lakásviszonyok kedvezően alakultak úgy, hogy a forgalom-korlátozás lassankint idejét multa, a városban megfelelő mennyiségű üres és kiadatlan lakások vannak, a régi rendelkezés fenntartása tehát mindössze a lakásváltoztatás késleltetését és megnehezítését szolgálta a háztulajdonosok kárára.

Czeh-Czeglédy András, mint a Nemzeti Egység háztulajdonos csoportjának egyik vezetője, már a mult év folyamán több izben intézett felterjesztést a belügyminiszterhez a lakásügyi miniszteri biztosság megszüntetése érdekében s ezen kivül dr. Lázár Andor igazságügyminiszterhez, Debrecen város országgyülési képviselőjéhez küldöttséggel fordult a kérelem teljesítése kieszközlése végett. A több rendbeli közbenjárás meghozta eredményét s a belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben a lakásügyi végrehajtási miniszteri biztos hatáskörének annakidején Debrecen városra történt kiterjesztését 1938. évi május hó első napjával kezdődő hatállyal visszavonta. A rendelet december 3-án kelt és a Budapesti Közlöny december 16.-i számában jelent meg.

Kedves vevőinek
Boldog ujévet kiván
Keller
uridivatkereskedő
PIAC-UTCA 50.

Kellemes és nagyon boldog
ujévet kiván
kedves vevőinek
Papp Lajos
illatszerspecialista
Kossuth-utca 1. sz.

Boldog ujévet kiván
kedves vevőinek
a Kerecsen divatáruház
Csapó-utca 8.

Kellemes és boldog ujévet kiván
az autó és motor tulajdonosoknak
Szoboszlay István
Széchenyi-utca 24. szám.

Kedves vevőimnek
boldog új évet kíván
a
Havas harisnyaház

Boldog ujévet kiván kedves vevőinek
Bartos Géza
a volt Szántó ruhaüzlet tulajdonosa
Svetits-palota

Boldog ujévet kiván
kedves vevőinek
Bőhm István
könyv, papir és irószerkereskedő
Kossuth-u. 2. Kossuth-u. 2.

Boldog új évet kíván
kedves vevőinek és ismerőseinek
Simonffy u. 2.
Telefon 14-45.
ŐRY TESTVÉREK
hentes-, mészáros- és csemegeáru-üzlete

Az idén is megnyilik a Színházi Szabad Egyetem

Országosan nagy feltűnést keltett tavaly az az úttörő vállalkozás, hogy az Ady Társaság a Csokonai-színházzal karöltve megrendezte az ország első színházi szabadegyetemet, amelyen kiváló előadók összefüggő előadássorozatban ismertették a színházzal kapcsolatos kérdéseket.

A tavalyi nagy sikertől indíttatva az idén még szélesebb körben rendezik meg a Színházi Egyetemet, mert az Ady Társaság s a Csokonai-színház mellé odaállott a Csokonai-Kör is és így Debrecen két legelőkelőbb irodalmi egyesülete adja az országos nevű előadókat a Csokonai-színházon kívül.

Az előadások kétfélék: több előadásból álló kollégiumok és egyes előadások. Négy előadás vasárnaponként a Déri-múzeumban lesz, ezeket Hevesi Sándor, a világhírű rendező és színházelméleti tudós, Soós Béla egyetemi magántanár, Nagy Lajos, a kitűnő író és Horváth Árpád, a Csokonai-színház igazgatója tartják. Hétköznapokon az Újságíró Klubban, a Gambrinus-passzázsban lesznek az előadások, január 10-től március 7-ig, hétfőn, szerdán és csütörtökön délután hat órakor. Az előadók előkelő névsora a következő: Mitrovics Gyula, Gulyás Pál, Oláh Gábor, Juhász Géza, Béber László, Csobán Endre, Horváth Árpád, Pap Károly, Kardos László, Kardos Pál és Péterffy László.

Az előadások végén szokás szerint vita lesz, sőt az idén azt az újítást is bevezetik, hogy a tanfolyam végén az önként jelentkező hallgatóság számára kollokviumot tartanak.

Az országos viszonylatban is magas színvonalú Színházi Szabadegyetem iránt máris igen nagy az érdeklődés. Jelentkezni lehet a Méliusz-, Csillag- és Csáthy-féle könyvkereskedésekben és a Csokonai-színház igazgatóságánál.

A BEJELENTŐ HIVATAL MULTÉVI MÉRLEGE

44. 420 bejelentés és 36. 744 kijelentés történt 1937-ben — A mult évben 5984 bejelentett külföldi fordult meg Debrecenben

Ha valaki Debrecenben lakást változtat, vagy idegen helyiségből Debrecenbe költözik, első kötelessége, hogy a bejelentő hivatalban bejelentse magát. Ilyen formában el lehet képzelni, hogy ennek a hivatalnak, amely a rendőrség épületének első emeletén van elhelyezve, igen nagy a forgalma. Ugyanis nemcsak azokat kell bejelenteni, akik lakást változtatnak, hanem azokat is, akik átmenetileg nyaralás, üdülés vagy tanulás céljából jönnek a városba és itt legalább 24 órát eltöltenek.

Nagyon sokáig az volt a köztudatban, hogy csak nyolcnapi itttartózkodás után kell a bejelentést eszközölni. Ez pedig nem így van, mert aki 24 órán túl a városban tartózkodik, arra nézve kötelező a bejelentés, amelynek elmulasztása kihágási eljárást von maga után. Már régebben rendeletet adtak ki, amelynek értelmében minden 18 életévet betöltött férfit és nőt be kell jelenteni. 1938-ban ezekhez a bejelentésekhez díjtalan bejelentőlapot ad a bejelentőhivatal.

ÉRDEKES SZÁMOK A STATISZTIKA TÜKRÉBEN

Hogy a debreceni bejelentő hivatal milyen nagy forgalmat bonyolít le, azt a statisztikából lehet pontosan megállapítani. 1937-ben 44.420 bejelentés és 36.744 kijelentés történt. Ha ezeket a be-, illetve kijelentéseket felboncoljuk, akkor a cselédbejelentésre 6375 be- és 5911 kijelentés esik. Igen nagy forgalmat bonyolítottak le a szállodák is a bejelentés terén. Az elmult évben szállodai bejelentés 24.639 történt, míg ezzel szemben 24.476 kijelentést eszközöltek a szállodások. A bejelentő hivatal statisztikája szerint 1937-ben 5984 külföldi idegent jelentettek be, akik közül 5711-et már ki is jelentettek. Ebből a számból megállapítható, hogy most 273 idegen tartózkodik Debrecenben.

A statisztika szerint igen sok idegen fordult meg a városban, amelyek közül legnevezetesebb Faruk egyiptomi alkirály unokaöcsének és társaságának a látogatása. Az alkirály hosszabb időt töltött a Hortobágyon, ahol vadászással töltötte az időt. A windsori hercegi pár csak néhány órát töltött a Hortobágyon s így neve nem fordul elő a bejelentő hivatalban.

ISMERETLEN HELYRE TÁVOZOTT...

Az utóbbi időben mindjobban panaszkodnak a kijelentést eszközlő házigazdák, hogy nem tudják pontosan kitölteni a kijelentő-lapot, mert lakójuk, aki a lakbért alaposan felgyüjtötte, egyszerűen megszökik a lakásából. Természetesen ilyenkor abba a rovatba, amely azt tartalmazza, hogy a lakó hová költözött beírják, hogy „ismeretlen helyre távozott". A bejelentő hivatal azonban sok esetben kinyomozza, hogy az angolosan távozó lakó hová költözött.

Sokan vannak, akik nem sokat törődnek a be- és kijelentéssel. Aki ezt elmulasztja, az ellen kihágási eljárást indítanak. Az elmult évben az elmulasztott ki- és bejelentések miatt 423 személy ellen indítottak kihágási eljárást és szabtak ki pénzbírságot.

A hivatal a bejelentőlapokat ABC sorrendben gyüjti. 1911-től visszamenőleg holtanyag, 1911-től napjainkig pedig az élőanyag van raktározva. Ezzel a rendszerrel elérhető, hogy egy nevet pillanatok alatt ki lehet keresni és meg lehet mondani, hogy hol lakik a keresett illető.

A bejelentő hivatal igen nagyban segédkezik a rendőrségnek a bűnügyi nyomozásoknál. Tulajdonképpen minden nyomozást a bejelentő hivatalban kezdenek meg. Itt ugyanis, ha a gyanúsított valaha is lakott Debrecenben, meg lehet állapítani, hogy mikor és hol lakott. Nem egy veszedelmes gonosztevőt fogott már el a rendőrség a bejelentő hivatalban szerzett adatok alapján.

LÁM DEZSŐ RENDŐRFŐKAPITÁNYHELYETTES GONDOSKODOTT AZ ÜGYFELEK KÉNYELMÉRŐL

Mint már említettük, a debreceni bejelentő hivatal igen nagy forgalmat bonyolít le. Ez különösen elsejétől ötödikéig és 15-től 18-ig tapasztalható. Lám Dezső rendőrfőkapitányhelyettes intézkedésére az elmult év tavaszán átalakították az egész bejelentő hivatalt, hogy a közönség kényelmeinek eleget tegyenek. Lócákat és asztalokat helyeztek el a hivatalban, hogy a várakozók leülhessenek. Az asztalokra mindenütt tintát és tollat tettek azzal a céllal, hogy a be- és kijelentő a bejelentő-, illetve kijelentőlap megvásárlása után a helyszínen kitölthesse a lapot és nyomban beadhassa.

Így nem kell kétszer megtenni az utat, de a rendszer nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, mert csak a bejelentő hivatalnak adott nagyobb kiadást. A debreceni közönségnek egy része még nincsen tisztában az enyém, tiéd, övé fogalommal és a tollat, valamint a tintát hazaviszi magával. Még az a szerencse, hogy az asztal és lóca

igen nagy darab, mert a nagy tolongásban azt is elvinnék.

MÁJUSBAN ÉS NOVEMBERBEN VAN LEGNAGYOBB FORGALMA A BEJELENTŐ HIVATALNAK

Általában elsején és 15-én van nagy forgalom a bejelentő hivatalban. Ilyenkor szoktak ugyanis a cselédek gazdát változtatni. A legnagyobb forgalom azonban mégis májusban és novemberben van. Akik a lakásukkal nincsenek megelégedve, ekkor szoktak lakást változtatni. Februárban és augusztusban a lakbérnegyedek alkalmával már sokkal kisebb a forgalom, mint az előző két hónapban. Ugylátszik, a hidegben és a nyári forróságban senki sem szeret hurcolkodni.

Sz. Kovács Imre.

Kedves vevőimnek és ismerőseimnek
Boldog ujévet kivánunk
CSILLAG TESTVÉREK
Plac- és Simonffy-u'ca. sarok.

Boldog új évet kíván
kedves vevőinek
Soltész László
rádiókereskedő
Kálvin-tér 2. szám.

KELLEMES ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET KIVÁN
kedves vevőinek és megrendelőinek
Huray Ferenc
irógép-kereskedő.

Boldog ujévet kivánok
Mélyen tisztelt vevőimnek és ismerőseimnek
Petrik Károly
női és férfi divatkereskedő
Szent Anna-utca 5.

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN
megrendelőinek
REMÉNYI FERENC
szabóiparos, Csapó-utca 98. sz.

Mult és jövő

A mult 1937, a jövő 1938. A multat tudjuk, a jövő ismeretlen. A logikus gondolkozás következtet a jövőre. Eszerint a közgazdasági életben fokozatosan tovább hanyatlik a konjunktúra. Azé a konjunktúráé, amely szertelenségeivel máról-holnapra hozott egyeseknek mérhetetlen vagyonokat. Egyrészről a tőkebefektetések — kivéve a hadiipart — nem voltak olyan túlzottak és így a termelés nem keres dömping árakon elhelyezkedést. Tehát a normális kerékvágásbajutásra van kilátás.

A közgazdasági élet hullámzásaiból minket elsősorban a mezőgazdasági termelés várható miléntje érdekel. Ez ad lakosságunk túlnyomó többségének kenyeret, munkáskezeinknek foglalkozást és államháztartásunk mérlegébe idegen valutát. Mivel legfőbb mezőgazdasági terményünk a búza, amely a világ búzatermelésének csak 4 százalékát adja, árában nem képes irányító szerepre, hanem kénytelen alkalmazkodni. A jövő 1938. évi búzatermés árának áralakulására, tehát igen kedvezőnek látszik az a körülmény, hogy a tengeren túli termelés óvatosabb, mint amilyen volt a nagy válság előtt. Emlékezzünk csak azokra az elképesztő készletekre, amelyek 1931 előtt felhalmozódtak s amelyek eredménye volt, hogy a métermázsánkénti árak 7 pengőre hanyatlottak.

Amerika, amint azt tapasztalta, hogy a búzatermés menyisége emelkedik és hogy a magtári készletek felhalmozódnak, megtette az intézkedéseket a magtermelés korlátozására. Az idevágó korlátozó intézkedéseket könnyen megértjük, ha figyelembe vesszük azt, hogy a világ búzatermelésének 46 százalékát nyujtja Amerika.

Ugyancsak figyelembe veendő az is, hogy Európában nincsenek túl nagy készletek felhalmozva. Mindezek a tények arra engednek következtetést, hogyha a búza ára nem is emelkedik tovább számottevően, de nem is fog olyan mélységekbe zuhanni, mint ahogy az néhány évelőtt történt.

A mezőgazdasági termelésnek másik legfőbb kiviteli ága a szarvasmarha. Ennek egyik ága a magyarfajta, amely évek óta és következetesen hanyatlik. A csökkenés 1924 óta 121 millió veszteséget mutat. Az illetékes tényezők első teendője tehát 1938-ban oda kell irányuljon, hogy az ország ettől a veszteségtől megszabaduljon.

Ami a szarvasmarhák árának alakulását az új évben döntően befolyásolja, az a nyugati államokban fellépet száj- és körömfájás. Ez a járványos betegség — amelytől hazánkat csak a legerélyesebb hatósági intézkedések menthetik meg — állatárainkat a jövő előrelátható számottevően fogja emelni.

A másik jelentős kiviteli állat, a sertés. Ez már helyi szempontból is annál figyelemreméltóbb, mivel Debrecen adja az országból kivitelre kerülő kontingensnek 15 százalékát. A már megkötött kereskedelmi szerződések és különösen a Németországba irányuló kivitel arra engednek következtetni, hogy ezen a téren sem lesznek nagy árzuhanások.

Mindezekhez kívánatos lesz a normális időjárás, amelynek egy évi milyenségére ma még a tudomány előzetes jóslásokba nem bocsátkozik. Pedig a mi sorsunk végeredményben azon fordul meg, hogy milyen lesz a magyar föld termése. Ha ránk mosolyog a jó Isten napja s ha lesz bőven eső, verőfény, nem lesznek pusztító viharok, akkor lesz kenyere nemcsak a gazdagnak, hanem a szegénynek is. Isten segedelmével túljutunk az Urnak most elkövetkezett 1938. új évén is.

Csépfy.

IPAR ÉS KERESKEDELEM

Január 1-én a ruházati szakmákban életbelépnek a megrendelésfelvétel uj szabályai

Irta: dr. Diczig Alajos
a debreceni kereskedelmi és iparkamara titkára.

A kézművesiparosság az 1922: XII. t.-c. 47. §-ának rendelkezéseit évek óta kifogásolta. E § szerint a kereskedő kereskedelmi szakmára szóló iparigazolványa alapján az üzletkörébe tartozó áruk elkészítésére megrendeléseket vehet át, az általa eladott áruk átalakítását, javítását elvállalhatja és ebből a célból mértéket is vehet, de a megrendelt áruk elkészítését, illetőleg az áruk átalakítását és javítását, amennyiben ezeknek a munkáknak végzése valamely képesítéshez kötött ipar munkakörébe tartozik, csak az illető munka végzésére jogosult iparossal végeztetheti.

A törvény megalkotása idején ezzel a szabállyal azt akarták lehetővé tenni, hogy ott, ahol megfelelő szakmabeli iparos nincsen, módot nyiljék arra, hogy a fogyasztó szükségletét kielégíthesse olyan módon, hogy a kereskedőnél feladhatta a megfelelő árura szóló rendelést s a kereskedő az arra jogosított városi kisiparos munkájának igénybevételével kielégíthette a közönség igényeit. Az iparosok panasza az volt, hogy voltak olyan kereskedők, akik a törvényes rendelkezésekkel visszaéltek. Igy felvettek megrendelést olyan árukra, amelyek üzletkörükbe nem tartoztak, vagy voltak olyan kereskedők, akik csak a látszat kedvéért tartottak raktáron egyes áruból néhány darabot, csak azért, hogy megrendeléseket vehessenek át, végül panaszok merültek fel amiatt is, különösen a ruházati szakma körében, hogy a megrendelésfelvételi jogot burkolt iparüzésre használták fel, mert iparossegédeket, vagy látszatönállósággal bíró iparosokat fogadtak fel és a megrendelt árut az így felfogadott alkalmazottakkal végeztették el. Hivatkozott a kézművesipar arra is, hogy a megrendelésfelvétellel kapcsolatban az adódó hasznon ketten kellett, hogy osztozkodjanak s tekintettel arra, hogy a megrendelést a kereskedő vette fel, hatalmi szempontból ő az erősebb, az iparos a kiszolgáltatottabb s így a munkát a nagy munkátlanságban kénytelen a kereskedőtől igen nyomott áron elvállalni.

Már 1932-ben, egyelőre a törvény módosítása nélkül, megkísérelték a panaszok orvoslását és a 113.906—1932. K. M. r. úgy intézkedett, hogy a kereskedőt munkanapló vezetésére kötelezte, amelybe be kellett jegyeznie, hogy a megrendelt munkát melyik iparossal végeztette el. A gyakorlatban azonban ez a rendelet nem ment át kellően a köztudatba és az ellenőrzés sem volt hatásosnak mondható. Ennek következtében a panaszok, különösen a ruházati ipar részéről változatlan hevességgel megmaradtak, ami odavezetett, hogy 1936-ban az 1936. évi VII. t.-c. 16. §-a a kereskedők megrendelésfelvételi jogát a ruházati iparok körében újonnan szabályozta, még pedig a következőképen:

„Kereskedő, akinek csupán kereskedelmi szakmára szóló iparigazolványa van, cipő, férfi- és fiúruha, női- és leányruha, valamint szőrmeáru elkészítését és javítását nem vállalhatja és az említett áruk elkészítése vagy javítása céljából mértéket sem vehet.

Az a kereskedő, aki kereskedelmi szakmára szóló iparigazolványa alapján cipő, férfi- és fiúruha, női és leányruha, vagy szőrmeáru árusításával foglalkozik, a vevő által kívánt árunak az árukészletből kiválasztása, valamint a kiválasztott árunak a vevő igényét kielégítő átalakítása céljából mértéket vehet és a kiválasztott áru megfelelő átalakítását elvállalhatja, de az átalakítási munkát csak az annak végzésére jogosult iparossal végeztetheti. Ez a korlátozás nem terjed ki azokra az alárendelt jelentőségű, kisebb igazitásokra, amelyeknek elvégzése szakismeretet nem igényel. Az ilyen igazitásokat a kereskedő és személyzete elvégezheti."

Azokra a kereskedőkre nézve, akik az 1936. évi VII. t.-c. hatályba lépése óta (1936 július 15.) kaptak az említett ruházati szakmákban iparigazolványt, a fentidézett törvényes rendelkezések azonnal életbeléptek, ezek a kereskedők tehát megrendelés-felvételével nem foglalkozhatnak.

Azokra a kereskedőkre nézve, akik iparigazolványukat 1936. évi július hó 15.-e előtt nyerték, a törvényben kapott felhatalmazás alapján az Iparügyi Miniszter egy átmeneti időt állapított meg s ezekre nézve az idézett törvényes rendelkezések 1938. évi január hó 1-én lépnek életbe.

Maga a végrehajtási rendelet (30.000—1936. Ip. M. sz. r. 40. §-a.) igen röviden foglalkozik ezzel a kérdéssel és a következőket mondja:

„Az a kereskedő, aki kereskedelmi szakmára szóló iparigazolványa alapján cipő, férfi- és fiúruha, női és leányruha, vagy szőrmeáru árusítással foglalkozik és a vevő által kiválasztott áru átalakítását elvállalja, köteles az iparosnak kiadott munkákról a 113.906—1932. K. M. sz. r. 8. §-a utolsó bekezdésének megfelelő munkanaplót vezetni.

Az alárendelt jelentőségű, kisebb igazításokat, amelyeknek elvégzése szakismeretet nem igényel, például gombnak és csattnak más helyre varrását, cipőre gumisarok feltételét és más eféle munkát az előző bekezdésben említett kereskedő és személyzete is elvégezheti."

Ezek szerint tehát megmaradt a kereskedőnek az a joga az említett szakmákban, hogy a vevő által kiválasztott áru átalakítását vállalhatja, ezt is azonban csak arra jogosított iparossal kell végeztetnie és hogy kivel végezteti, arra vonatkozólag egy munkanaplót kell vezetnie, amelybe be kell jegyeznie, hogy mely napon milyen ipari munkát és melyik iparosnak adott munkába.

Nem szabad azonban a cipőkereskedőnek, férfi- és fiúruhakereskedőnek, női- és leányruhakereskedőnek, valamint szőrmeárukkal kereskedőnek cipő, ruha, szőrme elkészítését és javítását vállalnia és ezen áruk elkészítése, vagy javítása céljából mértéket felvenni.

A többi szakmákban a helyzet változatlan maradt. A kereskedők megrendelésfelvételi joga továbbra is megmaradt, azonban a kereskedőknek vigyázniok kell arra, hogy az említett munkanaplót pontosan vezessék.

A 30.000—1936. Ip. M. sz. r. 41. §-a a csillár- és rádióberendezésekkel kereskedőknek megengedi azt, hogy az általuk eladott csillárnak és rádióberendezésnek a vevő helyiségében, vagy lakásában való felállítását, illetve felszerelését elvállalhatják, ha ez a munka az ilyenkor általában szokásos ipari munkával nem jár, a munkák azonban csak az arra jogosult iparossal végeztethetők és e munkákra nézve is vezetniök kell a már többször említett munkanaplót.

Ugyancsak igen fontos rendelkezést tartalmaz az 1936: VII. t.-c. 17. §-a, amelynek alapján a ruházati szakmában eltiltották azt, hogy a kereskedést és a termelőipart egy helyiségben gyakorolják.

A 30.000—1936. Ip. M. sz. r. 42. és 43. §-ai a következőképen rendelkeznek: „cipész cipőkereskedővel, férfiszabó és fiúruhakészítő férfi- vagy fiúruhakereskedővel, női szabó leányruhakészítő női vagy leányruhakereskedővel, szücs és szőrmesapka készítő szőrmeárukereskedővel egy helyiségben ipari munkát, illetőleg kereskedést nem folytathat.

Ez a rendelkezés nem érinti az iparosnak azt a jogát, hogy abban a helyiségben, amelyben iparát folytatja, ipara körébe tartozó kész termékeket is árusítson.

Az első bek. alkalmazása szempontjából egy helyiségnek kell tekinteni több egymásba nyiló helyiséget is.

Az első bek.-ben foglalt tilalom alá eső azok az iparosok és kereskedők, akik az 1936: VII. t.-c. hatálybalépésekor ipari munkájukat, illetőleg kereskedelmi szakmájukat egy helyiségben folytatták, ezt az állásnpontot 1938 január hó 31-ig fenntarthatják.

43. §. Az az iparos, és az a kereskedő, aki az előző §-ban foglalt rendelkezések ellenére ipari munkát és kereskedői szakmát egy helyiségben folytat, kihágást követ el és az 1928. évi X. t.-c. rendelkezései szerint pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak hatáskörébe tartozik. Az 1929: XXX. t.-c. 58. §-a 1. bek.-nek 3. pontjában meghatározott rendelkezés alkalmazása szempontjából az Iparügyi Minisztert kell szakminiszternek tekinteni."

Igen fontos felhatalmazást adott a törvény a kereskedelem és közlekedésügyi miniszternek, amikor a 17. §-ban felhatalmazta arra, hogy rendelettel meghatározhatja az áruházak fogalmát, üzletkörét és üzletvitelének módját. Tudjuk azt, hogy a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter ezzel a felhatalmazással már élt is, mert már 1936. év őszén az úgynevezett áruházi rendeletet kibocsátotta.

Az új esztendő alkalmából e rendelkezésekre azért hivjuk fel az érdekelt szakmabeli kereskedők figyelmét, hogy tudják magukat mihez tartani, mert bizonyos az, hogy az érdekelt iparos szakmák a jogszabályok pontos végrehajtását fokozott éberséggel ellenőrizni fogják.

Tűzifát mindenféle hazai szenet
legolcsóbban bizalommal vásárolhat
Prohászka és Társától
Bethlen-u. 44. Telefon: 11-61

HIREK

1938 január 1. Szombat.
Prot.: **Ujév.** Kath.: **Ujév.**
1938 január 2. Vasárnap.
Prot.: **Ábel.** Kath.: **Jézus sz. n.**
1938 január 3. Hétfő.
Prot.: **Benjámin.** Kath.: **Genovéva.**

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Ámen.

Mentők telefonszáma: 0—4.
Rendőrség telefonszáma: 20—45.

Boldog újesztendőt

kíván a Debreczeni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala előfizetőinknek, olvasóinknak és mindazoknak, akik Debrecen keresztyén magyarságának ujságjával összeköttetésben állanak. Az elmult 1937. év ismét egy nehéz, gondokkal teli esztendővel öregbitette és fűzte szorosabbra azt a kölcsönös kapcsolatot, azt az azonos gondolkozásban, életfelfogásban és eszmeközösségben megnyilvánuló együttműködést, amely a Debreczeni Ujság—Hajdufőld hűséges, kitartó olvasótáborát és közönségét évtizedeken át egybeforrasztotta. A nemzeti sajtónak újesztendei jókivánságát mi abban foglalhatjuk össze, hogy az elkövetkezett esztendőben még jobban erősödjék és még hatalmasabb egységben forrjon össze az a nacionalista tábor, amelyet az elmult évek keserves küzdelmei megtanitottak arra, hogy az ország boldogulása, jobb sorsa csak úgy munkálható eredményesen, ha soraink közé nem fészkeli be magát a széthúzás, a gyűlölködés és viszály, hanem a közös célkitűzésekért egyesült erővel, egymás megbecsülésével küzdünk és dolgozunk. Csak az ilyen vállvetett együttműködés, az igazi jobboldali értékek és erők egymásratalálása, a város társadalmának minden azonos gondolkozású tagjával, hozhat szebb eredményt nemcsak politikai és általános vonatkozásokban, hanem szociális és gazdasági téren is az egyének anyagi jólétének, boldogulásának azon az útján, amely az általános megelégedettséghez egyszer talán mégis el fog vezetni.

IRÓGÉP-kellékek
HURAY,
IPARKAMARA. TELEFON: 17-93.

— **A Reform Társaság** tagjai január 2.-án, vasárnap délelőtt 11 órakor klubhelyiségükben összejönnek. Ugyanitt megjelennek a debreceni Kisgazda Polgári Párt, valamint a hajdúmegyei Független Kisgazdapárt vezetőségi tagjai is. Ujévi üdvözlés kapcsán Juhász Nagy Sándor fog beszédet tartani. (+)

— **Zefir** fonál —.20, szőnyeg fonál —.08 fillér, legkülönbözőbb kézimunka hozzávalók potom olcsón Szilágyi divetház, Kistemplom — (Csonka-torony) mellett.

— **Műkedvelői előadást** rendez a Csapó-utcai egyházrész leányköre január 8, 9 és 10-én. Előadásra kerül: „Csipkerózsika tegnap és ma" című tündérjáték. A tegnap örökszép tündéralakjának meséjével párhuzamosan látjuk egy modern, mai Csipkerózsika megható történetét dalokban, táncokban, gazdag, látványos keretben lezajlani. Nem gyermekelőadás! Kimondottan felnőtteknek! Részletesebb ismertetés legközelebb!

A városi nyugdijasok vasuti arcképes igazolványainak az 1938. évre érvényesitése

A városi igényjogosult nyugdíjasok, valamint igényjogosult családtagjaik vasúti arcképes igazolványainak az 1938. évre érvényesítése iránti igényüket január hó 4. napjától január hó 17. napjáig terjedő időben bármelyik hétfői, — vagy csütörtöki napon a hivatalos órák alatt a városi számvevőség személyi osztályánál történő előzetes érvényesítés után az előírt díjak egyidejű befizetése mellett közvetlenül a városi házipénztárba jelenthetik be.

A nyugdíjas tisztviselők (családfők) az előírt 24.— P térítési összegből csak 12.— pengőt tartoznak a házipénztárba befizetni, a térítési díj másik felét tevő 12.— P összeget pedig a város házipénztára viseli. A feleség és gyermekek arcképes igazolványa után azonban a személyenként fizetendő 24.— P térítési díj teljes összegében az érdekelt igénylő terhét képezi.

A térítési díjon felül személyenként 1 (egy) pengő érvényesítési díj és új igazolvány igénylése esetén személyenként 2 (kettő) pengő kiállítási díj is fizetendő.

Az igénylés alkalmával az arcképes igazolvány, illetve új igazolvány kiállításának szüksége esetén az előírt nagyságú fénykép, a házipénztárba beszolgáltatandó.

A fenti határidő után igényelt vasúti arcképes igazolvány érvényesítése esetén 3 pengővel több érvényesítési díj fizetendő.

(:) **A debreceni gör. kat. Legényegylet** január 9.-én délután 6 órakor tartja tisztújító közgyülését melyre az egyesület iránt érdeklődőket ezúton szeretettel meghívja a Vezetőség.

— **Betegsége miatt felakasztotta magát.** Varga Imréné született Borsó Sára ötvenhat éves hajdúböszörményi asszony már régebb idő óta betegeskedett s mikor megtudta, hogy betegsége gyógyíthatatlan, ez annyira elkeserítette, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Tettét tegnap a kora reggeli órákban követte el, amikor is a pelyvás ólban a gerendára felakasztotta magát. A debreceni ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Gyanús halál Mikepércsen.** — Csengeri Sándor egy éves mikepércsi kisfiú tegnap hirtelen meghalt. A halál okát a községi orvos nem tudta megállapítani. Gyanus momentumok merültek fel s ezért a debreceni ügyészség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását. A vizsgálat lefolytatása céljából dr. Vass Antal vizsgálóbíró segéd szállt ki a helyszinre.

(x) **Irodai munkaerők kiképzése.** A Naményi Gyorsíróiskolában folyik az irodai gyorsírók és gépírólr szakszerű kiképzése. Január elején új tanfolyamok. Államvizsga, állami bizonyítvány, állásközvetítés. Helyesírástanítás, szépírástanítás különórákban is. (Batthyány-u. 11.)

— **Felhivás.** Debrecen város az állatállománya részére még szükséges cca. 1700 métermázsa alomszalmát a helybeli gazdáktól óhajtja beszerezni. Felhívom tehát az érdekelt gazdaközönséget, hogy eladni szándékolt szalma mennyiségüket a gazdasági ügyosztálynál (városháza, félemelet, 12-es számú szobában) jelentsék be. Gazdasági tanácsnok.

— **Vattay Margit tánciskolájában** január 8.-án kezdő diák táncantfolyam nyilik, Kossuth-utca 11.

(x) **Uj sztár érkezett** Szilveszter-éjszakáján minden házba, ahol újévre pótolják a karácsonykor elmulasztottakat — és megvették valamelyik világrádiót. Szilveszter éjszakáján megszólal ez az új hang s a világrádió egész esztendőben derűt, hangulatot, muzsikát és tudást párol az éterből, amelyben 5 világrész adóállomásainak szava és dallama hullámzik. Soha nem lazzul a kapocs, amellyel a Orion világrádió a legtávolabbi falut is a nagyvilághoz köti. Az Orion rádió azonban a világ minden népével is összeköt bennünket, lakjék az a magas északon, vagy a messzi délen. Orion rádiója mellett elkapja Önt a távolság varázsa, amikor rövidhullámú kalandozásaiban felcsendül valahol egy-egy rövidhullámú amatőr hangja, aki tengereken, hegyóriások és mérhetetlen szteppék fölött társalog párjával vagy messzi barátjával...

Kedves vevőinek
Boldog ujévet kiván
Dr. Varga Béla
uridivat kereskedő

D. K. W. és B. N. W. körzetképviselet
Nagy javító műhely
Szoboszlay István
Széchenyi-u. 24. Telefon: 10—80.

Boldog úi esztendőt kíván
összes Vevőinek
Bőde Gyula kft.
és alkamazottai

A közönséget érdekli,

hogy az elmult hónapokban, mióta „A közönséget érdekli" rovatunkat bevezettük, számtalan közérdekű panasznak és kívánságnak adtunk helyet, s mint azt annakidején előre bejelentettük, gondoskodtunk arról is, hogy az illetékes fórumok előtt a méltánylást érdemlő ügyek kellő elintézést nyerjenek. Azok a naponkint feltárt kisebb-nagyobb ügyes-bajos dolgok, amelyek jórészt a közönség igen tekintélyes részét érdekelték, de nyilvánosságra hozataluk előtt elkerülték a hatóságok figyelmét, most az ó-esztendei rovat-mérleg hevenyészett áttekintése után, — elégedetten állapithatjuk meg: nem hiába kerültek a Debreczeni Ujság hasábjaira, mert azokban legtöbb esetben érdemi elintézések történtek. Azok a felszólalások is ereményre vezettek, amelyekben olyan egyéni sérelmeket tettünk szóvá, melyeknek kihatásai azonban közérdekűeknek mutatkoztak. Mindezekért az elismerés elsősorban az érdekelt hatóságokat illeti, mert minden alkalommal a legmegértőbb segítőkészséget tanusitották. De köszönettel tartozunk hűséges olvasó táborunknak és közönségünknek, hogy felhivták figyelmünket több esetben olyan konkrét ügyekre, ahol a nyilvános pertraktálás a kérdés javára szolgált. Ilyen értelemben kívánjuk az új esztendőben is fenntartani közönségünk számára a Debreczeni Ujság—Hajdufőld hasábjait „A közönséget érdekli" rovatban és meg vagyunk győződve arról, hogy ez a készségünk továbbra is megértéssel fog találkozni.

Butor Eladás, vétel, csere! Hálók, ebédlők, combinált szobák, szőnyegek, varrógépek, jégszekrények, irodabútorok Széchenyi-utca 6. sz.

— **A Déri Múzeum** Ujév napján zárva. Másodikán, azaz vasárnap délelőtt 10—1-ig nyitva. Belépődij nincs. A Fűvészkert-utca 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thalyszoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődij 20 fillér. A Közművelődési Könyvtár szombaton, január 1-én egész nap zárva. Vasárnap, január 2-án 10—12-ig nyitva.

(x) **Szenet, tűzifát** elsőrendűt házhoz szállítva is előnyösen vásárolhat **Gáspár Géza** fakereskedésében. Híd-u. 14. Telefon: 20-27.

— **Kancák párositása.** Debrecenben a póttörzskönyveléseket 1938. évi január 7.-én és 8.-án tartja meg a Méntelepparancsnokság a Baromvásártéren mindkét nap reggel 8 órai kezdettel a régi 7. sz. cédulaház helyisége előtt (mázsaház mellett). A kadarcsi csárdánál pedig 1938 január hó 10.-én tartják meg az évi rendes kancapárositást. Felhívja a vezetőség a gazdakörök figyelmét, hogy a már törzskönyvezett anyakancáikkal a csikókkal együtt, valamint a most újonnan törzskönyveltetni szándékolt kancáikat is a fenti napokon és helyeken vezettessék elő a párosításhoz. A csikókra vonatkozó fedeztetési jegyeket hozzák magukkal. Ugyancsak felhívják a gazdaközönség figyelmét, hogy a törzskönyvelési díjat (kancánkint 1 pengő) mindenki hozza magával, mert ezen törzskönyvelési díjakat a helyszínen kell kifizetni. Azon kancatulajdonosoknak, akik a fenti díjakat a helyszínen le nem fizetik, lovai nem lesznek betörzskönyvelve.

GYÁSZ ROVAT

Bagdy Balázs gazdálkodó élt 84 évet. Temetése vasárnap délelőtt fél 12 órakor lesz a Köztemető 2. á. ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. Az elhunytban Bagdy Dániel vallástanár édes atyját gyászolja. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Özv. Tóth Józsefné született Perge Juliánna 84 éves korában elhunyt. Halálát nagyszámú gyermekei és unokái gyászolják. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz köztemetői ravatalozó teremből református szertartással. Lakása: Barczaság-utca 27. Pusztai Temetkezési Intézete.

Szatmáry Jánosné református 45 éves temetése vasárnap délelőtt fél 12 órakor lesz Köztemetőben. Pusztai Temetkezési Intézete.

Szabó József kertész, református 57 éves temetése szombaton délután három órakor lesz a Köztemetőben. Pusztai Temetkezési Intézete.

Major Anna gépírónő, református 20 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap délután három órakor lesz köztemetői ravatalozó teremből református szertartással. Lakás: Hajó-utca 16. Pusztai Temetkezési Intézete.

Köszönetnyilvánítás. Istenben boldogult jó Anyánk: özv. Balogh Istvánné Szabó Zsuzsánna elhunytával nyilvánított jóleső részvétért ravatalára küldött koszorúk és virágokért hálás köszönetet mondunk. A gyászoló család.

(x) **Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „HAJDUINT“** használjon, hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: **Sztankay gyógyszertár**, Debrecen, Szent Anna-utca 64.

(x) **Gönczi cserépkályhái** jók, szépek, kifogástalan **hőfokúak.** Tökéletes munka, olcsó árak. Javítások, átrakások szakszerűen. **Monti ezredes-utca 3.** (Bejárat a **Burgundia-utca felől.**) **Telefon: 25-68.**

A Gazdák Sütődéjének igazgatói irodája, középen Galamb Ferenc

A Gazdák Sütődéje újévi kalácsot ajándékozott a napközi otthonok összes gyermekeinek

A debreceni Gazdák Sütődéje részvénytársaság, amely Galamb Ferenc igazgatása mellett az elmult esztendők során Debrecen egyik legmodernebb nagyüzemévé nőtte ki magát, több alkalommal adta tanujelét annak, hogy szolid üzleti politikáját összeegyezteti azokkal a szociális követelményekkel is, amelyeket egy ilyen közérdekű vállalkozástól el lehet várni. Az elmult karácsonyi ünnepeken, — kevesen tudják, hogy — azon a rengeteg karácsonyfa- és szeretetünnepségeken az ajándékcsomagokhoz mellékelt puha ünnepi kalács nagy része a Gazdák Sütődéjének kemencéjében sült ropogós pirosra.

A Gazdák Sütődéje annak idején a különböző jótékony egyesületek és testületek felkérésére minden költségmegtérítés nélkül vállalta a karácsonyi kalácsok sütését s most ezt a meleg szívre való tevékenységét Galamb Ferenc azzal tetézte be, hogy az új esztendőre a város szegénysorsú kisgyermekeit ajándékozta meg egy-egy friss kaláccsal. Ezt a nagyszabású és nemes akciót a Gazdák Sütődéje a szociális ügyosztállyal karöltve úgy hajtotta végre, hogy a város területén működő valamennyi napközi otthonban gondozás alatt álló gyermekek részére egy-egy kilós kalácsot juttatott el szétosztás végett. Tekintettel arra, hogy a Debrecenben működő napközi otthonokban sok százra rug azoknak a gyermekeknek a száma, akik ott állandó felügyeletben és ellátásban részesülnek, képet lehet alkotni arról, hogy ez a nemes gesztus számokban is kifejezve, milyen értékes adakozást jelent.

(:) **A Debreceni Jótékony Nőegylet** január 4.-én, kedden délután öt órakor az Árvaház tanácstermében ülést tart, melyre a tagokat meghívja az Elnökség.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasság: Berliner Jakab máv. főmérnök Miklós-u. 11. — Grossmann Erzsébet Zsolna.

Szőnyegeket
függönyöket, ágyteritőket stb
legolcsóbban vásárolhat
Horn Rezsőnél
Debrecen, Kossuth-u. 19

Születés: Bencze István fm. Hargitta-u. 2. fiú István. Nagy András hentes mester Dévai-u. 17. fiú András. Asztalos János kocsis Nyírbátor fiú György. Pintye János fm. Bánk 56 leány Magdolna.

Halálozás: Major Anna gépírónő ref. 20 éves Hajó-u. 16. Szatmáry Imre fm. ref. 35 éves Hajdúböszörmény. Kotka András magánzó g. kat. 89 éves Máv. kolónia III. épület. Bagdy Balázs gazdálkodó ref. 84 éves Rothermere-u. 5 2. Primó Lászlóné r. kat. 52 éves Késes-u. 22.

VILLANYSZERELÉS
BÍRÓ és BORKA
Kossuth-u. 8. **RADIÓ**

— **A debreceni Postaaltisztek** a farsangi postásbált 1938 január 8.-án, szombaton este rendezik meg a Korona-szálló dísztermében, melyre a postás családokat, jóbarátainkat és ismerőseinket szeretettel hívjuk meg. Belépőjegyek a kézbesítőknél kaphatók. Elnökség. (o)

(x) **Ne vegyen cserépkályhát** addig, míg meg nem tekintette **Krisch** kályhásmester cserépkályha raktárát, ahol kitünő, tűzálló, szép és olcsó cserépkályhák, kandallók vannak nagy választékban. Vállal minden e szakmába vágó munkát. Ispotály-tér 1. sz. (Nagyállomásnál). Telefon: 12-18.

A sorsdöntő filmriport

MAI TÖRTÉNET

Irta: **vitéz Szegedi László**

I.

Tudta, hogy most mi jön. Mégis remegve leste a szavakat.

— Nincs, kérem. Nagyon sajnáljuk.

Gábor István meghajtotta magát. Kihátrált a szobából. Az ajtó előtt ráharapott a szája szélére. Szürke posztókalapját ronggyágyűrve markolászta még most is.

— Nincs, kérem!

Most megint velőjéig hasítottak a szavak. Nincs! Dehát miért nincs!? Másnak van, csak éppen neki nincs!?

Kilépett az utcára.

Mintha a villamosok is azt csilingelték volna, hogy: nincs! nincs! nincs!...

II.

Nyolcan voltak, akik együtt érettségiztek öt évvel ezelőtt. Ők nyolcan azóta sohasem váltak el. Ebben a városban tanultak mindnyájan. Ki orvosnak ment, ki tanárnak, ki jogásznak. Gábor Pista jogásznak ment. Teljes éve szorongatja már a diplomáját, csuda, hogy széjjel nem állott még. Annyi helyen bontogatta, hajtogatta már. Legtöbbször meg azt mondták, ha a fekete tok után nyúlt: „Felesleges, kérem. Úgyis mindegy.“

Ők nyolcan minden hétfőn együtt voltak. Azóta is, mióta már némelyikük állásban volt. A „Grog“-ban söröztek egy órácskát. Beszélgettek.

Mint mindig, most is Denczer Mózsi vitte a szót. Ő könnyen beszél, neki már van havi száznyolcvana.

— Emlékeztek még az öreg Kozsebára, fiúk? A számtan-fizika tanárra. Vén bagoly volt az öreg. Még most is magam előtt látom a bibircsókos orrát. A cvikker meg mindig csáléra állt rajta. Sokat morgott a bajusza alatt. „Na, mi az, té kölök. Té nyavalás gazember...“

Denczer Mózsi olyan tökéletesen tudta utánozni a vén professzort, hogy a fiúkból kirobbant a kacagás. Pedig már jó párszor leadta ezt nekik Mózsi.

Csak Pista nem nevetett. Gábor Pista. Ült az asztal végén, pohár sem volt előtte. Meredt szemmel nézte az abrosz mintáit.

Eddig még észre sem vették. De most Mózsi rápillantott.

— Na, nézd. Hát ezt meg mi leli? Odaugrott hozzá és megrázta a vállát. — Pista, mi bajod, tán szerelmi bánatod van? Csak nem hagyott ott Klárika?

Rántott egyet a vállán.

— Dehogy. Menjetek a fenébe!

Kovács Szepi, aki még most is olyan vörös volt, mint a tégla és szeplős, mint a pulykatojás, a jövő hónapban pedig már átveszi az apja gyógyszertárát, rámordult.

— Na, na, na. De neki veselkedtél. Mi bánt? — Közelebb ült hozzá. Azonnal ki vele!

De már ekkor mind a heten körülötte nyüzsögtek. Mindegyik kérdezett tőle valamit.

Gábor Pista felnézett. Lemondóan intett a fejével, mint ahogy akkor szokott az ember, mikor már mindenütt feketét lát. Köröskörül mindenütt csak feketét. Van az úgy néha.

Végre kirobbant belőle a szó.

— Nem tudok elhelyezkedni!

Denczer Mózsi felkacagott.

— Hát ez bánt!?

— Jó, jó, csak nevess.

— Nevetek is. Először, mert ezért nem érdemes olyan savanyú képet vágni, mintha békát nyeltél volna. Másodszor, ha nem vagy állásban, elsősorban is te vagy a hibás...

— Igenis, hogy te! — vágott rá Dezső Jóska is, aki azóta már gyakorló tanár valamelyik zuggimnáziumban és akiről azt mondják, hogy van egy gazdag nagybácsija, aki titokban pénzzel eteti. — Mert gyáva vagy.

Gábor Pista felugrott.

— Én? Gyáva?

— Az. Még a szádat se mered kinyitni sehol. Ha egyszer azt mondják, hogy „sajnálom, kérem, nincs hely,“ akkor te rögtön belenyugszol. Köszönsz és mégy. De nem úgy ám. Kiabálni kell. Ordítani. Míg vagy felvesznek...

— Vagy kirúgnak. Tudom.

— Látod, hogy gyáva vagy. Es ha kirúgnak! Leporolod a nadrágod és mégy tovább. A mai világban, kérlek, sok mindent el kell tűrnie az embernek.

Gábor Pista hihetetlenül nézett rá.

— És te nem vagy gyáva?

— Én, kérlek, nem. Én pofon merném vágni a jangpui maharadzsát is, most rögtön, ha találkoznék vele az utcán.

— Könnyen beszélsz. — Tudod, hogy úgysem találkozol vele.

— Hát akkor nem azt. Akárkit. A legelső embert, aki az utamba akad.

— Azt én is.

— Nem hiszem.

— Nem hiszed?

— Nem.

— Fogadjunk.

— Rendben van. Itt a kezem. Most azonnal kimégy az utcára és a legelső szemüveges, feketebajuszos embert pofonvágod.

— Értem.

— Ha megteszed, tíz pengő üti a markodat. — Tárcájából kirántott egy tízest. Lecsapta az asztalra.

— És még tíz! — kiáltott Denczer Mózsi és odavágta a párját is.

(Folytatjuk.)

Péntek

JANUÁR 7.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.45 Torna.
Utána: Hanglemezek.
7.20 Étrend, közlemények.
10.00 Hírek.
10.20 „Az Oceán örök titkai." Írta Habán Jenő dr. (Felolvasás.)
10.45 „A vakbélgyulladás." Írta dr. Troján Emil egyetemi m. tanár. (Felolvasás.)
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés.
12.05 Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
12.30 Hírek.
1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30 Vörös Elek és cigányzenekara.
2.40 Hírek.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak és élelmiszerárak.
4.15 A rádió diákfélórája: „Báró Wesselényi Miklós." Ferenc István dr. előadása.
4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00 Sportközlemények.
5.10 A rádió szalonzenekara. 1. Dohnányi: Marche humoreque. 2. Zádor Jenő: Karnevál, szvit. 3. Csajkovszkij: Virágkeringő. 4. Sinding: Tavaszi zsongás. 5. Mya Tamás: Keringőszerenád. 6. Kaskel: Farsangi miniatürök.
6.00 1. Nyári ebéd. 2. A jó ember. Nagy Lajos csevegése.
6.30 Hanglemezek.
7.40 Az Operaház előadásának ismertetése (I. és II. felvonás).
7.55 Az Operaház előadásának közvetítése. „Walkür." — „A Niebelung gyűrűje" c. zenedráma-trilógia első része három felvonásban. Zenéjét és szövegét írta Wagner Richárd. Fordította Lányi Viktor. Vezényel Failoni Sergio. Rendezte Márkus László. Személyek: Siegmund — Závodszky Zoltán; Wotan — Losonczy György; Hunding — Koréh Endre; Sieglinde — Báthy Anna; Brünnhilde — Huszka Rózsi mint vendég; Fricka — Basilides Mária; walkürök Heimwige — Relle Gabrielle; Gerhilde — Horányi Karola; Ortlinde — Halász Gitta; Waltraute — Gere Lola; Schwertleite — Dósa Mária; Siegrune — Jeney Klára; Gimgerde — Szilvássy Margit; Rossweisse — Németh Anna.
9.00 Hírek.
10.30 Időjárásjelentés.
Majd: Közvetítés az Erzsébet királyné-szállóból. Rátz József és cigányzenekara muzsikál.
11.00 Hírek angol nyelven.
11.05 Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Megyeri jazz-zenekara játszik.
9.05 Hírek külföldi magyarok részére

BUDAPEST II. MŰSORA

5.15-től 6.30-ig Az Operaház előadásának ismertetése (I. felvonás).
6.30-tól Az Operaház előadásának közvetítése. „Walkür" (I. felvonás). „A Niebelung gyűrűje" c. zenedráma-trilógia első része három felvonásban.
7.55-től 8.20-ig „A Balkán-háború negyedszázados évfordulója." — Nyiry László előadása.
8.25-től 9.25-ig Hanglemezek.
9.30-tól 9.50-ig Hírek.
9.55-től 10.20-ig Közvetítés az Erzsébet királyné-szállóból. Rácz József és cigányzenekara muzsikál.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BELGRÁD. 8.20 Népdalok és népzene. BERLIN. 9.00 Katonazene. 10.30 Szórakoztató zene. BEROMÜNSTER. 9.10 Lehár: A drótostót, operett. — BÉCS. 7.25 Bécs dalokban 8.05 Orosz lakodalom — vidám daljáték. — BUKAREST. 7.10—11.40 Nürnbergi mesterdalnokok, opera. TOULOUSE. 10.15 Szerelmi dalok. 10.30 Keringők. STRASSBURG. 9.30 Friderika, operett

Szombat

JANUÁR 8.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.45 Torna.
Utána: Hanglemezek.
7.20 Étrend, közlemények.
10.00 Hírek.
10.20 „Sas Ede elbeszéléseiből: 1. A régi mesterség. 2. Mit kell eltit kolni?" (Felolvasás.)
10.45 „Mit nézzünk meg?" A Szépművészeti Múzeumban Gyárfás Jenő képeinek gyűjteményét ismerteti B. Bakay Margit. (Felolvasás.)
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés.
12.05 Ladányi Honka, az Operaház tagja énekel, zongorakisérettel.
12.30 Hírek.
12.50 Kálix Jenő zongorázik.
1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30 Hanglemezek.
2.40 Hírek.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak és élelmiszerárak
4.15 „Versenyzőink téli gyakorló munkája." Közvetítés a margitszigeti fedett uszodából. Beszélő Pluhár István és Pósta Péter dr.
4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00 „Mit üzen a rádió?"
5.30 Rácz Béla és cigányzenekara.
6.20 „Harc a magyar jobbágy felszabadításáért." Pálfy Ilona dr. előadása.
6.50 Közvetítés a Britannia-szállóból. Guttenberg György és jazz-zenekara játszik.
7.40 „B. Nagy Gergely." Életkép négy felvonásban. Írta Vitéz Miklós. Rendező Gyarmathy Sándor. Személyek: B. Nagy Gergely — Kiss Ferenc; Kovács Imre, a veje — Ajtay K. Andor; Örzse, a felesége — Orsolya Erzsi; Vera, a leányuk — Ignácz Rózsa; Miska, kisfiuk — Böszörményi István; Mari, B. Nagy sógorasszonya — Simon Maresa; Siposs, fűszeres — Horti Sándor; Kókai Pál, esküdt — Bányai Zsigmond; Pista, legényfia — Pethes Ferenc; Geresik András, esküdt — Szabó Ferenc; Zsiga, falusi cigány — Szőke Ferenc; Gyerekek — Dévényi Gyuri és Ruttkai Iván.
9.40 Hírek, időjárásjelentés.
10.10 A rádió szalonzenekara.
11.25 Közvetítés a Hungária-szállóból. Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.
0.05 Hírek külföldi magyarok részére.

BUDAPEST II. MŰSORA

5.00-től 5.25-ig A Szociális Misszió Társulat előadása. Farkas Edit alapító főnökasszony: Missziós üzenetek.
5.50 Mezőgazdasági félóra.
6.25 Rácz Béla és cigányzenekara.
6.50 „A szemérmes költő." Keresztury D. előadása Arany Jánosról.
7.45 Tánclemezek.
8.15 Hírek.
8.30-tól kb. 10.00-ig Thomas István 75. születésnapja alkalmából rendezett hangverseny közvetítése.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BERLIN. 8.00 Vidám zenés, dalos órák. BEROMÜNSTER. 8.10 Opera a mellényzsebben, vidám paródiák. BÉCS. 7.15 Katonazene. 8.55 Körülutazzuk a világot. Dalos, zenés egyveleg. BRÜSSZEL. 6.15 Magyar zene. Magyar dal és tánc. BUKAREST. 7.25 Zongorahangverseny. FRANKFURT. 8.00 Nagy rádiózenekar szoprán, barton és tenorral. PRÁGA. 7.20 Katonazene. RÓMA. 9.00 Opera.

1938 január 2-től 8-ig.

Vasárnap

1938 JANUÁR 2.

BUDAPEST I. MŰSORA

9.30 Hírek.
10.00 Református istentiszteiet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök.
11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. A szentbeszédet mise közben Nádas Zoltán dr. hittanár mondja. Énekel a külső-ferenc városi Szent Kereszt plébánia templom énekkara Budinszky Géza vezenyelésével. Orgonál Lisznyai Szabó Gábor.
12.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Nyitányok és keringők. 1. Vaszy Viktor: Vígjáték — nyitány. 2. Szabados Károly: Viora — keringő. 3. Doppler: Ilka — nyitány. 4. Weber: Felhívás keringőre. 5. Suppé: Könnyű lovasság — nyitány. 6. Eördögh János: Magyar nyitány. 7. Lehár Ferenc: Hercegkisasszony — keringő. 8. Strauss János: a) Denevér — nyitány; b) Császárkeringő.
1.15 „Közegészségügyi Kalendárium." Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye. Felolvassa Farago Ferenc dr.
2.00 Hanglemezek. 1. Berlioz: Fohász a természethez — ária Faust elkárhozásából George Thill). 2. Donizetti: Lammermoori Lucia — ária (Lily Pons). 3. Verdi: Simone Boccanegra — ária (Hans Reimar) 4. Schumann: Esti dal — gordonkaszóló (Pablo Casals). 5. Arrieta: Marina — bordal (kettős: Fleta és Sagi-Barbakórussal). 6. Franceour—Kreisler: Sicilienne és rigaudon (Szigeti József). 7. Csajkovszkij: Anyegin — Lenszkij áriája (Peter Anders). 8. Gounod: Faust — Valentin imája (De Luca). 9. Puccini: Bohémélet — Musette keringője (Lucrezia Bori). 10. Liszt: f-moll etüd (La leggerezza — zongora: Alfred Cortot). 11. Wagner: Részlet az Istenek alkonyából (Austrai, Fear, Collier). 12. Zádor Jenő: Magyar capriccio (Minneapolisi szimf. zenekar, vez Ormándi Jenő).
3.00 „Miképp emelheti termésátlagát a kisgazda?" Fleischmann Rudolf dr. m. kir. gazd. főtanácsos előadása. (A földmüvelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
3.45 Szervánszky Péter hegedül, Paul Tibor klarinétozik zongorakisérettel. 1. Busch: Kettős, 1. mű (hegedű-klarinét. 2. Bloch: Improvizáció hegedű-zongora). 3. Baermann: Változatok (klarinét-zongora). 4. Busch: Kettős, 2. mű (hegedű klarinét).
4.30 „Árva vára." Rexa Dezső előadása. (Közművelődési előadás sorozat.)
5.00 A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Auber: Ercparipa — nyitány 2. Schack-Manka: A csárdában. 3. Huszka-Huszár dalol a Dnyeszter partján 4. Robrecht: Bécsi operettrevü 5. Saint-Saens: A hattyú — gordonkaszóló (előadja: Friss Antal). 6. Jacobi: Sybill levele. 7. Bartók: Román néptáncok. 8. Kapplusch: Ezüstharangok — intermezzo. 9. Ravina: Kis bolero.
6.00 „Spanyolország tanítómesterei." Puskás Lajos dr. előadása.
6.30 Toll Jancsi és cigányzenekara.
7.35 „Skandináv líra." Hajdu Henrik előadása. A verseket Lehotay Árpád mondja el. (Részben viaszfelvétel.)
8.15 Sporteredmények.
8.25 Buttola Ede jazz-zenekara.
9.25 Hírek, sporteredmények.
9.45 Budapesti Hangversenyzenekar. Vezényel Rajter Lajos. 1. Mozart: Varázsfuvola — nyitány. 2. Haydn: Üstdob szimfónia (G-dur). 3. Novváki László: Divertimento vonószenekarra. 4. Roters: Táneszvit.
11.00 Közvetítés a Bodó-kávéházból. Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál.
3.05 (éjjel 12.05): Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. MŰSORA

11.15-től 12.20-ig Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. 1. Auber: Fekete dominó, nyitány. 2. Kiss Angyal Ernő: Egyveleg a „Cigánygróf" c. operettből. 3. Waldteufel: Korcsolyázók, keringő. 4. Nagypál Béla: Marokkói hárem. 5. Lehár: Messze a nagyerdő, dal és csárdás. 6. Lincke: Jánosbogárka. 7. Eilenberg: Muzsikáló cigányok. 8. Beck Ferenc: Magyar induló.
3.00-tól 3.45-ig Hanglemezek. 1. Clutsam: Néger bölcsődal (Ilja Livsakov és zenekara) 2. Stolz: In Prater blühn, dal (Richard Tauber). 3. Sattler: Csillagocska és a hold, dal (Erna Sack). 4. Lesenko: Vihar, orosz cigányok tábori dala (ének): Lesenko). 5. Benatzky: Axel an der Himmelstür, táncdal (Zarah Leander). 6. Gade: Tangódal (ének: Xavier Cugat). 7. Liliukalani: Aloha oe, haváji dal (Bing Crosby). 8. Strickland: Az „Indiai dalok"-ból, dal (Maria Basca). 9. Tupynamba: Braziliai dal (Armand Crabbé). 10. Molloy: Love's old sweet song, amerikai dal (Galli Curci). 11. Johnston—Burke: Pennier from heavon, jazzdal (Mills fivérek). 12. Shetter: Burglar's revenge, foxtrott (éneknyolcas).
7.05-től 7.30-ig „A népesedéstan klaszszikusa: Malthus Róbert." Kisléghi Nagy Dénes dr. előadása.
7.35-től 8.10-ig Ungár Imre zongorázik.
8.25-től 8.45-ig Hírek, ügetőversenyeredmények.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BELGRÁD. 8.00 Népdalok. 9.00 Rádiózenekar. — BERLIN. 7.25 Dallemezek. 8.00 Dalos, zenés, tréfás egybeállítás. 10.30 Bus zenekar tenorral, közben moziorgona. — BÉCS. 7.30 A bécsi opera híres énekeseinek lemezei. 8.00 Halló, vidámságot közvetítünk. Rádiózenekar a Bohémnégyessel. 10.30 Tánczene. BOROSZLÓ 8.00 Nagy rádiózenekar énekkarral. BRÜSSZEL. 10.00 Tarka zenés-dalos óra. SZÓFIA. 9.00 Orosz dalok. — OSLO. 7.15 Heide nekesnő dalestje.

Hétfő

JANUÁR 3.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.45 Torna.
Utána: Hanglemezek.
7.20 Étrend, közlemények.
10.00 Hírek.
10.20 „Téli világ 1851-ben Magyarországon." (Felolvasás.)
10.45 „Ahol Mátyás király vadászott." Írta: Szitnyai Jenő. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés.
12.05 Eugen Stepat balalajka-zenekara.
Közben kb.
12.30 Hírek.
1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30 A „József nádor" 2. honv. gyalogezred zenekara. Vezényel Sereg Artúr.
2.40 Hírek.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak és élelmiszerárak.
4.15 A rádió diákfélórája: „A Bécsi Képeskrónika." Kardos Tibor dr. egyetemi m. tanár előadása.
4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00 Jankov Boris hegedül, zongorán kíséri Schwalb Miklós.
5.30 „Bulesu vezér hadviselése." Jullier Ferenc ny. ezredes előadása.
6.00 A Magyarországi Munkásdalegyletek Szövetsége képviseletében a Magyarországi Mintakészítő Munkások Szakegyletének Dalárdája és a Budapesti Haladás dalkör hangversenye.
6.50 „Édes anyanyelvünk." Halász Gyula előadása.
7.10 Táncelemezek.
8.10 Közvetítés a Városi Színházból. „Júlia." Operett 3 felvonásban 9 képben. Szövegét írta Földes Imre és Harmath Imre. Zenéjét szerezte Ábrahám Pál. Rendező Tihanyi Vilmos. Vezényel a szerző. Személyek: Júlia — Honthy Hanna; Hdvardy huszárezredes — Solthy György; Udvardy Kálmán huszárszázados — Kertész Dezső; Udvardy György huszárfőhadnagy — Delly Ferenc; Bajusz Pista — Dénes Oszkár: Vica — Vágó Márty; Raulein Trude — Somogyi Nusi; Zabos huszárőrmester — Bársony István; Somfalvy — Falussy István; Clarisse — Zala Karola; Márty, néger cseléd — Révész Vilma; Betty Dean — Erdélyi Edith; Elza — Szász Ilolya; Margit — Fekete Olga; Olga — Török Vica; Mici — Szőke Kató; Mányi — Fodor Artúr; Péterffy — Fái Béla; Máté — Poór Miklós; Bagyik — Havas József; ifjú Júlia — Verő Erzsi; ifjú Kálmán — Kiss Géza; Eleanor — Szilvássy Irén; Kucor cigányprímás — Pataki Ferenc; Ödön, cigány — Szecskó Ferenc; Tanító — Pártos Dezső; Öreg úr — Tóth Géza; Kolompos, Tatai parasztgazdák — Gábor Fülöp, — Szerémy János; 1., 2., 3., 4., 5., 6. négergyerek — Koósa Pali, Révész Annus, Simai Imre, Pálos Tihamér, Sugár Anna és Graf Edit; János, inas — Sebestyén Jenő.
Az I. felv. után kb. **9.20** Hírek.
Kb. **10.30** Hírek, időjárásjelentés.
11.20 Hírek német nyelven.
Majd: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Sárai Elemér és cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel.
0.05 Hírek külföldi magyarok részére.

BUDAPEST II. MŰSORA

7.10 Német nyelvoktatás.
7.35 „Zsámboki János, egy magyar humanista." (Előadás.)
8.10 Hírek.
8.30-tól 9.25-ig Hanglemezek.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BELGRÁD. **8.00** Opera. BERLIN **8.00** Népzene harmonikával. BERO MÜNSTER. 7.55 Lehár: Luxemburg grófja, operett. BÉCS. 7.25 Rádiózenekar Sinnek szopránnal. BUKAREST. **8.00** Nagy rádiózenekar énekkel. PÁRIS 11.30 Közvetítés egy kabaréból. VARSÓ. **8.00** Rádióhangverseny.

Kedd

JANUÁR 4.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.45 Torna.
Utána: Hanglemezek.
7.20 Étrend, közlemények.
10.00 Hírek.
10.20 „Különböző korok hatása a férfidivatra." Írta Szirmay-Kalos Margit. (Felolvasás.)
10.45 „Kalap, kesztyű, táska." (Felolvasás.)
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés.
12.05 „Látogatás a serdülő háziasszonyok iskolájában." Közvetítés a Prohászka Ottokár utcai községi háztartási irányú továbbképző tanfolyamról. Beszélő Vizváry Mariska.
12.45 Hírek.
1.00 Hanglemezek.
1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30 Endre Béla énekegyüttese. Tagjai Baumgartner Margit, Szabó Miklós és Littasy György.
2.40 Hírek.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak és élelmiszerárak.
4.10 „Asszonyok tanácsadója." (Arányi Mária előadása.)
4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00 „Utazás Rio de Janeiróba." — Pápay Gyula útleírása.
6.20 Munkásfélóra. (Felolvasás.)
6.50 „Gül Baba." Zenés színjáték három felvonásban. Szövegét írta Martos Ferenc. Zenéjét szerezte Huszka Jenő. Közreműködik a Budapesti Hangversenyzenekar, id. Stephanidesz Károly vezényletével. Rendező Gyarmathy Sándor. (1937 november 20-i előadásunk megismétlése viaszfelvételről.) Személyek: Gül Baba — Dalnoky Viktor; Leila — Dobay Lívia; Zulejka — Csatai Janka; Kucsuk basa — ifj. Toronyi Gyula; Fatime — Dinnyéssy Juliska; Gábor diák — Laurisin Lajos; Mujkó — Kiss Ferenc; Mukóné — Komlóssy Ilona; Zülfikar — Kompóthy Gyula; Budai bíró — Pintér Imre; Főzarándok — Réthey Lajos; Gyerek — Böszörményi István.
9.10 Hírek.
9.35 Győri-hármas. Tagjai H. Szanyi Irma (zongora), Hermann László (hegedű) és Helényi Gyula (gordonka).
10.00 Időjárásjelentés.
10.40 „Canti popolari maghiari." — Márffy Oszkár dr. olasznyelvű előadása a magyar népi dalokról.
11.00 Közvetítés a Keszey-étteremből. Horváth Rezső és cigányzenekara muzsikál.
0.05 Hírek külföldi magyarok részére.

BUDAPEST II. MŰSORA

5.55 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági félórája.
5.25 A rádió szalonzenekara.
6.55 Francia nyelvoktatás.
7.25 Hanglemezek.
8.35 Szabó Kálmán magyar nótákat zongorázik.
9.10 Úgetőversenyeredmények.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BERLIN. **8.00** Nagy rádiózenekar Ney Elli zongoraművésszel. 9.15 Operettrészletek. BÉCS. 7.40 Rádiózenekar Beyer szopránnal. 10.30 Fúvószenekar. Indulók. BUKAREST. 7.55 Énekhangverseny. HAMBURG. 8.10 Rádiózenekar Huth kürtművésszel.

Szerda

JANUÁR 5.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.45 Torna.
Utána: Hanglemezek.
7.20 Étrend, közlemények.
10.00 Hírek.
10.20 „Barangolás a „Dalmát-szigetek közt." Írta Fóthy Ernő. (Felolvasás.)
10.45 „Japán nők házassági iskolája." Írta Nagy Dániel. (Felolvasás.)
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés.
12.05 Baranyi Lili zongorázik, Fris Antal gordonkázik zongorakísérettel.
12.30 Hírek.
1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30 A rádió szalonzenekara.
2.40 Hírek.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
4.15 A rádió diákfélórája: **„A Faweett-expedíció."** Szentiványi Jenő előadása.
4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00 „Négyszemközt László Fülöppel." Siklóssy László előadása.
5.30 Hanglemezek.
6.10 „Kortársunk, Erzsébet királyné." Zsigray Julianna előadása.
6.40 Bura Sándor és cigányzenekara.
7.50 A rádió külügyi negyedórája.
8.05 Az operaházi előadás I. és II felvonásának ismertetése.
8.20 Az Operaház előadásának közvetítése. „Hovanscsina." (II. felvonás.) Zenedráma öt felvonásban hat képben. Zenéjét szerezte Musszorgszkij. Hangszerelte Rimszkij Korzakov. Fordította Nádasdy Kálmán. Betanította és vezényli Issay Dobroven. Rendezte Dobroven és ifj. Oláh Gusztáv. Személyek: Hovánszky Iván herceg — Losonczy György; Hovánszky Andrej herceg, a fia — Laurisin Lajos; Galicini Vaszilij herceg — Závodszky Zoltán; Saklovity, bojár — Palló Imre dr.; Doszifej, az óhitűek feje — Kálmán Oszkár; Marfa, fiatal özvegy — Basilides Mária; Emma, fiatal német lány — Rigó Magda; Varszonofjev, Galicin meghittje — Bartos Miklós; Kuzka strelic — Vitéz Tibor; Egy írnok — Toronyi Gyula; I. és II. strelic Vermes Ernő és Szomolányi János.
A II. felvonás után kb.
8.55 Hírek.
A III. felvonás után kb.
9.40 Hírek, időjárásjelentés.
Az előadás után kb.
11.00 Hírek francia és olasz nyelven.
11.10 Közvetítés a Baross-kávéházból. Kalmár Tibor jazz-zenekara játszik.
0.05 Hírek külföldi magyarok részére.

BUDAPEST II. MŰSORA

6.15 Az Operaház előadásának ismertetése. (I. felvonás.)
6.30-tól 8.05-ig Az Operaház előadásának közvetítés. „Hovascsina" (I-ső felvonása.)
8.10 8.30-ig Hírek.
8.35-től 8.55-ig A Turul Szövetség veszprémi Bakony Bajtársi Egyesületének közvetítése a veszprémi Városi Színházból.
9.00-tól 9.25-ig „Magyar frók gondjai háromszáz év előtt." Kerecsényi Dezső dr. előadása.
9.30-tól 10.40-ig A Mária Terézia I honvédgyalogezred zenekara.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BELGRÁD. 9.30 Seferovics énekes dalestje. BERLIN. 8.00 Hangszerek tarkaestje. BÉCS. 7.25 Opera. 10.30 Tánczene. BOROSZLÓ. 7.10 Zene dalokkal. 9.25 Régi tánczene. BUKAREST. 8.20 A Parsifal III. felv. lemezeken. DEUTSCHLANDSENDER. 9.15 Nagy rádiózenekar zongoraművésszel.

Csütörtök

JANUÁR 6.

BUDAPEST I. MŰSORA

9.30 Hírek.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Koronázó-főtemplomból. A szentbeszédet mise közben dr. Rőss Bertalan O. Cap. theológiai tanár mondja. Énekel a Koronázó-főtemplom énekkara.
11.15 Görög katolikus istentisztelet a Rózsák-téren lévő magyar görkath. plébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben Krajnyák Gábor dr. tb. kanonok, plébános mondja. A kar népéneket ad elő. Ordelt Lajos vezényelésével. Mise végén ünnepélyes vízszentelés és antidor osztás.
12.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. Közreműködik Szentgyörgyi László ab Operaház tagja (hegedű).
2.00 Hanglemezek. Operettrészletek.
3.00 Harsányi Gizi mesél.
3.30 A rádió szalonzenekara.
4.20 Vass István verseiből előad Fái Béla.
4.40 Hochstrasser Ferenc, az Operaház tagja fuvolázik, zongorakísérettel.
5.00 „Tejgazdasági tanfolyam I. része." Kövy József m. kir. gazdasági főfelügyelő előadása. (A tehén és az istálló tisztántartása. — A földművelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata.)
5.30 Közvetítés a Gellért-szállóból. Ilniczky László és jazz-zenekara játszik, Lányi László énekel.
6.20 A Budapesti Korcsolyázó Egylet jégünnepélye a városligeti műjégpályán. Beszélő Pluhár István.
7.00 Felvidéki nótakötlók dalaiból énekel Bodán Margit és Kubinyi György. Kiséri Csorba Gyula és cigányzenekara.
8.00 „Tilinkó." Francia pásztorjáték. A régi pásztori irodalom motívumaiból, a keretversekkel együtt írta Hankiss János dr. Zenéjét szerezte és a kis zenekart vezényli Polgár Tibor. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: Marion — Laky-Tóth Erzsi; Robin — Dénes György; Clélie — Eyssen Irén; A lovag — Abonyi Géza; Corydon — Pataky Jenő; Damis — Kéthly György.
9.05 Beethoven-zongoraszonáták ismertetése. Bartha Dénes dr. előadása.
9.15 Dohnányi Ernő VII. Beethoven-zongoraszonáta estje.
10.00 Hírek, sporteredmények.
10.30 Beszkárt-zenekar.
11.00 Csak a bécsi rádióállomás részére: Közvetítés a Hungária-szállóból. Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.
0.05 Hírek külföldi magyarok részére.

BUDAPEST II. MŰSORA

11.30-tól 12.30-ig Wiedinger Ede zenekara.
3.-tól 3.25-ig A rádió szalonzenekara.
4.30-tól 5.25-ig Hanglemezek.
7-től 7.25-ig „Magyar táj, magyar ecsettel." (Előadás.)
7.30-tól 7.55-ig „Udvari festők Angliában." Dénes Tibor dr. előadása.
8-tól 8.20-ig Hírek, sport- és úgetőversenyeredmények.
8.25-től 9-ig Christián Lili énekel.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BELGRÁD. 8.00 Népszerű est. — BÉCS. 10.20 Napfényes tél Ausztriában (magyarul). 11.00 Pertis Jenő cigányzenekara Budapestről. BRÜSZSZEL. 8.15 Régi dalok lemezeken. — RÓMA. Don Pasquela, opera Genovából. VARSÓ. 8.00 Strauss János: Elssler Fanny háromfelv. operett.

Ujévi istentiszteletek a templomokban

A ref. templomokban:

Január 1-én, újév első napján: Nagytemplomban d. e. 10 órakor dr. Farkas Pál, d. u. 5 órakor Csutoros Sándor. Kistemplomban d. e. 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor dr. Lencz G. Sándor Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor Tamás Ferenc, d. u. 5 órakor Tamás Ferenc. Árpád-téren d. e. 10 órakor Kolozsváry Kiss László, d. u. 3 órakor Nagy Sándor. Ispotályban d. e. 10 órakor Molnár Ferenc, d. u. 5 órakor Kulcsár Dezső. Homokkertben d. e. 10 órakor Kovács József, d. u. 5 órakor Kovács József. Kerekestelepen d. e. 10 órakor Erdei Mihály, d. u. 3 órakor Erdei Mihály. Wolaffka-telepen d. u. 3 órakor Kovács József. Nyilastelepen d. e. 10 órakor Mezey Béla, d. u. 3 órakor Mezey Béla. Csapókertben d. e. 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, d. u. 3 órakor Vándor Ernő th. Nyúlason d. e. 10 órakor dr. Lencz G. Sándor. Téglavetőben d. u. 3 órakor Kovács Árpád. Téglaskertben d. e. 10 órakor Birnyi János. Dombostanyán d. u. 2 órakor Halász András. Pallagon d. e. 9 órakor v. Szabó Endre.

Vasárnap, december 2-án: Nagytemplomban d. e. 10 órakor Siposs Imre, d. u. 5 órakor Csutoros Sándor. Kistemplomban d. e. 9 órakor Márki Kálmán, d. e. 11 órakor Szenes László, d. u. 5 órakor Nagy Dezső. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor Kolozsváry Kiss László, d. u. 5 órakor Tamás Ferenc. Árpád-téren d. e. 10 órakor Nagy Dezső, d. u. 3 órakor Nagy Sándor. Homokkertben d. e. 10 órakor Kovács József, d. u. 5 órakor Kovács József. Ispotályban d. e. 10 órakor dr. Soós Béla, d. u. 5 órakor Kulcsár Dezső. Kerekestelepen d. e. 10 órakor Erdei Mihály, d. u. 3 órakor Erdei Mihály. Wolaffka-telepen délután 3 órakor Kovács József Nyilastelepen d. e. 10 órakor Nagy István, d. u. 3 órakor Négyesi Bertalan. Csapókertben d. e. 10 órakor Farkas Dezső, d. u. 3 órakor Losonczi Géza th. Nyúlason d. e. 10 órakor dr. Farkas Pál. Téglavetőben d. u. 3 órakor Kovács Árpád. Téglaskertben d. e. 10 órakor Tamás Ferenc. Pallagon d. e. 9 órakor Uray Sándor. Szatán d. e. 9 órakor Biró Béla. Lukaházán d. e. 11 órakor Bárdi Ferenc. Hármashegyen d. e. 9 órakor Bárdi Ferenc. Nagycserei iskolában d. e. 11 órakor Biró Béla. Kádárdülőn d. e. 10 órakor Rápolty Árpád.

A róm. kath. templomokban:

Január 1-én, szombaton: Rendes szentmiserend 6, 7, 8, 9 órakor. Féltízkor nagymisét tart és szentbeszédet mond dr. Lindenberger János apostoli kormányzó. Délben 11, háromnegyed 12, fél 1 órakor szentmise. — Kertségi kápolnákban következők mondanak szentmisét: Csapókertben Kummergruber Emil kegyesr. tanár. Homokkertben Taróczky Antal kegyesr. tanár. Nyilastelepen Kiss László s.-lelkész. Auguszta-szanatóriumban Lengyel László s.-lelkész. Hajdúsámsonban Novák Gyula s.-lelkész. Józsán dr. Szabó János s.-lelkész. Zita-árvaházban dr. Hanzéli Lajos egyházm. levéltáros.

Január 2-án, vasárnap: Rendes szentmiserend 6, 7, 8, 9 órakor. Féltízkor nagymisét tart dr. Lindenberger János ap. korm., szentbeszédet mond Kiss László segédlelkész. Délben 11, háromnegyed 12, fél 1 órakor szentmise. — Kertségi kápolnákban következők mondanak szentmisét: Csapókertben Kummergruber Emil kegyesr. tanár. Homokkertben Taróczky Antal kegyesr. tan., Nyilastelepen Kiss László s.-lelkész, Auguszta szanatóriumban Lengyel László s.-lelkész, Hajdúsámsonban Novák Gyula s.-lelkész, Józsán dr. Szabó János s.-lelkész.

A gör. kath. templomban:

Január 1-én, szombaton, újév ünnepén: reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szt. mise, a szt. beszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szt. mise, délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor nagy vecsernye. — Január 2-án, vasárnap az istentiszteletek sorrendje ugyanaz, szentbeszédet mond Fekete Lajos s.-lelkész.

Az evangélikus templomban:

Újév első napján délelőtt 10 órakor istentisztelet és úrvacsoraosztás. Prédikál és úrvacsorát oszt Pass László. Este 5 órakor istentisztelet. Prédikál Böjtös Sándor.

Vasárnap, január 2-án délelőtt 10 órakor istentisztelet. Prédikál Böjtös Sándor. Este 5 órakor prédikál Pass László.

Magyar-est

lesz január 15.-én az Arany Bika dísztermében, melyet a rádió közvetít és a filmhíradók felvételt készítenek róla.

Nagy tevékenységgel és körültekintő gondossággal készül a Magyar Est rendezése, melynek jövedelméből szenvedő, éhező gyermekeken akar segíteni Debrecen úri társadalma.

Szép és magasztos gondolat ez, melyet lelkesedéssel fogad minden nemesen érző szív.

Lelkes magyar asszonyok, honleányok és férfiak ragyogó színű magyar ruhákat öltenek fel, ősi nemzeti viseletünk rég nem látott pompáját mutatják be, a Magyar Esten. Tüneményes szép lesz melyre lázas örömmel készülődik mindenki, nemcsak Debrecen, hanem a szomszéd városok és megyék előkelőségei is.

Az est műsora:

1. Megnyitót tart dr. Balogh Gyula m. kir. kormányfőtanácsos.
2. Ünnepi beszédet mond dr. Lázár Andor m. kir. titkostanácsos, igazságügyminiszter, Debrecen országgyülési képviselője.
3. Baja Mihály lelkipásztor, a Petőfi Társaság tagja költeményeiből olvas fel.
4. Magyar nótákat énekel Bakó Andor gazd. ak. hallgató, Magyari Gyula cigányzenekara kísérete mellett.
5. Díszpalotást táncol 50 magyarruhás pár.

A rendezőség munkájában résztvesz ifj. dr. Molnár Béla ker. alvezérrel az élen a „Turul" Szövetség debreceni kerületének Főudvarnagyi kara, ötven rendező taggal.

Akinek van magyar ruhája okvetlen abban jelenjen meg, vagy estélyi ruhában, urak feketében.

A rendezőség ízléses, magyaros táncrenddel kedveskedik a megjelenteknek.

Páholyelőjegyzést, Kálvin-tér 17. alatt központi lelkészi hivatalban lehet bejelenteni. (o)

Megrendelőimnek és jóismerőseimnek
BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁNOK
KLINGE ANTAL
cimfestőmester.

— Tűzoltók és mentők működése novemberben. A debreceni tűzoltóság novemberben a város területén 2 konyha, 1 műhely, 1 kazal és 1 kéménytűznél és 1 műszaki mentésnél működött. A kár 95 pengő, amiből 40 pengő biztosítás révén megtérül. Mentési eset 547 volt, köztük 7 öngyilkosság. Elsősegélyben részesült 131 egyén.

— Ma nyílik meg dr. Iklódy Ferenc képkiállítása. Érdekes kiállítás nyílik meg ma reggel az Ujságíró Klub Piac-utca 26 szám alatti helyiségében. Egy új tájképfestő, dr. Iklódy Ferenc mutatkozik be a debreceni műértő közönségnek. Dr. Iklódy Ferenc kiváló technikával megfestett képei közül különösen a hortobágyi tájképek emelkednek ki. A kiállítás megtekinthető minden nap délelőtt 9—2-ig és délután 3—5-ig. A megtekintés díjtalan.

— Istentisztelet az unitárius templomban. Debrecen, Hatvan-u. 24. szám alatt levő unitárius templomban 1938. évi január 2.-án vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál: dr. Csiky Gábor, budapesti unitárius missziós lelkész kormányfőtanácsos. — A templom fütve van. Istentisztelet után rendes havi kehlitanácsi ülés lesz.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos-utcai imaházban Újév d. e. 10—11-ig prédikáció, d. u. 6—8-ig vallásos estély. — Vasárnap d. e. fél 10—fél 11-ig prédikáció, d. u. 6—8-ig vallásos estély. — Hétfőtől szombatig alliensz programszerinti imaórák este 7 órai kezdettel. — Szerdán este a baptista imaházban, csütörtök este az Üdvhadsereg imatermében lesz felekezetközi imaóra.

— Debrecen adózása novemberben A városi adóhivatal jelentése szerint 1936. novemberében az adóhivatalnál adóban befolyt 1.271.797.36 pengő, 1937 novemberében pedig 1,258.726.60 pengő, tehát az idén novemberben 13.070 pengővel kevesebb, mint tavaly.

— A kórházmisszió köszönete. A Szociális Misszió Társulat keretén belül működő kórházmisszió ezúton fejezi ki hálás köszönetét mindazoknak, akik szives adományukkal, vagy munkájukkal segítségükre voltak s lehetővé tették azt, hogy sok beteg családnak és gyermeknek kellemes és feledhetetlen ünnepeket szerezhettek.

Kedves vevőinknek és jóbarátainknak
boldog újévet kívánunk
Frick Testvérek
PIAC-UTCA 27. SZ.

— Debrecen népmozgalmi statisztikája novemberben. November hónapban 138 helyi, 1 vidéki házasságot kötöttek. született helyi 168, vidéki 23, halálozás helyi 111, vidéki 31, a természetes helyi szaporodás 57. Egy éven aluli elhalt helyi 15, vidéki 7.

— Novemberi városi munkák. — Debrecen város műszaki ügyosztálya most kiadott jelentése szerint november hónapban a következő munkákat végeztette, illetve fejeztette be: városi házaknál épületkarbantartási munkák 4300 pengő, a közvágóhídi hütőházépitésnél kömives és vasbetonmunkák 21,420 pengő, Hősök Mauzoleumának belső díszitése 320 pengő, Kút-utca kiskockakövel burkolása. Török Bálint utca burkolása 24.355 pengő, erdőigazgatási épitkezések 1199 pengő, téglajárdák javítása 3907 pengő, — Kassa-úti illemhely áthelyezése 2180 pengő, erdőhivatali átalakítási munka 22.000 pengő, baromvásártéri korlátépítés 3200 pengő, tejgazdasági tetőfedő és kömivesmunka 8800 pengő, epreskerti méntelep kömives és ácsmunkái 1240 pengő, — Szoboszlói-úti kiömlő tisztítása 250 pengő, a létai és monostorpályi törvényhatósági utakon hidak épitése 8090 pengő.

— A szociális intézmények novemberi forgalma. November hónapban a napközi otthonokban 404 gyermek állott gondozás alatt. A szülőotthonban született 44 élő és 2 halott gyermek. A tüdőgondozóban gondozás alatt állott 205 férfi, 341 nő és 171 gyermek, összesen 717. Az egészségvédelmi intézetben gondozás alatt volt 213 férfi, 203 nő, összesen 416.

A DEBRECENI SZÉKELY TÁRSASÁG KÖZGYÜLÉSE

Vasárnap délután 6 órakor tartja évi rendes közgyülését az Arany Bika üvegtermében a debreceni Székely Társaság. A nagy érdeklődésre számot tartó közgyülés megnyitó beszédét dr. Darkó Jenő, a Székely Társaság elnöke tartja, utána a titkári és pénztári jelentés majd a tisztújitás következik. A műsor további részében a városi daleglet éneksáma következik. dr. Darkó Jenő előadást tart az erdélyi magyar egyházak és iskolák jelenlegi helyzetéről. Baróti József, a Nemzeti Figyelő szerkesztője „Te kőszál vagy" című elbeszélését olvassa fel és a városi dalárda befejezésül elénekli Forrai István szerzeményeit. A közgyülés előtt, délután 5 órakor választmányi ülést tart a Székely Társaság, a közgyülés után pedig társas vacsora lesz az Arany Bika Bocskay-termében.

Vágó József
tűzifa és szén kereskedése a
Margitfürdőnél
a legolcsóbb napi árak.
Telefon: 10-24. Telefon: 10-24

— Adomány a vak nő részére. Tegnapi számunkban hirt adtunk arról, hogy Palotai Matild világtalan nő nagy nyomorban él a Téglavetőben és a jószivü emberekhez fordult segitségért. A kérő szó meghallgatásra talált. Z. G. és N. N. egy-egy pengőt küldött be hozzánk Palotai Matild részére. Az adományokért ezúton mondunk a vak nő nevében köszönetet.

— Egy hónap alatt 1768 kihágás volt Debrecenben. A debreceni rendőri büntetőbirósághoz novemberben 4297 kihágási és 496 közigazgatási ügydarab érkezett. Uj kihágási feljelentés 1768 esetben történt. A kihágási birók 180 itéletet hoztak. Büntető parancsot kiadtak 776 esetben, végrehajtást elrendeltek 427 esetben. Kihágás miatt feljelentettek 1644 férfit és 124 nőt.

— Megszünt és újonnan kiadott iparok novemberben. Novemberben a következő uj iparengedélyeket adták ki: fényező és mázoló 1, esernyőkészitő 1, női divatkalapkészitő 1, műszerész 1, korcsmáros 2, élő állatkereskedés 1, ószeres 4, rőfös és rövidárukereskedés 1, baromfi, tojás, zöldségkereskedés 5, szatócs 8, gyümölcs, cukorkakereskedés 4, bazár és illatszerkereskedés 1, női és férfikalap és divatárukereskedés 1, fa, szén-, mészkereskedés 2, koporsó- és halotti vánkoskereskedés 1, textil, kötöttszövöttárukereskedés 1, női és gyermekruhakereskedés 1, ásványi olajtermékek kereskedése 1, bőrkereskedés 1, üveg- és porcellánkereskedés 1, irógép és számológépkereskedés 1, fuvaros 5, baromfikereskedés 1, kifőzés 1, leirás és sokszorositás 1. Iparmegszüntetést bejelentettek 31 esetben. Ipari munkakönyv kiés bejelentés 96 esetben történt. Kiadtak 43 munkakönyvet. Tanoneszerződést kötöttek 9 esetben, felszabadult 3. Árusitási engedélyt kiadtak piacra 5 esetben, járva-kelve árusitásra 3 esetben, letelepedve árusitásra 7 esetben, házalási engedélyt meghosszabbitottak 2 esetben, háziipari engedélyt kiadtak 2 esetben.

(x) **Gyorsíró tanfolyam.** Január 10-től az Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság újból megrendezi kiváló sikerrel zárult tanfolyamát, melyen 16-an nyertek államérvényes bizonyitványt, ebből négyen a 200-as államvizsgát tették le ha hónapi tanulás után. Előadások az esti, vagy déli órákban. Tanfolyamvezető Széll. Jelentkezés Piac-utca 77. sz. I. emelet.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése: Hazánkban a hőmérséklet általában már csak néhány fokkal volt a fagypont alatt és a legtöbb helyen éjjel sem észleltek —10 fok alatti talajmenti hőmérsékletet.

PROGNÓZIS: A Dunántúl egyes részein további hófúvás. A síkságon az enyhülés folytatódik, de az olvadáspontot alig haladja meg.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata

„Megváltó" Piac-u. 18. a Bikával szemben. — „Tisza", Jónap Aladár ,Magoss György-tér 9., a kórházzal szemben. — „II. Rákóczy", Arany S. A. örökösei, Külsővásártér és Miklós-utca sarok — „Sztankay", Németh László, Szt. Anna-utca 64., Vígkedvű M.-utcával szemben

(o) **Hétfőn** tizennyolc órakor kezdődik az államvasúti főtisztviselők összejövetele az Angol Királynőben.

— **57.000 kézbesítés volt Debrecenben egy hónap alatt.** A városi elsőfokú közigazgatási hatóság kebelében működő kézbesítési iroda novemberi ügyforgalma a következő volt: Debrecen város összes hivatalos ügyei 30.123, m. kir. bírósági és ügyészségi ügyek 7367, ipari és kihágási ügyek 6785, helyi állami és egyéb ügyek 5322, vidéki állami és egyéb ügyek 2315, m. kir. posta-hivatali küldemények 587, hirdetmények 876, postai ajánlott és közönséges levél 2442, összesen 56.907 darab.

(x) **Magyar helyesírás tanulása.** Szinte megdöbbentő, hogy sokszor magukat intelligens embereknek nevező egyének is milyen hadilábon állanak a helyesírással. Sok karriernek, boldogulásnak volt már kerékkötője a rossz helyesírás. Pedig a helyesírást könnyen meg lehet tanulni. A Naményi Gyorsíróiskolában a tantárgyak között a gyorsíráson és gépíráson kívül a magyar szépírás és a magyar helyesírás is szerepel. Különórákban is tanítják a magyar helyesírást. A tanulás bármikor megkezdhető. (Batthyány-utca 11.)

— **A burgonyatermelők figyelmébe.** A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti az érdekelteket, hogy a földmivelésügyi minisztérium növénytermelési hivatala ez év tavaszán is a burgonyatermelők között 100 vagon különféle a termelő körzetbe kijelölt fajtának megfelelő vetőburgonyát fog, vagy előre történő készpénz fizetés ellenében, vagy pedig a beszerzési ár 3/4 részének 1938. évi október hó 31.-ig történő kamatmentes hitelezésével kiosztani. Igénylés csak vagontételekben 50 q-nál nagyobb mennyiségben történhet. A kistermelők tehát alkalmi társulások utján igényelhetnek nagyobb mennyiségű burgonyát. Az igénylést legkésőbb 1938. évi január hó 20.-ig a debreceni Gazdasági Egyesületnél (Hatvan-u. 1. szám) kell bejelenteni s a Gazdasági Egyesület a nála jelentkezők igényét illetékes helyre tovább fogja juttatni. A vetőburgonya ára még a kötlevél aláírása előtt fog az igénylő gazdákkal közöltetni.

50 százalékos fűtés megtakarítás
16-72 telefon hívásra helyszinen díjmentes árajánlattal szolgál:
MAYER NORBERT
Debrecen, Bercsényi-utca 109.

Színház

A CSOKONAI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Január 1-én délután mérsékelt helyárakkal: **Éva a paradicsomban.**

Január 1-én este mérsékelt helyárakkal: **Leányvásár.**

Január 2-án délután mérsékelt helyárakkal: **Egy vidám éjszaka.**

Január 2-án este mérsékelt helyárakkal: **Éva a paradicsomban.**

Január 3-án este B. Bérlet 15. számban: **Dr. Kerekes Mária és a vonósnégyes.**

Január 4-én este C. bérlet 14. számban: **Dr Kerekes Mária és a vonósnégyes.**

Január 5-én este bérletszünetben: **Tosca.**

Január 6-án délután mérsékelt helyárakkal: **Ujévi kacagtató est.**

Január 6-án este mérsékelt helyárakkal: **Leányvásár.**

Január 7-én este prömierbérlet 13. számban: **Szakits helyettem.**

Január 8-án délután filléres helyárakkal: **Kék róka.**

Január 8-án este A. bérlet 14. számban: **Szakits helyettem.**

Boldog Újévet Kívánunk Kedves Bérlőinknek és az egész Színházi Közönségnek és minden debreceninek! A színház összes Barátainak és ellenségeinek, még azoknak is, akik nem járnak a szinházba.

B. U. É. K.

Újév napján délután az

Éva a paradicsomban

Este a „Sybill" szerzőjének Jacobi Viktornak örökbecsű nagy operettje a békeidő felejthetetlen emléke:

Leányvásár

Rendező: **Sugár Misi.** Főszereplő: **Pogány Margit, Jurik Julcsi, Tanay, Sugár Misi, Herczegh, Alszeghy, Sárkány, Lányi.** Vezényel: **Virágh.**

Vasárnap, január 2.-án **délután:**

EGY VIDÁM ÉJSZAKA,

este

ÉVA A PARADICSOMBAN.

Mind a négy előadás a szinház újévi ajándéka képpen:

MÉRSÉKELT HELYÁRÚ

Hétfőn 3-án B bérlet 15 számban

Kedden 4-én C bérlet 14 számban a budapesti Tezérkörúti Szinpad 200-as sikerszériája:

DR. KEREKES MÁRIA,

utána a világ legkacagtatóbb bohózata Szőke Szakál komédiája:

VONOSNÉGYES.

Szerdán, 5.-én olcsó operai helyárakkal, budapesti vendégművészekkel **operaest:**

Tosca

MOZI

Tokaji rapszódia

Magyar hangosfilm a Hungáriában

Szilveszterre és újévre egy nagyon ízes, szép magyar filmmel lepte meg a **Hungária vezetősége a debreceni közönséget. A film címe: Tokaji rapszódia.** A mesét **Szilágyi László** és **Vaszary Gábor** írta. Az érdekes, fordulatos és finom humorral ízesített mese Budapesten, a Balatonon és a tokaji hegyvidéken játszódik le. A gazdag földrajzi adottságokat Vaszary Gábor, a rendező rendkívül invenciózusan használta ki s a szebbnél-szebb tájak felvonultatásával valóságos magyar panorámát rögtönöz a filmben, amelynek meséje stílusosan simul a természetadta háttérhez. Hajdu Imre zenéje friss és hangulatos.

A szereplők az átlagnál jóval magasabb nívót reprezentáltak. Évi szerepében Donáth Ági kedves, rokonszenves. Még nem „kész" filmszínésznő, de sok értékes kvalitása máris feltűnést kelt. — Szombathelyi Blanka nagyon ügyes és humora egészen egyéni. Vaszary Piri egy vénkisasszony szerepében pazar. — Lehotay Árpád férfias és megnyerő. Elsőrendű filmszínész. Pataky Jenő a fiatal gróf szerepében lendületes és szimpatikus. Boros Jenő végtelenül mulatságos és eredeti. Humorának eredeti zamata van. Egy részeg ember szerepében Makláry Zoltán remek. Rózsahegyi Kálmán a szokott jó. A kisebb szerepekben Keleti László, Bársony István tünt ki, míg Fekete Pál szép énekével aratott sikert. A „Tokaji rapszódia" a pénteki bemutatón nagy tetszést keltett.

A műsort a Fox remek világhíradója és az UFA egyik gyönyörű színes kulturfilmje egészítette ki. A kulturfilm a tengerfenék életét mutatta be tökéletes színezéssel.

Nagy szilveszteri hangulat az Apollóban

Pénteken este az Apolló mozgó igazgatósága kellemes szilveszteri hangulatról **gondoskodott a közönség részére.** Az amerikai filmvilág három elsőrendű humoristája: Gaucso, Csiko és Harpo rendkívül humoros vígjátéka, a „Botrány a turfon" című film került bemutatóra. Tömérdek helyzetkomikum, ízes humor és kacagtató jelenet sorozatából áll a film, amely két órán keresztül harsogó derűt keltett az Apolló zsúfolt nézőterén. Kellemes meglepetése volt a mozgó közönségének az is a kiváló filmen kívül, hogy az éjjeli 11 órás előadás alkalmával minden megváltott jegy mellé nyerő számot mellékeltek és az emlékedett szilveszteri hangulat közben élő malacot, pezsgőt és palack borokat nyertek a szerencsés mozilátogatók.

Mozik müsora

Hungária: Tokaji rapszódia.
Apolló: Botrány a túrfon.
Vigszinház: Szerelemből nősültem

Szombaton, újév napján 3, 5, 7, 9-kor

BALAKLAVA.

(A krimi gárda)

Vasárnap Gary Cooper grandiózus filmje!

KINAI ARANY

Megelőzi: Híradó.

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor!

SPORT

MEGHIUSULT A BOCSKAY UJÉVI TURÁJA

A Bocskay az őszi szezon befejezése **után tárgyalást** kezdett több svájci, belga és francia egyésülettel tura ügyében. A tárgyalások azt eredményezték, hogy a Bocskay karácsony után vonatra ül és több mérkőzést játszik Belgiumban és Franciaországban.

A játékosok ilyenformán szabadságot sem kaptak, mert állandóan tréninget tartottak. Most azonban kitűnt, hogy a francia és belga csapatok lemondták a Bocskay szereplését és a debreceni csapat itthon marad. A Bocskay vezetősége úgy döntött, hogy a játékosokat rövid szabadságra engedi és utána megkezdik a készülődést a január 28-án kezdődő tavaszi szezonra.

—

Dudásnak lejárt a szabadsága és így nem vehet részt a portugálok elleni válogatott mérkőzésen. Abban az esetben, ha a szabadságot nem sikerül meghosszabbítani, akkor Sebes lesz a válogatott fedezet.

Dóczét, a Bocskay és utóbb a Budafokban szerepelt játékost az MLSz kiadta a FC Baselnek.

Barátky, a Hungária és a magyar válogatott fedezetjátékosa a bukaresti Rapidban kapust fog játszani.

A magyar válogatott csapatnak Kállai vagy Kalmár lesz a középcsatára. Szendrédi játékára csak Portóban kerül sor.

Magyar és keleti perzsaszőnyegek
kedvező fizetési feltételek mellett
OLCSÓN VÁSÁROLHAT!
IZSAK szőnyegkereskedő
Piac-u. 68. Killer butorraktár.

Közgazdaság

TARTOTT A BÚZA ÉS A ROZS

A készárupiacon az évi zárlat teljes tartózkodást hozott, sem a malmok, sem az exportőrök nem vásárolták, a kínálat is visszavonult. A gabonaforgalom csekély volt, búzából 9 vagón kelt el a fegnapi árakon.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.60—21.00, 78 kg-os 20.90—21.30, 79 kg-os 21.15—21.50, 80 kg-os 21.30—21.60.

Rozs: pestvidéki 19.00—19.10, más származású 19.00—19.25.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.50—17.00, középminőségű 15.40—15.75.

Sörárpa: kiváló 21.00—23.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 18.50—19.00.

Zab: elsőrendű 16.65—16.80, középminőségű 16.55—16.65.

Tengeri: tiszántúli új 12.50—12.70, egyéb áll. új 12.30—12.50.

—

Ferencvárosi sertésvásár. A pénteki ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 105 sertést. Előző napi maradvány 1015 sertés és 16 süldő. Árak: prima szedett 103—104, III. 92—96, exportzsír márkázott 162 fillér kg-ként. Az irányzat lanyha.

—

Debreceni termény- és takarmánypiaci árak: Búza 20.20—20.00, rozs 17.50—180.0, árpa 15.50—16.00, ó tengeri 12.00 12.20, új tengeri 11.00—11.50, lucerna 6.60—6.80, széna 5.00—5.50, here 5.50—6 OO, szalma 1.80—2.OO, cukorrépa 2.60—2.90, takarmányrépa 1.90—2.00, tökmag 23.00—23.50, napraforgó 17.50—18.

A debreceni kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság

25517/1937. tk. szám

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY-KIVONAT

A debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet végrehajtatónak Fekete Adorjánné Kiss Erzsébet végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 3250 P tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a debreceni kir. járásbíróság területén lévő, Debrecen városban fekvő s a debreceni 12726. sz. betétben A + 1. sorsz. 8321/1. hrsz. a. foglalt Egyletkert-u. 18. sz. alatt lévő házra és kertre 3862 ar. P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést **1938. évi január hó 21. napján délelőtt 10 órakor** a telekkönyvi hatóság helyiségében (Deák Ferenc-utca 17. szám, 1. ajtó) fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlant, ha az árverés megtartását a végrehajtatók közül a Debr. Népszövetségi Hitelszövetkezet kéri, a kikiáltási ár felénél, ha Sáfar Miklós kéri, 4868 P, ha a Faértékesítő és Áruforgalmi rt. kéri, 6665 P, ha az Afra Könyvforgalmi rt. kéri, 7355 P, ha Ignátz Fuchs kéri, 7675 P, ha Szász Gizellakéri, 8115 P vételárnál alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígéret ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni

Debrecen, 1937. évi október hó 1. napján. **Dr. Szerdahelyi** sk. jb. titkár. A kiadmány hiteléül: **Roth Kálmán, jb.** kezelő.

HIRDETMÉNY.

(A mezőgazdasági érdekképviseleti választók figyelmébe.)

Értesítem a város érdekelt közönségét, hogy a m. kir. Földmívelésügyi Miniszter Ur 133.000—1937. F. M. számú **rendeletével elrendelt mezőgazdasági érdekképviseleti választási összeírójegyzék elkészítése folyamatban van.**

Az összeírójegyzék pontos elkészíthetése céljából a következőkre hívom fel az érdekeltek figyelmét:

1. Többek között választásra jogosult az is, akiknek a haszonbérlet állandó megélhetési forrása, ha az összeírójegyzék elkészítésének időpontjában legfeljebb 1 év óta nem áll haszonbérleti jogviszonyban, feltéve, hogy a mezőgazdaságon kívüleső foglalkozást nem folytat.

Mivel az összeírási jegyzékben a rendelkezésre álló adatok folytán csak a jelenleg is haszonbérleti jogviszonyban állók vehetők fel, mindazokat, akiknek megélhetési forrásuk a haszonbérlet, felhívom, hogy az esetben, ha egy évet meg nem haladó idő óta nem is állanak haszonbérleti jogviszonyba, ezt a körülményt az összeírójegyzékbe való bejegyzés céljából a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnak, Kossuth-utca 20. számú épület, földszint, 40. számú hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt, legkésőbb 1938. évi január hó 8-ig jelentsék be.

2. Ha a választásra jogosult az összeírójegyzéknek előreláthatólag 1938. évi január hó első felében történő kifüggesztését megelőzően bejelenti, hogy választói jogát más községben (városban) kívánja gyakorolni, a választásra jogosultság szempontjából irányadó adatokat a kijelölt község elöljáróságának (polgármesterének) kell megküldeni.

Ha a választásra jogosult ezzel a bejelentéssel nem él és Debrecenben birtoka nincs, az adatokat annak a községnek elöljáróságához fogom megküldeni, hol a választói jog alapjául szolgáló ingatlanok legnagyobb hányada fekszik.

A 2. pontban megjelölteket tehát — az esetben, ha választói jogukat valamely községben kívánják gyakorolni — ennek a fenti helyen és időben való bejelentésére szintén felhívom.

3. Tulajdonközösség esetében, továbbá ha valamely birtokot többeknek haszonélvezete terhel, vagy többen haszonbérelnek, a választói jog gyakorlására meghatalmazottjukat jelöljék ki és azt ugyancsak a fenti helyen és időben jelentsék be.

Meghatalmazás csak 24 évet betöltött olyan **férfinak** adható, aki Debrecenben lakik, politikai jogai birtokában van és a vonatkozó törvényes jogszabályok alapján választói jogot személyesen gyakorolhat. Egy személy csak egy meghatalmazást fogadhat el. A birtokostársak csak közös meghatalmzást adhatnak és ezt egy meghatalmazásnak kell tekinteni.

A 3. pontban megjelölt birtokostársakat tehát felhívom, hogy a választást annak idején gyakorló meghatalmazottjukat legkésőbb 1938. évi január hó 8-ig a fent megjelölt helyen jelentsék be.

Az osztatlan közös legelőket vagy más közbirtokossági, vagy hasonló jellegű részes felek illetőségeire eső területet az egyes részes felek egyéni birtokához hozzászámítani nem szabad. Az ilyen közösségek utáni választói jog gyakorlásának helye nincs.

4. Aki választásra több csoportban jogosult (például öt hold földbirtokkal rendelkező gazdasági cseléd, vagy 1.000 holdas nagybirtokosnak 50 holdas gazdatisztje stb.) az összeírójegyzéket elkészítő tisztviselőnél nyilatkozhatik, hogy őt melyik csoportba vegye fel.

Az e pontban megjelöltek az esetben, ha a fent megjelölt helyen és időben nyilatkozataikat a választói csoportra vonatkozóan nem teszik meg a vonatkozó rendelet értelmében, a figyelembe vehető csoportok közül sorrendben legelső csoportba lesznek besorozva.

Dr. Bodnár József
városi tb. tanácsnok,
mint a polgármester által az összeírójegyzék elkészítésével megbizott tisztviselő.

— **Hirdetmény.** Debrecen város törzsméneséből létszámfeletti kancák és csikók 1938. évi január 16-án, vasárnap reggel 9 órakor a debreceni Baromvásártéren tartandó vásáron nyilvános árverésen eladásra kerülnek. Ugyancsak eladásra kerülnek január hó 17-én, hétfőn reggel 9 órakor ugyanott a város törzsgulyájából tenyészbikák, bikaborjak, üszők és hízlalt tarka bikák. Polgármester.

Főszerkesztő: **Dr. Nagy Imre** Felelős szerkesztő: **Benyovszky Pál**
Felelős kiadó: **Alföldi Sajtóvállalat Kft.**
Ügyvezető igazgató: **Dr. Kólva Sándor.**

Kisipari hirdetések

AZ ELEGÁNS NŐ
divatszalonja
KECSKÉS MARGIT,
Simonffy-u. 2/a. I. em. 3.

TISZAI PONTY 1 P
élő ponty 1.20—1.40, rántanivaló —.70 P. Beszerezhetők
PUSZTAYNÉNÁL,
RÁKÓCZI-U. 8. SZ.

AKAR JÓL ÉLNI? Menjen a Bánné utóda
Vig Márton, Csapó-u. 38
étkezdéjébe,
hol olcsó áron jól kosztolhat.
Kitűnő magyar konyha.
Ebédelkezés és kihordás Reggeli- és uzsonnakávé.

Nyomozó iroda

Magánnyomozó iroda. Szabó István magánnyomozó irodája Varga-utca 7. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel. 1104

Betöltendő állás nőknek

Főző
mindenest felveszek jan. 1-re. Jelentkezni Piac-utca 77. Dr. Széll. I. em. 1062

Bejárónőt
párórai munkára felveszek. Bocskay-tér 3. ajtó 6-ik. 1089

Mindenes
főzőnő hosszú bizonyítvánnyal felvétetik Killer Edénél, Piac-utca 68. 1106

Fiatal
jómagaviseletű bejárónőt felveszek. Cserepes-utca 12. jobbra II. ajtó.

Inkasszálásban
és könyvelésben némileg jártas kezdő tisztviselőnőt keresek. Ajánlatokat igénymegjelöléssel „Megbízható" jelígére a kiadóba kérek. 1994

Délelőttre
keresek házimunkára jobb leánykát. Batthyányi 16. Német Gyermekotthon. 1108

Italmérésbe
pénztárhoz megbízható nő felvételik. Révi, Nyugati-u. 2. szám. Ny.

Főzéshez is
értő mindenes leány hosszú bizonyítvánnyal 3 tagú családhoz jan. 1-re felvételik. Komlóssy-út 15. sz. 1032

Bejáróné
felvétetik, Arany János-utca 56. keresztépület balra. 1092

Betöltendő állás férfiaknak

Ügyes
kifutófiú felvételik Harmathy könyvüzletében, Piac-u. 7. Ny.

Kihordók
lapárusok csak igazolvánnyal felvétetnek — Cím a kiadóhivatalban. 1519

Vendéglővezetésben
jártas, garanciaképes szakembert alkalmaz a Bagolyvár vendéglő. Hid **utca 14.** 1896

Kifutófiú
felvételik. Füvészkert-utca 14. Ny.

Kifutófiú
kerékpározni tudó felvételik. Szilágyi áruház, Kistemplom (Csonkatorony) mellett 1098

Kétszobás

Háromszobás
előszobás lakás február egytől havi 55 pengőért kiadó. Deák Ferenc-utca 9. 1055

Két szoba,
konyha, fürdőszobából álló, most parkettázott, újrafestett csendes udvari lakás február egyre Maróthy György-u. 21. szám alatt kiadó. Megtekinthető kizárólag d. u. 2—3 óra között. 1077

3 és többszobás

Kiadó
vagy eladó háromszobás, magas földszintes villa Kossuth-kertben, esetleg egy hold szőlővel. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1085

Kiadó
4 szoba üzlet, vagy raktár céljaira. Csapó-u. 10. az udvarban. Értekezhetni a háztulajdonossal u. o. 1099

Kiadó
3 vagy 5 szobás modern családi ház Kölcsei 3. — Értekezni Batthyány 17 házmesternél. Telefon 30 —16. 1091

Bútorozott szoba

Bútorozott
szoba zongorahasználattal is kiadó. Kigyó-u. 36. sz. 1097

Kiadó
különbejáratú bútorozott parkettes szoba. Péterfia utca 48. Tóthné. 1101

Ajánlat

Hócipőt
tökéletesen javít Orbán gumiüzem, Piac-utca 7., az udvarban. 1410

Mindennemű
kézi himzést olcsón vállalok és pontosan elkészítek. Megkeresést személyesen, vagy levélben Homok-utca 113. alá kérek. 1071

Épületbontások!
Wesselényi 77., Timár 17., Kossuth-, Csapó-, Péterfia-, Hatvan-utcai temetőkben lévő épületek lebontásából összes anyagok olcsón eladók. Egész épületek megvehetők. Csapó-u. 3. 1000

Király kávéi
kitűnőek. Aromás, zamatos kávét Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld-tér 11. 1579

Koresolyák
5 pengőtől, habüstök, húsgépek, darálók, zsírbödönök, alpakka evőeszközök, zománctűzhelyek, kályhák, körcsövek, hőfokozók, üstök, üstházak, viharlámpák, kalitkák, filléres áruk Nagy vasüzletében, Csapó-kanyar. 1047

Sírkövek
műkőből, gránitból, homokból legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Műkőgyár Rt. Fürdő-utca 2. számú telepén. 309

Órák,
ékszerek javítása szakszerűen, jól. Stasik órásmesternél, Széchenyi-u. 3. 1075

Zománcozott
és olcsóbb asztali tűzhelyek legolcsóbban beszerezhetők Árpád-tér 17. szám. Tűzhelyüzem. 977

Zongorahangolás.
Ha akar lelkiismeretes munkát, forduljon bizalommal Gärtnerhez, Kút ucca 104. Ny.

Grafologusnő
mult, jelen, jövőről felvilágosít, tanácsot ad. — Széchenyi 43. 1094

Bútor

Varrógép,
hálószoba, szekrények, sezlon, székek, antik vitrin, konyhaszekrény, vegyes bútorok eladók. — Csapó 16. udvarban. 1417

Ebédlőberendezés
eladó. Szent Anna 3. sz. szűcsüzlet. 1078

Lakás- és szoba kereslet

Két szoba,
konyhás lakást keres bel városban biztos fizető. Cím a kiadóban. 1069

Paplanok
flanel takarók
lópokrócok
olcsón
Petriknél
Szent Anna-u. 5.

800 pengőt fizetek
előre lakbért, ha megfelelő kétszobás, komfortos, tiszta, csendes I. em. vagy fsz. lakást kapok kimondottan a városháza közelében, központban. — Ajánlatokat „Biztos fizető gyermektelen házaspár áll. tisztviselő" jelígére a kiadóba kérek. 1031

Élelmiszer áruk

Fajborok
hajdubagosi sajáttermésű, kitűnő zamatú Ezerjó, Nemes kadarka, Rizling kapható literenként 40 fillértől termelőnél, Széchenyi-utca 29.

Sajáttermésű
újlétai borok literenként is már 36 fillértől. Bethlen-u. 44. 1072

Tisztán kezelt
házibor fehér és piros literenként kapható. Kigyó-u. 43. 1054

Aki pénzének
nem ellensége, az tokajhegyaljai bort iszik. — Wesselényi-u. 105. alatt állandóan kapható 54 fillértől kezdve. 1069

Földek, házak, telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal DIENES JÓZSEF O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához, Debrecen, Be hlen-u. 21.

Ujlétai
sajátterméső fajborok, ó és új édeskés Rizling, ezerjó, nemeskadar, zöld szilváni 40 fillértől. — Barna-u. 10. 1649

Ingyen kóstolja
meg a sajátterméső tokajhegyaljai tolcsvai fajboraimat. Literenként 60 fillértől. Széchenyi-utca 22. Reichmann-udvar. 1731

Bor 36 fillér
kitűnő zamatú, 5 liter vételnél Dénesnél. Czeglédi-u. 22. Ny.

Fajborok
ó és új magasfokúak, 5 l. vételnél engedmény. Arany János 30. Blazsek termelő. 1056

Bor
sajátterméső, 12 fokos igen jóízű Kövidinka 25 litertől literenként 40 fillér. Bocskay-tér V. sz. városi bérház I. emelet 4. 1913

Szentannapusztai
sajátterméső fajboraimnak literenkénti árát az ünnepekre leszállítottam. Lorántffy-utca 42. 1894

Oktatás

Tanuljon
gyorsírást és gépírást a Naményi Gyorsíró és Gépíró Iskolában. Olcsó tandíj. Állami bizonyítvány. Külön esti tanfolyamok. — Beiratkozás egész nap az iskola helyiségében (Batthyány u. 11.) 1176

Zongoraórákat
adok akadémiai rendszer szerint kezdőknek és haladóknak. Jutányos tandíj. Kívánatra magyar nótákat is tanítok cigányosan, kíséretszerkesztéssel. Kossuth-u. 39. I. udvari lépcső, d. u. fél 2-től fél 4-ig. 134

Autó-motor-kerékpár

Négyszemélyes
Mercedes autó jókarban, olcsón eladó. Teleki-u. 9. 1053

D. K. W.,
Hanomag, Topolino, Renault, Ford A. használt autók üzemképes állapotban, egy 3 tonnás üzemben lévő teherautó Buick motorral és D. K. W.—Meisterklasse bemutató autó eladó. Szoboszlay, Széchenyi-u. 24. sz. 1104

Üzlet-műhely raktár

Üzlethelyiség
kiadó üzletnek, vagy étkezdének azonnal. Szent Anna-u. 36. sz. 1070

Kiadó
azonnal a főpostával szemben utcai pincemühely. Hatvan-utca 4/b. 1079

Jómenetelű
fűszer-, csemege és italüzlet forgalmas helyen más vállalat miatt sürgősen átadó. Cím a kiadóban. 1051

Eladó állatok

Eladó
kettő 170 kilogramos zsírsertés Nagyállomásnál, Hid-utca 2. 1040

12 drb.
disznó eladó, zsírsertés, 140—150 kgs. Kerekes Géza-u. 39. 1088

Eladó
két darab fiatal zsírsertés, darabja 120—130 kg. Béke-u. 32. Nyilastelep. 1090

Mangalica
zsírsertés kb. 130 kilós eladó. Szobszlói-út 11/a.

Kövér sertés
van eladó. Budai Ézsaiás ucca 23. 1096

Eladó ház

Forgalmas helyen,
a nagyállomás mellett. Késes-utca 16. számú ház három lakással és üzlethelyiség lakással, — mely korcsmának, vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiség korcsmának kiadó. 369

ELADÓ
Budai Ézsaiás-utca 51. számú 2 szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Patai-utca 7.
számú ház eladó. 1095

Családi ház
18 évig még adómentes, 448 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsössel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfeljáróval, alápincézve, jóvízű kúttal, részben teherátvállalással eladó. — Gróf Vecsey-utca 13. sz. Homokkert. 243

Szép
családi ház, 2 szoba, előszoba, konyha, baromfiól és egyéb mellékhelyiségek, nagy kerttel, szőlővel eladó. Nógrádi Mátyás-utca 22. sz. Falóger mellett. 423

2500 pengőért
a belvárosban, a Libakerti Viola-u. 17. sz. alatti vllatelek, 40 drb. termő gyümölcsfával, szivattyús kúttal, drótkerítéssel eladó. Építési engedély megvan, szabályozásba nem esik. Szent Anna-u. 38. sz.

Országos vásárok

1938 január 2-án, vasárnap: Pilis (Pest).
Január 3-án, hétfőn: Balassagyarmat (Nógrád), Bodajk (Fejér), Emőd havi biz. (Borsod), Lajosmizse (Pest), Magyaróvár (Moson), Mezőtúr állatvásár (Szolnok), Nagykapodnak (Zala), Nádudar (Hajdú), Ozora (Tolna), Pécs (Baranya), Pétervásárosi (Heves), Sárvár (Vas), Somogysámson (Somogy), Finnye (Pest), Veszprém országos vásár (Veszprém)
Január 4-én, kedden: Balassagyarmat (Nógrád) Beled (Sopron), Cegléd állatvásár (Pest), Nagybörzsöny (Hont), Sátoraljaújhely havivásár (Zemplén), Sbikszó havivásár (Abaúj-Torna).
Január 5-én, szerdán: Csorna országos vásár (Sopron), Jánosháza havivásár (Vas), Kaposvár (Somogy), Kállósemjén (Szabolcs), Kunhegyes havivásár (Szolnok), Miskolc havivásár (Borsod), Polgár bizonytalan (Szabolcs), Tiszafüred havivásár (Heves), Tiszalúc (Zemplén).
Január 7-én, pénteken: Aszódi sertésvásár (Pest), Buj havivásár (Szabolcs), Eger havivásár (Heves), Gyöngyös (havivásár), (Hevs), Mindszent (Csongrád), Nagyhalász (Szabolcs), Ónod (Borsod), Pacsa havivásár (Zala)
Január 8-án, szombaton: Listelek (Csongrád), Mindszent (Csongrád).
Január 9-én, vasárnap: Cegléd országos vásár (Pest), Jászdózsa (Szolnok), Törökszentmiklós (Szolnok).

PIACI HIREK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka kövér kilója	1.00—1.20	Tyúk párja	4.20—5.00
Liba, sovány darabja	4.00—6.30	Kappan kg	0.95—1.10
Liba kövér kg	1.15—1.30	Jérce párja	3.00—3.80
Kacsa kövér, kilója	1.10—1.20	Csirke sütnivaló párja	2.00—2.80
Csirke kg.	0.95—1.10	Csirke rántanivaló párja	1.00—1.70
		Tojás drb.	0.10—0.11
		Tojás kilója	1.60—1.80

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Nemes alma kilója	0.64—1.20	Dió kg.	0.65—0.70
Körte kg.	1.00—1.10	Dióbél kg.	2.20—2.40
Narancs kg	0.70—0.90	Citrom drb	0.07—0.12

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma kilója	0.10—0.12	Petrezselyem csomója	0.06—0.08
Fokhagyma kilója	0.28—0.40	Sárgarépa cs.	0.06—0.08
Burgonya, rózsa kilója	0.07—0.08	Bab száraz kg	0.26—0.32
Burgonya, vegyes kg	0.04—0.06	Savanyú káposzta kilója	0.30—0.32
Fejeskáposzta darabja	0.20—0.35	Saláta drb.	0.05—0.06
Kelkáposzta darabja	0.03—0.08	Spenót és sóska csomója	0.04—0.05
Tök drb	0.25—0.40	Zöldhagyma csomója	0.04—0.06
Karalábé drb.	0.02—0.05	Gomba kg.	1.20—1.50
Cékla kg.	0.08—0.10	Zeller drb.	0.02—0.05
		Torma kg.	0.30—0.40

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kg.	0.44	Rozskenyér kg.	0.26
Félbarna kg.	0.40	Péksütemény drb	0.05
Barna kg	0.36		

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg.	0.38	Rozsliszt kg.	0.32
Búzaliszt 0-ás kg.	0.37	Búzaliszt 4-es kg.	0.33
Búzaliszt 2-es kg.	0.35	Búzadara kg.	0.45
		Korpa kg.	0.13

Samu János

OFB ENGEDÉLY ES HIRDETÉSEI
Iroda áthelyezve Deák Ferenc-u. 7.
ELADÓ ING ATLANOK:

Házak: Teleki-utca 10. számú 4 szobás úriház. Teleki-utca 25., Szávay Gyula-utca 21., Wesselényi-utcán kisebbszerű adómentes új ház. Ispotály-utcán 3 szobás ház 1500 P készpenzzel, részletfizetéssel. Fémipari iskola szomszédságában kettő szobás adómentes villa 8000 P. Rásó Gyula-utca 19. alatt kettő darab házhely, egyiken jó épület lakással, ezen ingatlannak a másik vége Láhner-utcai frontal szintén kettő darab 100 öles telek; úgy a Rásó Gyulai frontra néző, mint a Láhner-utcai frontra néző az egész egy kat. hold legprímább termő szőlő, 400 ölenként igen jutányosan és részletfizetés mellett, kamatmentesen eladó. — **Földek:** Ondódon 25. Hegyes szélében 42, Elepen 40, 15, Homokon 12, 7, 50, 40, 10, 8, Pallagon 10 hold. Iroda: Deák Ferenc-utca 7. 1107

Eladók
városi, telepi, kertségi házak, tanyásföldek, ház helyek, konyhakertészeti földek, szőlők havi részletre is. Kölcsönöket folyósít, betétekre magas betétkamatot ad a Debreceni Gazdák Bankja. Kossuth-utca 17. 1086

Eladó
Nyilastelep, Malvin-utcán jó családi ház kedvező fizetési feltételekkel. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1084

Pénzbefektetésre
ajánljuk jövedelmező adómentes, kisebb-nagyobb értékes, azonban jutányosan eladó házainkat, szőlőinket, gyümölcsöseinket, konyhakertészeti és tanyásföldeinket. Érdeklődni Gazdák Bankjában, Kossuth ucca 17. 1083

Debrecenben
házak és házhelyek, Bocskay-kertben 800 négyszögöles szőlők előnyös feltételek mellett eladók. Gazdasági Takarék. 1076

Adómentes
háromlakásos jól jövedelmező ház reáliskola közelében eladó. Csokonai-utca 24. 1693

Eladó
ház vagyonmegosztás miatt sürgősen és olcsón Nyil-u. 31. 1103

Eladó házhely

Központi Egyetem
előtti dísztéren (Tisza István-tér) sarok-telek előnyös feltételek mellett eladó. — Cím a kiadóban. 1485

Eladó föld

Eladó
ondódi 7 khold 1182 négyszögöles tanyásbirtok. Értekezni lehet Debreczeni Első Takarék pénztár jogügyi osztályánál. 799

Eladó
város alatt kövesút szélen 26 holdas tanyásföld, jó épületekkel, két hold erdő, egy hold jó szőlő, gyümölcsössel. — Értekezhetni a Gazdák Bankjában. 1082

Eladó
Köntöskeertben 1800 négyszögöl konyhakertészeti föld, palatetős házzal. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1081

Eladó ingóság

Egy
teljesen jó állapotban lévő szmoking és fekete zakóöltöny csíkos nadrággal eladó. Werbőczy-utca 10. Szilágyiéknál. 1968

Singer
varrógép, alig használt, olcsón eladó. Rothermere huszonhárom, első ajtó. 1087

Fegyvertartó,
kifogástalan, szép, nagy, olcsón eladó. Vörösmarty-utca 18. 1080

Eladó
Meidinger kályha, cégtábla, villanycsillár, gázcsövek, nőiruhák az udvarban. Megtekinthető d. u. 2—4-ig 1100

Különféle

Boldog újévet
kívánok kedves vevőimnek. Varga hentes, Simonffy-u. 2/C. 1102

Elveszett

Elveszett
a Kálvin-tértől a Gönczi-utcáig egy fél férfi bőrkesztyű. Megtalálója jutalom ellenében adja le az Ungvári cukrászdába, Péterfia 2. 1074

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén.
Igazgató: Somogyi Gábor.
Művezető: Liptay András.

Boldog új évet

kívánunk olvasóinknak! Tiszta szívből kívánjuk, hogy az új esztendőben minden kívánság teljesüljön, ne legyen betegség, nélkülözés, csalódás, fájdalom és kétségbeesés; csak öröm, egészség, boldogság és béke! Vége egy évnek, jön egy másik, ismeretlen, titokzatos új esztendő! Mit hoz? Senki sem tudja. Legyen hitünk és bizalmunk a Mindenhatóban, hogy az eljövendő 365 napból sok lesz a napsütéses, ragyogó, tiszta fényű nap és a zord fellegek nem árnyékolják be láthatárunkat. Bátran és bizalommal kezdjük az új évet és meglátjuk, minden jóra fordul! Még egyszer tiszta szívből a legjobbakat kívánjuk kedves olvasóinknak!

—

Milyen hónapban született?

Egy régi kalendáriumban találtam a következő férfiak sorsára, jellemére vonatkozó csillagjóslásokat:

Bölcs titokismerők megállapították, hogy csak tizenkétfajta férjtípus létezik, tehát éppen annyi, ahány hónap van az esztendőben, azaz pont annyi, mint ahány jegye az Állatkörnek van. Mi az az Állatkör? A hónapokat, amint tudjuk, az ősi asztrológusok állatok neveivel jelölték meg. Minden kalendáriumforgató ember tudja, hogy január a Vízöntő hónapja, február a Halak jegyét viseli, március a Kos, április a Bika, május az Ikrek, június a Rák, július az Oroszlán, Augusztus a Szűz, szeptember a Mérleg, október a Skorpió, november a Nyilas és december a Bak hava. Bár a Vízöntő, a Mérleg állati voltát vitatni is lehetne, ezt a jeles csapatot együtt mégis Állatkörnek nevezték el. Az Állatkörnek tizenkét tagja van. És — sértésnek ne vegyék eme csillagászati szándékú párhuzamot, tizenkét férjtípus van. Könnyű volt tehát egy népszerű német csillagjósnak beosztani a férjeket aszerint, hogy a kör melyik jegye alatt, azaz melyik hónapban születtek: a Bak vagy a Vízöntő, a Halak vagy a Kos, a Bika, az Ikrek, a Rák, vagy az Oroszlán, a Szűz, a Mérleg, a Skorpió vagy a Nyilas csoportjába. Minden csoport jellegzetes lelki alkatát igyekeztek aztán pontosan megállapitani. Ezekről a születéssel már elhatározott, végzetszerű lelki alkatról a születés hónapjai alapján akarnak elmondani egyet-mást az asztrológusok.

„Bak" hónapban, december 23. és január 20-a közt születtek, gondolkodó szellemüek, magányra, töprengésre hajlandók, szeretik a történelemmel foglalkozó könyveket. Ha azonban hibásan kezelik őket, könnyen zsarnokivá, önzővé válnak!

„Vízöntő" hónapban születtek, akik január 21. és február 19-e között látták meg a napvilágot. Ezek a nők személyi varázzsal nagyon nehezen közelithetők meg! Ha azonban a nő megelégszik azzal, hogy „Vízöntő"-jének intellektuális téren vagy a társas érintkezésben többet jelent, mint a romantikus érzések területén, úgy a legjobb, legodaadóbb barátot kapja benne.

Az igazi „Vízöntő" tiszteletben tartja a másik jogait éppen úgy, ahogy önmaga jogát is védi, keményen! S ha erre az alapra épít, akkor a nő éppoly megbizható házastársra lel benne, mint a nagy érzések emberénél.

„Halak" hónapban született, aki február 20. és március 21.-e között látta meg a napvilágot. Ezek álmodozó természetüek, könnyen elveszitik egyensúlyukat. Önérzetük nincs; erős felcsigázásra van szükségük; állandóan figyelemmel kell lenni rájuk. Cselekedeteit nem a megfontolás, hanem a hirtelen fellobbanás irányitja.

Otthon elragadó pajtás. Mindenki szereti, jól érti a módját, hogy mindenki szeretetét gyorsan elnyerje.

Ha március 21. és április 20-ika között született, bájos ember! Lovagias — néha túlzottan az — s mint férj, mindig bőkezű, hálás és minden apróságtól el van ragadtatva s mindenekfölött akkor boldog, ha a feleségével büszkélkedhetik.

Ha április 21. és május 21. közt született, akkor a feleségének sok mindenre kell ügyelnie. Először is: szereti, ha a pénzével takarékosan bánnak, főleg, ha „praktikus" háztartásbeli dolgokra költik, amik az ő egyéni kényelmét szolgálják; hogy nem szivesen mutogatja a feleségét, inkább és legszivesebben hárembe zárná, de olyanba, ami gyerekszobával összekapcsolt, mert leghőbb vágya, hogy gyermeke legyen, fia, aki a nevét örökiti.

Ha május 22. és június 21. között született, csaknem mindig mozgékony, derűs, de szeszélyes, beszédes, néha ragyogó társaságbeli emberek, de tulajdonképpen sohasem egészen „felnőttek."

Ha június 22. és július 23-ika közt született, rendszerint finom, érzékeny, „hypersensibilis" a lelke. Az ilyen férfiak sikertelenségekről képzelődnek, sokszor idegesek, nyűgösek, de még jó perceikben is minden változásnak, minden kalandnak nyomába szegődnek. De a látszólagos nyughatatlanság és változékonyság mögött sokszor szívós akarat rejtőzik! Ha érzéseit egyszer szilárdan lehorgonyozta, úgy a „Rák" állhatatos és áldozatkész.

Akkor, ha július 24. és augusztus 24-ike közt született, sokszor hiszi, hogy királyi joga az „uralkodás." Ha a külvilág megtagadja az őt „megilletö" köteles hódolást, akkor az elnyomott uralkodási vágy zsarnokságban tör ki, mit az „Oroszlán" az otthonában tombol ki. Mértéktartás nem az „Oroszlán" esete! Nem rosszakaratú, nincsenek előitéletei, mint ahogyan az igen értékes, becsülendő tulajdonságai vannak: lojalitás, nagylelkűség, s valami nemes lovagiasság, amire a nő mindig biztosan számithat.

Az augusztus 24. és szeptember 23-ika közt született férfi nem könnyen befolyásolható női szeszélyek által! Értelme erősebben fejlett, mint érzelmi élete s ha nem is romantikus szerelmese feleségének, de családjáról lelkiismeretesen gondoskodik. Szivesen él falun vagy kisvárosban, mint nagyvárosban.

Azok, akik szeptember 24-e és október 24-e közt születtek, ez sok tekintetben jót jelent. Az ilyen csillagzat alatt született férfi ragaszkodik a családjához s igen kellemes az emberekkel való érintkezésben is. Derűs, barátságos, sokszor tehetséges, kitűnő a társasági érintkezésben. Ellentmondást nem nagyon tűr el, másrészt viszont könnyen kezelhető, mert gyűlöli a viszálykodást, szívesen békül.

Ha október 24-e és november 22-e közt született, az ilyen „Skorpió" valósággal „megszállott"-ja a nehéz munka szenvedélyének, a zord éghajlatú vidékeknek, járatlan utaknak, mindenféle veszélynek, ami fizikai erőt és kitartást kiván. Ennek a típusnak kevésbé kifejlett példánya vad féltékenységre és zsarnokságra hajló, könnyen sértődik s nehezen bocsát meg. Amig minden simán megy, nincs baj. De jaj, ha ellentmondanak neki!

Ha november 23-ika és december 22-ike közt született, a „Nyilas" a született idealista. Nappal is álmodik, de azért van praktikus érzéke is. Sőt, sokszor látja az események fejlődését előre, mikor mások még nem is sejtik azokat. A „Nyilas"-nak sok a barátja, ragaszkodó természet. Ha olyan nőre talál, aki őt igazán megérti, ahhoz nagyszerűen fejlődik s a legkitűnőbb férj lesz. A kicsinyességet érzésekben is — gyűlöli, éppúgy a kerülő utakat, az alattomosságot. Egyenesen kimondja, amit akar; önzetlen, egyenes és bátor.

*

Íme, az Állatkör tizenkét jele szerint csoportosított férjek jellemképei. Tessék, hölgyeim ellenőrizni, mennyiben helyes, találó a lelki rajz, melyet az asztrológus festett férjükről.

Ha a férjükre az ő hónapjukban adott leírás nem illik rá, legalább azt fogják megállapithatni a jeles fölsorolásból, hogy melyik hónapban kellett volna megszületniök az uraknak, ha tudták volna, hogy asztrológia is van a világon.

Régi és új eszközök a háztartásban

A modern technika sokban megváltoztatta a háztartási munkákat is. Annyi ötletes és célszerű eszközzel igyekezett levenni a háziasszony válláról a legnagyobb munkák terhét, hogy valóban ma már félig ezek az apró háztartási gépek végzik el helyettük a munkák jórészét. A porszívógép, a villanysütő, a jénai üvegfazék, a háztartási munkák új korának szinte szimbólumai is ezek a hasznos eszközök. Bizony nagyanyáink jobban csodálkoznának ezeken a masinákon, mint akár a repülőgépen vagy a hangosan beszélő rádión!

De hiába büszke a mi korunk nagyszerű, modern konyha-ötleteire. Ha körülnézünk a konyhában, azt látjuk, hogy egész sereg szinte ősi szerszám áll itt is, ott is. Évszázados, néha évezredes formáiban használjuk ma is a bögréket, csészéket. Sőt a modern iparművészet ép a primitiv népek díszitőstilusát vette mintaképül. De a régi teknővájó cigányok ősi mesterségén se kell semmit változtatni, s a nomád pásztornépek egy darab fából kivájt fakanalai is ott találhatók minden háztartásban. Még a cirokseprű, ha nem is oly magas rangban, mint régen, még az is ott áll, előkelő, modern rokona, a porszivó mellett is akad még munka a számára...

KONYHA

Rántott malac. A megtisztitott, négyfelé vágott malacot sós vízben megabáljuk, majd szárazra töröljük. Kisebb darabokra szeleteljük, besózzuk, lisztben, tojásban és morzsában megforgatjuk és forró zsirban szép aranysárgára sütjük.

Töltött malac. A megtisztitott, megmosott szopós malacból kifejtjük a csontokat, majd jól besózzuk. 1 kg. párolt, savanyú káposztából és 20 deka apró kockára vágott füstölt húsból készült töltelékkel megtöltjük, összevarrjuk és a sütőben rendes módon szép ropogósra sütjük.

POSTALADA

Ajándék... Sértő-e az ajándékozóra, ha ajándéktárgyát becserélik? — Karácsonyra kaptam egy hócsizmát, a tavalyi hócipőm még tökéletesen jó. Estélyi cipőre sokkal nagyobb szükségem lenne, mint a hócsizmára. Ha az ajándékozó tudta nélkül becserélem, félek, hogy észreveszi a cserét, őszintén megmondani sem merem, mert attól tartok, megbántom vele. Mi a helyes?

Válasz: A helyes az, hogy amit az ember kapott, ne cserélje vissza. Ez fokozottan vonatkozzék emléktárgyakra. Pl. ha én kis szobrot kapok emlékül, ne cseréljem át hamutartóra, ha arra nagyobb szükségem van is, mert az emlékbe adott tárgyaknak nem a hasznosságra való törekvés, hanem a kedveskedés a lényege. Egészen más, ha valaki praktikus ajándékot akar adni, ha az a cél, hogy a megajándékozott használni is tudja és azt kapja, amire tényleg szüksége van. Ilyenkor lehet módositani az előbbi álláspontot. A hocipőt valószinüleg közeli hozzátartozójától kapta, aki örömet akart Önnek szerezni a praktikus ajándékkal, ha nem is találta el; mondja csak meg egészen nyiltan nincs vagyis inkább józangondolkozású embernek nem ez esheti rosszul.

Szerkeszti: —dorné.

VERSEK

Tiszaparton

Szitál a fény, bús esti alkony.
Állok a szőke Tiszaparton.

Úgy érzem, most az égig érek,
záporként hullnak rám a fények,

repülök, szállok messze-messze, —
lángol a szőke Tisza teste.

Csend van — csak bennem zakatol,
lüktet a vér, míg valahol

harangszó száll, szelíden, lágyan
és megpihen egy percre nálam.

Szitál a fény, bús esti alkony,
Imádkozom a Tiszaparton.

VIETORISZ ILI.

Felelj, Apám!

Ugy-e Apám, tudod rólam,
gyerek egyszer én is voltam?

Labdáztam meg kergetőztem,
fiúkat is megelőztem,
megcibáltam lányok haját,
eltörtem sok hajasbabát,
hintáztam és főzőcskéztem,
képeskönyveket is néztem.
Kutyát, macskát megzavartam
babaruhákat is varrtam,
a fiúkkal fáramásztam,
mezítláb is szaladgáltam.
Hintalovat is megültem,
sárból pogácsát sütöttem,
építettem homokvárat,
kötéllel ugrottam százat,
bábszínházam is volt nékem,
mackóm, szerecsenvitézem,
sárkányom is, úgy-e tudod?
Vasutam, mi körbefutott.
Selyemhernyó, bélyegalbum,
veszekedtem is az alkun,
aztán mennyit karikáztam!
Hogy golyóztam, hogy csigáztam!
Fújtam szappanbúborékot
s hogy tapsoltam, hogyha szép volt.
Jézuskára én is vártam,
amit hozott megesodáltam,
hogy örültem, hogy daloltam,
mindig milyen vigan voltam.
Ugy-e Apám, hisz te tudod,
nekem ebből mind kijutott.

— — — — — — — — — —

És most arra felelj, kérlek,
mert itt valamit nem értek,
Hogy van az, hogy az emberek
nem hiszik, hogy voltam gyerek?

ZÓRÁD ETA.

A DEBRECZENI UJSÁG kiadóhivatalában, Piac-utca 56. szám alatt, lapunkkal együtt kényelmesen, egyszerűen és előnyösen rendelhető meg a természettudományok és a technikai tudományok úttörő, nagyszabású képes folyóirata a

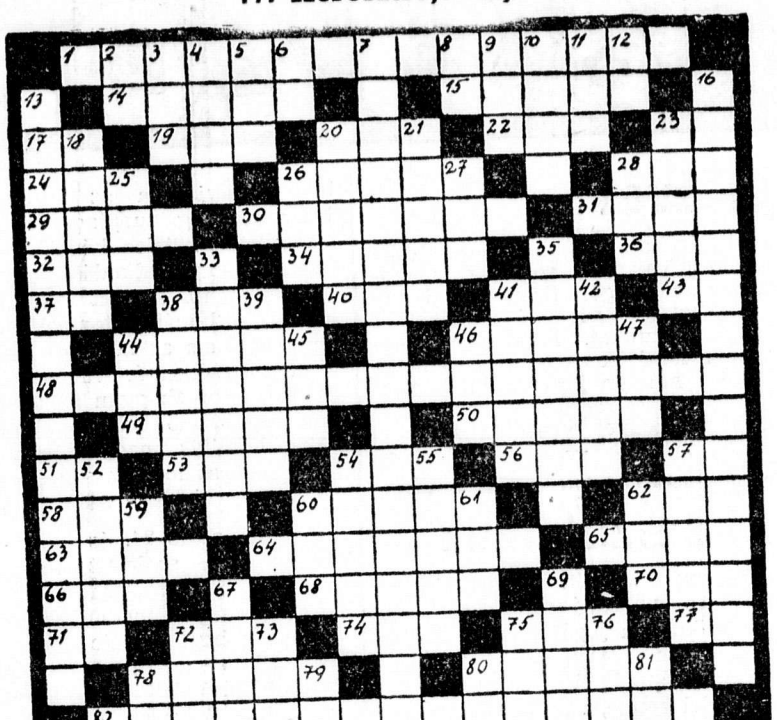
BÚVÁR

Szerkeszti
CAVALLIER JÓZSEF dr.
Kiadja
a FRANKLIN-TÁRSULAT
Munkatársai:
A legkiválóbb magyar tudósok és szakemberek, a tudományos világ és a gyakorlati élet vezető egyéniségei.
Olvasóközönsége:
A magyar értelmiség.

Évi előfizetés eredeti ára P 9.60.— Fizessen elő kiadóhivatalunkban a BUVÁR-ra még ma, hogy már a legújabb számtól kezdődően megküldethessük közvetlenül az Ön címére a legérdekesebb magyar tudománynépszerűsítő folyóiratot!

Rejtvény-rovat

17. Keresztrejtvény.

Vízszintes sorok: 1. Már megette a kenyere javát. 14. Étrend. 15. Még kell hozzá, nem elég. 17. Aaaa. 19. Amerikai költő. 20. Bér van ilyen. 22. Tagadószó. 23. Képző, -ve párja. 24. Kevés — franciául. 26. Vármegyénk. 28. Határozószó. 29. Azonos mássalhangzók. 30. Hibás elméjű. 31. Amerikai tanya. 32. Igen — angolul. 34. Kerti növény. 36. ... szakadtából. 37. Közlekedést szolgálja. 38. F. á, i. 40. Káposzta fajta. 41. Paszuly. 43. Képző, -et párja. 44. Ki van a ... 46. Gyógyszer márka. 48. Egy kis megkönnyebbülés, habár pénzbe is kerül. 49. Rud. 50. Vizet fogyasztok. 51. Igevégződés. 53. Zenei rövidítés. 54. Tekintetes rövidítése. 56 Pont van ilyen. 57. Személyes névmás. 58. Ruha. 60. Park. 62. Gyorsan terjed. 63. Származik. 64. Véletlenül arra jár. 65. Isten vele. 66. Főnév képző. 68. Megvet. 70. Egyetemi fakultás. 71. Hasító eszköz. 72. Megfagyott víz. 74. Kis belga folyó. (Lys.) 75. Evőeszköz. 77. Görög betű. 78. Szín. 80. Kérdőszócska. 82. Magyar nóta. (Balázs Árpád.)

Függőleges sorok: 2. Gondol a szegényekre. 3. ...-rop. 4. Gáz fajta 5. ... és Hajna. 6. Időhatározószó. 7. P. Gulácsy Irén regénye. 8. Vallás rövidítése. 9. Ugyanaz, mint 32. vízszintes. 10. Mókus. 11. Ijesztő valami. 12. Betű fonetikusan. 13. Herceg Ferenc munkája. 16. Ilyenek a természet díszei — korahajnalban. (Zárt betük: H, O, V, K.) 18. Szentség. 20. Nem merek. 21. Megbicskáz. 23. Fekete tengeri kikötő város. 25. Minket — németül. 26. Használati díj. 27. Sz. K. 28. Máról való. 33. Húsáru megnevezése. 35. Számnév. 38. Allée. 39. Iránt!? 41. Francia kikötő város 42. Remélem. 44. H, Ó, P. 45. Török rang. 46. Török férfinév. 47. N, T, M. 52. Jármű része. 54. Község, ahol a Tisza a Dunába ömlik. 55. Ugyanaz, mint 15. vízszintes. 57. Lábbal tapos. 59. ... zúg. 60. Talál. 61. Tez. 62. Zsiradék. 67. Megbánt. 69. Nyugalom. 72. Lekvár 73. Egzotikus állat. 75. Szenvedés. 76. Rengeteg. 78. Nem ki. 79. Juttat 80. Egymásutáni betük. 81. Helyhatározó rag.

A 16. SZÁMÚ KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE.

Vízszintes sorok: 1. Tengeri betegség. 14. Verne. 15. Egyek. 17. Ya. 19. Pót. 20. Vnr. 22. Yen. 23. Km. 24. Oda. 26. Késel. 28. Seb. 29. Lola. 30. Kitömés. 31. Neve. 32. Cím. 34. Mesél. 36. Mér. 37. Av. 38. Szo. 40. Kél. 41. Bzá. 43. Ss. 44. Szolt. 46. Beéri. 48. Isten veled ifjúság. 49. Abban. 50. Vajda. 51. He. 53. Bad. 54. Ovo. 56. Lea. 57. As. 58. Eng. 60. Elért. 62. Tré. 63. Nyuz. 64. Bocskay. 65. Fair. 66. Rét. 68. Uszás. 70. Mez. 71. Im. 72. Tör. 74. Ó, on. 75. Sip. 77. Lé. 78. Halad. 80. Torok. 82. Holdfogyatkozás.

Függőleges sorok: 2. Év. 3. Nép. 4.Gróf. 5. Ent. 6. Re. 7. Bensőséges viszony. 8. Te. 9. Egy. 10. Gyep. 11. Sen. 12. Ék. 13. Nyolcadik Henrik. 16. Emberséges érzés. 18. Adóív. 20. Vétek. 21. Remél. 23. Kevés. 25. Alm. 26. Kim. 27. Lél. 28. Sem. 33. Azonban. 35. Széjjel. 38. Szebb. 39. Olvad. 41. Befal. 42. Áruda. 44. Sta. 45. Ten. 46. Biv. 47. Isa. 52. Enyém. 54. Olcsó. 55. Orkán. 57. Ariel. 59. Gut. 60. Eou. 61. Tas. 62. Tam. 67. Zöld. 69. Tiro. 72. Tal. 73. Ráf. 75. Sok. 76. Poz. 78. Ho. 79. Lo. 70. Tt. 81. Ká.

Ádámvölgyi prima tüzelőszén olcsó, mert saját bányánkból származik
Teljesen szagtalan, mindenfajta kályhában kitünően ég, salakmentesen
Kapható: GABÁNYI UTÓDA
LANG MIKLÓS szén- és tűzifatelepén, Csapó-u. 28. Telefon: 24 49.

DIRI-DONGÓ

FŐ A REND

Egy ember jelentkezik a rendőrségen, hogy ellopták a biciklijét. Mindenekelőtt fölveszik a tényállást.

— Volt rajta fék? — kérdi az ügyeletes.

— Nem.

— Lámpa?

— Az sem.

— Akkor fizessen négy pengő bírságpénzt és aztán majd meglátjuk, hogy mit tehetünk az ellopott bicikli előkerítése érdekében.

SZÍNIGAZGATÓ PANASZA

— Mondja, igazgató úr, hogy megy a színháza?

— Sajnos, az én színházam olyan, mint egy luftballon.

— Mint egy luftballon?

— Igen. Az is üres belül.

A KÖZBESZÓLÓ BÜNTETÉSE

Amikor Roosevelt elnök az utolsó elnökválasztáson beszédet tartott választói előtt, a terem végén egy ember hangosan közbeszólt:

— És ha ön maga volna Gábriel arkangyal, akkor sem szavaznék önre!

Mire Roosevelt villámgyorsan válaszolt:

— Ha én Gábriel arkangyal volnék, akkor ön most nem ülhetne itt!

LÓVÁSÁR

Vevő: És nem ijedős ez a ló?

Eladó: Már hogy az ördögbe volna! Most is minden éjszaka egyedül alszik az istállóban...

A WALESI HERCEG AUTOKALANDJA.

A lemondott angol királyt még walesi herceg korában autódefektus érte az országúton. Ahogy a sofförrel együtt tanakodnak, egy szénásszekér áll meg mellettük. A gazda leszáll a kocsiról és így szól a walesi herceghez, akit autószemüvege miatt nem ismert meg:

— Segítsek?

— Köszönöm, — mondja a walesi herceg, — majd csak megcsinálják magunk is.

A gazda csóválja a fejét.

— Azért van annyi szerencsétlenség, mert olyan bolondul rohannak. Hallom a walesi herceg is százhusz kilométeres tempóban száguld. Egyszer még ki is töri a nyakát.

— Azt teheti a nyakával, amit akar! — mondta ingerülten a walesi herceg. — Elvégre a saját nyaka!

— Téved, — felelte a gazda szekerére felkászolódva, — a walesi herceg nyaka Angliáé.

Ettől kezdve Edward nem ült többé a kormánykerék mellé.

DEBRECZENI UJSÄG KÉPES HIRADÓJA
1938 JANUAR 1.

Fizessen elő
a DEBRECZENI UJSÄG—HAJDUFÖLD-re!
Előfizetési ára egy hónapra 3 pengő.

Horthy Miklós kormányzó és felesége a testőrök karácsonyi ünnepén a királyi várban.

Horthy Miklósné, a kormányzó felesége (x) Darányi Kálmánnéval, a miniszterelnök nejével (baloldalt), Bornemisza Gézáné, Lázár Andorné és Széll Józsefné társaságában a Vigadóban rendezett karácsonyestén.

Horthy Miklós kormányzó Erzsébet királyné születésének százéves évfordulóján megkoszorúzta Erzsébet királyné szobrát. A kormányzó József kir. herceggel, Auguszta kir. hercegasszonnyal és József Ferenc kir. herceggel beszélget az ünnepség után.

Nagysikerű magyaros női ruhadivat-bemutatót tartottak Budapesten. Tüdős Klára divatermei.

A Nemzeti Színház felújította Zilahy Lajos nagysikerű „Süt a nap" című színdarabját. Jávor Pál és Szörényi Éva nagysikerű jelenete.

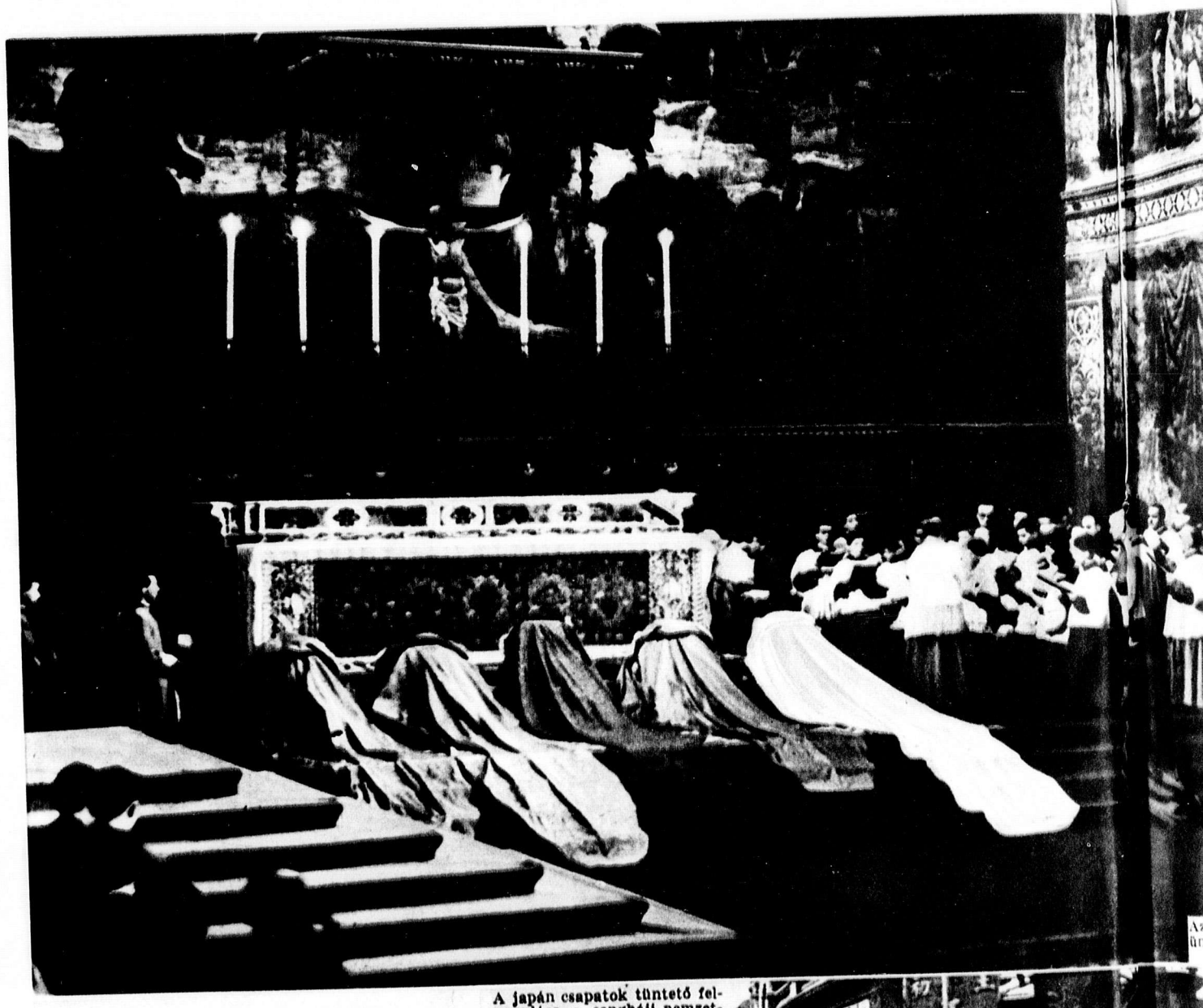
Vitéz békési Csanády Frigyes tábornok temetése

A Kormányzó Ur Őfőméltósága Vitéz Békési Csanády Frigyes gyalogsági tábornok, v. b. t. t. temetésén.

Ágyútalpon viszik Vitéz Békési Csanády Frigyes gyalogsági tábornok koporsóját a sírba.

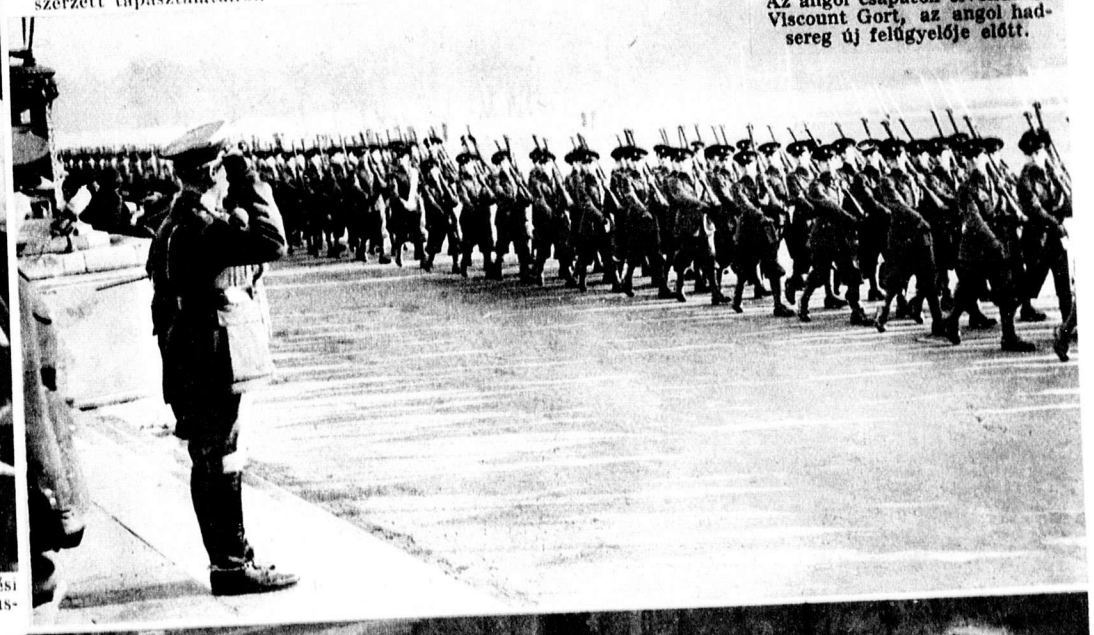
A japán csapatok tüntető felvonulása a sanghájí nemzetközi negyedben, angol, francia és amerikai katonai fedezet mellett.

Az új bíborosok felszentelési ünnepsége a római Sixtus-kápolnában.

Delbos francia külügyminiszter nyilatkozik a francia ujságírók-nak középeurópai körútján szerzett tapasztalatairól.

Az angol csapatok elvonulnak Viscount Gort, az angol hadsereg új felügyelője előtt.

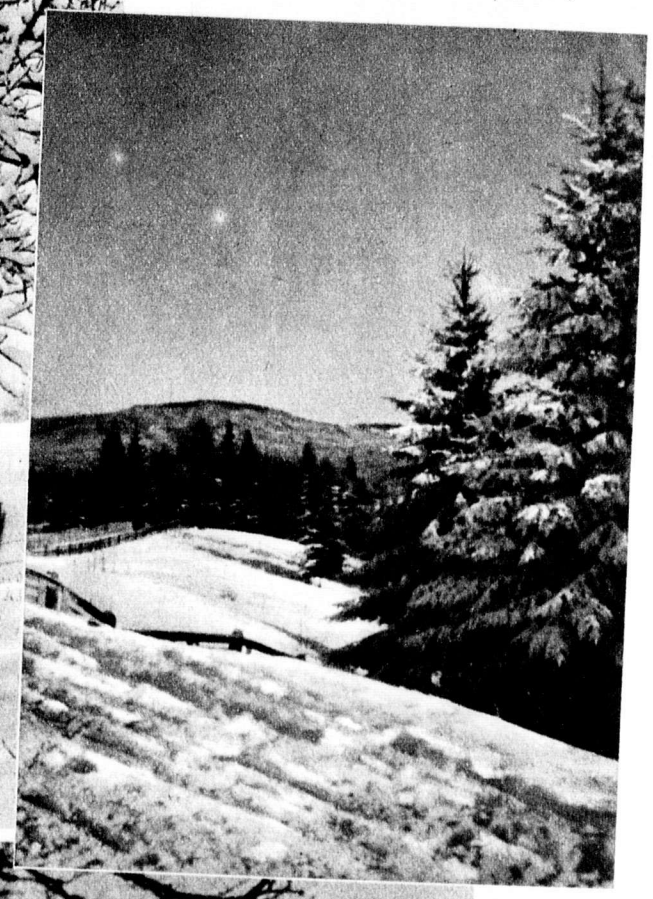
Ludendorff tábornok katafalkja Berlinben. A kép jobboldalán Hitler vezér és kancellár. (x)

TÉLI KÉPEK

Az igazi túrista a madarakról sem feledkezik meg.
(P. Szőcs Izidor felv., Rupea-Kőhalom.)

Hó borítja a fenyveseket.
(Reich Ernő felvétele.)

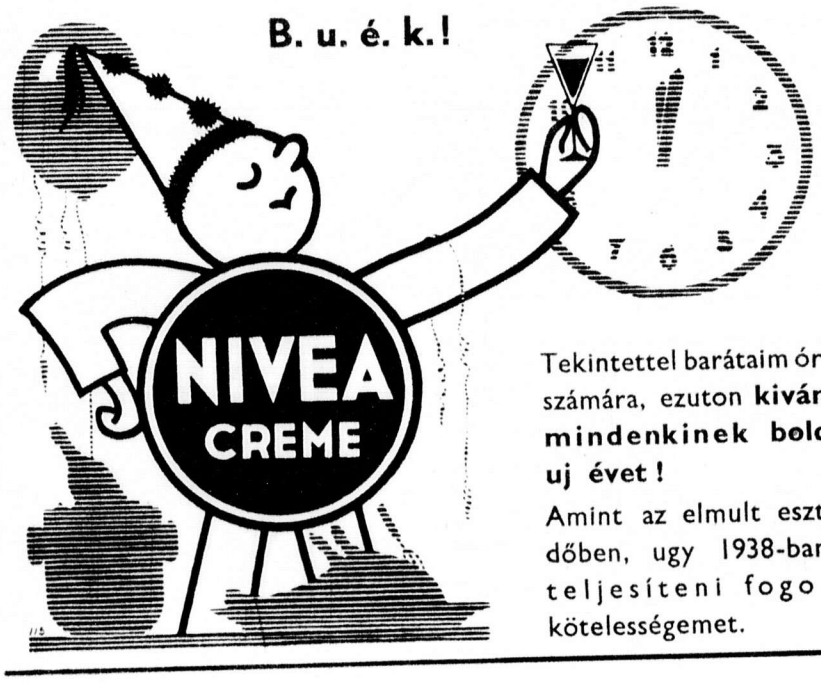

Csendélet a havason . . .
(Dobay Ernő felvétele.)

Vitéz Farkas Ferenc vkszt. ezredes felolvasása a Vitézi Rendházban.

Tekintettel barátaim óriási számára, ezuton **kívánok mindenkinek boldog uj évet!**

Amint az elmult esztendőben, ugy 1938-ban is teljesíteni fogom a kötelességemet.

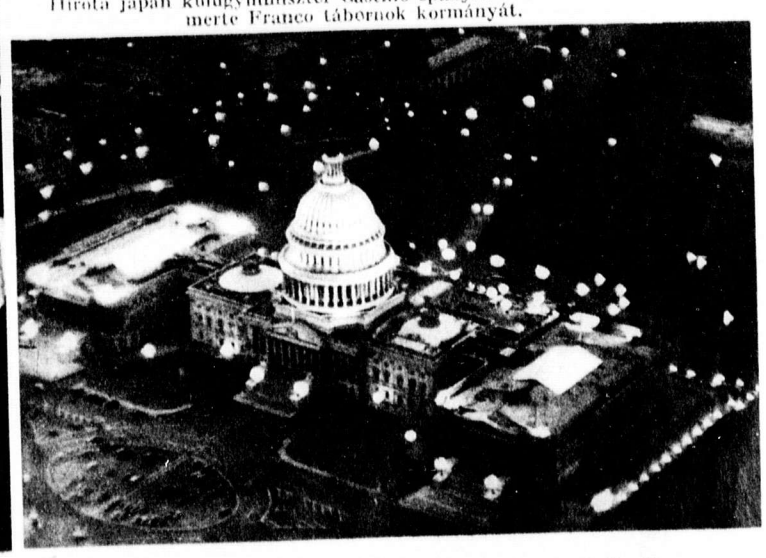
172

Blomberg német hadügyminiszter édesanyja most ünnepelte születésének 90-ik évfordulóját. Hitler vezér dedikált arcképével ajándékozta meg a matrónát.

Hirota japán külügyminiszter Castillo spanyol követ előtt elismerte Franco tábornok kormányát.

Az amerikai légiflotta éjszakai gyakorlata a washingtoni Capitolium felett zajlott le. A Capitolium kivilágítását a gyakorlat folyamán részlegesen megszüntették.

Lebrun francia köztársasági elnök a Le Bourget-i repülőtéren üdvözli a francia polgári légiflotta tisztjeit.

VI. György király és Erzsébet királyné egy londoni iskola betlehemes ünnepségére érkeznek.

Nagy károkat okozott a Tiberis áradása Rómában. A római új városrész víz alatt áll.

Izgalmas összecsapás a Budapesten megtartott Ujpest—Vénus mérkőzésen (2 : 1). Zsengellér a havas pályán elcsúszott és magával rántotta támadóit.

Készül a Bácskai-Évkönyv a Felső-Bácska nyomdában, Jánoshalmán.

Természbiztosítás : Enda–Neodendrin–Solbár permetezés !

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. Budapest, mélynyomó körforgógépein.
Felelős szerkesztő és kiadó : Tímár Mihály.